

Vizija - družba treh pokrajin

Da Dolenjska, Posavje in Bela krajina ne bodo nerazviti jug Slovenije

NOVO MESTO - Družba za upravljanje investicijskih skladov, Vizija iz Novega mesta, je sredi julija skupaj z drugimi podobnimi družbami dobila soglasje Agencije za trg vrednostnih papirjev za zbiranje certifikatov oz. dovoljenje za ustanovitev dolenjsko-posavsko-belokranjske pooblaščenice investicijske družbe Vizije. Certifikate bodo začeli zbirati predvidoma v začetku avgusta, in to preko mreže izpostav zavarovalnice Tilia po vsej Sloveniji, SDK v Novem mestu, Kočevju in Krškem ter pri poštah v Novem mestu, Kočevju, Črnomlju, Metliki, Trebnjem, Brežicah, Krškem in Sevnici.

V množici pooblaščenih investicijskih družb ima Vizija na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini poseben položaj, kajti to je res družba teh treh pokrajin. Družba za upravljanje Vizija je torej domača družba, ki pa ne bo delala "po domače", ampak visoko strokovno, in to z domačimi kadri, kar priča tudi sestav vodstev in nadzornih svetov obeh Vizij, družbe za upravljanje investicijskih skladov in pooblaščenice investicijske družbe. Ker je družba za upravljanje Vizija zainteresirana za nove mlade strokovnjake in za čim tesnejše povezave jugovzhodnega dela Slovenije, podpira ustanavljanje finančnih gospodarskih družb na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini in si želi z njimi

rese, ki jih hočejo uveljaviti na tak način. Seveda pa se bo večina tistih, ki so se zatekli v Ljubljano, vrnila po certifikate v domače kraje, upravljali pa bodo z njimi, jasno, iz Ljubljane. Zato bi kazalo pred vložitvijo certifikata v pooblaščenico investicijsko družbo preveriti, kdo so njeni lastniki, ki s takim pompom iz Ljubljane vabijo k vlaganju certifikatov po celi Sloveniji. Nikakor namreč ne velja, da je pooblaščenica investicijska družba, za katero zbirajo certifikate v vašem kraju, kljub poimenovanju po vaši regiji, res prava domača družba.

čim boljše poslovne stike. Tako bo lahko sistem Vizij pripomogel k ohranjanju finančnih in gospodarskih aktivnosti na našem območju in ga tako obvaroval, da ne bo postalo nerazviti jug Slovenije.

Za konec pa še to: v vodstvu družbe za upravljanje Vizija pravijo, da človeka ne gre soditi samo po zunanosti. Tudi Vizije ne. Odločili so se pač, da za reklamo in propagando ne bodo razmetavali denarja, saj zaupajo ljudem, da se bodo preudarno in razumno odločili, komu bodo zaupali svoje certifikate.

Med manjšimi, a uspešnejšimi

Tako napovedujejo pri družbi za upravljanje Certius

NOVO MESTO - Med 23 pooblaščenih družbami za upravljanje v Sloveniji je tudi Certius, katere ustanovitelji so zasebne firme Intertimex iz Ljubljane ter novomeški BAS in Feniks. Od ustanovitvenega kapitala Certiusa, ki znaša 75 milijonov tolarjev, odpade polovico na uspešni novomeški firmi. Certius bo upravljal pooblaščenico investicijsko družbo za zbiranje certifikatov Podjetnež in vzajemni sklad. "Certius, ki ima sedež v Ljubljani, je tako delno tudi dolenjska družba, seveda pa bomo certifikate zbirali po celi Sloveniji," pravijo. "Naše glavno vodilo je kupovanje delnic uspešnih slovenskih podjetij. Nas zanima čim večji donos in varnost naložb ter s tem povezano izplačilo dividend našim delničarjem!"

Novomeški del Certiusa sestavljata, kot rečeno, firmi BAS in Feniks. Ljubljanski Intertimex je ena največjih boznih hiš v Sloveniji, BAS je novomeška trgovinsko-finančna firma s svojo borzno hišo, finančna firma Feniks pa je bila leta 1992 po dobičku druga najuspešnejša zasebna slovenska firma. Pri Certiusu pravijo, da njihov sklad ne bo med večjimi v Sloveniji, prej med manjšimi, bo pa lažje obvladljiv, in so prepričani, da bo med uspešnejšimi. Pravijo, da je njihova prednost tudi v tem, da je ustanovni kapital te družbe izključno zasebni, saj so pri veliki večini ostalih družb za upravljanje "glavne" banke in zavarovalnice, kar pomeni, da je tu še vedno družbeni kapital. "Mi se konkurence ne bojimo, kajti v preteklosti se je dobro pokazalo, kako so ti gospodarili," pravijo. V njihovem skladu bodo močno zastopani obrtniki, saj je Certius povezan z Obrtno zbornico Slovenije.

Kot rečeno, bo Certius zbiral certifikate po celi Sloveniji, novomeška enota bo v centru mesta, v Andrijačevi hiši v Rozmanovi ulici, v prostorih nekdanje lekarne.

VABILO UPOKOJENCEM

NOVO MESTO - Zveza društev upokojencev vabi vse upokojence novomeške občine na tradicionalno srečanje, ki bo v soboto, 6. avgusta, na gozdni jasi v Dolenjskih Toplicah. Pri svojih društvih se prijavite do 30. julija.

POKAL ZBURE '94

ZBURE - Gasilsko društvo iz Zbure je v soboto, 16. julija, organiziralo tradicionalno tekmovanje v dveh gasilskih panogah: trodelni vaji in štafeti. Kljub zelo vročemu dnevu se je tekmovanja udeležilo 19 gasilskih desetin. Zmagali so člani iz Škocjana in s tem osvojili prehodni pokal. Na drugem mestu so pristali gasilci iz Maharovca, tretja pa je bila ekipa iz Kamenc. Tekmovanje je potekalo v pravem športnem duhu, zato se zahvaljujemo vsem ekipam za udeležbo ter sodnikom za pravično sojenje.

BRANE ŽORAN
GD Zbure

TURNIR V MALEM NOGOMETU V VAVTI VASI

VAVTA VAS - MNK Straža priredi v soboto, 23. julija, v Vavti vasi ob 19. uri nočni turnir v malem nogometu. Organizator zbira prijave do pričetka turnirja. Nagradni sklad je 100.000 tolarjev, poleg tega bodo zmagovalci dobili pokal, ravno tako tudi najboljši igralci in streli.

POŠTO PRENAVLAJAO

NOVO MESTO - Pošta na Novem trgu v Novem mestu obnavlja, in sicer gre za adaptacijo internih prostorov. Poleg teh bodo z omejenim gradbenim posegom dobili lepšo podobo tudi prostori, namenjeni za delo s poslovnimi partnerji. Dela bodo končana do 20. septembra. V tem času bo pošta poslovala v nekoliko oteženih okoliščinah, vendar se bo osebe trudili, kot zagotavlja pošta, da bodo občani čim manj občutili to začasno spremembo.

V ŽELEBEJU SPET STOJE ŠOTORI

NOVO MESTO - V soboto zjutraj so z vlakom odpotovali v Metliko novomeški taborniki, ki so ta dan začeli poletni tabor v Želebeju pri Rosalnicah. Mestece tik nad levim obrežjem tople Kolpe je oživelo že prvi dan. Za zanimiv dnevni red skrbijo sposobni, v Rodu gorjanskih tabornikov zrasli voditelji: starihina tabora je Marko Kralj, taborovodja Gregor Mohorič, pomagajo pa jima še drugi izkušeni fantje. Za kuhinjo spet skrbi Ivanka Grabič, ki ji pomagajo priljubljene "taborniške mame", kot sta Mojca Grein, Maja Badovinac in druge. Tabora zdravnica je tudi tokrat dr. Zdenka Gošnik. V taboru, kjer je "dobra volja predpisana", vlada veselo in prijetno vzdušje, ki mu poletna vročina ne more do živga. Petdeset tabornikov zares uživa ob lepi reki.



S HARMONIKO - V skupini do 16 let je Tomaž Kastelic (na fotografiji desno) zasedel 1. mesto, Tomaž Primc je zbral dovolj točk za 2. mesto. (Foto: L. M.)

Na Ratežu jih je igralo več kot kdaj koli

Izbrano tekmovanje za nastop v Ljubečni - Rekordno - 7 in 85 let

RATEŽ - Na nedeljskem izbirnem tekmovanju harmonikarjev na Ratežu je nastopilo 60. izvajalcev na diatonični harmoniki, kar je rekordno število, saj jih je bilo na dosedanjih tekmovanjih največ 35. Zaradi tolikšne udeležbe organizatorji menijo, da bodo v bodoče morali pripraviti tudi predtekmovanje, saj zaradi velikega števila nastopajočih prireditelj traja dolgo.

V tekmovalni skupini do 16 let, kjer je nastopilo 25 instrumentalistov, je zmagal Tomaž Kastelic s 43 točkami od možnih 45, v kategoriji 16 do 45 let, kjer je igralo 21 harmonikarjev, je bil najboljši Gorazd Cekuta s 44

METLA - Metla je priročna naprava. Nekatere z njo celo pometajo. Ena takih pride zadnjič v trgovino, da bi si to priljubljeno sirkovo napravo kupila. Pa je štacunar ni imel. "Vam vsaj pometati ne bo treba," je prodajalec potolažil razočarano stranko. V drugi trgovino so jo pa imeli, metlo namreč, a eno samo, in sicer precej vegasto, tako da bi se še kakšna močno zafiksana coprnica s strahom spravila nanjo. Ko je ženska male omahovala z nakupom, jo je štacunar dobil: "Gospa, za v kot bo še kar dobra!"

CRKOVINA - Kaj storiti s crkvinjo? To vprašanje se je pred dnevi zastavilo gospodinjini v privzdignjenem novomeškem stanovanjskem naselju. Pravzaprav se ni zastavilo, ampak je kar zasmrdelo. Nekdo ji je namreč skoraj pod okno vrgel poževo mačko. Ženska se je obrnila na Komunalo, kjer so ji povedli, da odstranjevanje crkvinje ni njihovo delo. Mimogrede so ji podelili številko 985, češ da naj se obrne nanjo, če ji bo kaj pomagalo. Pa je. Ko je zavrela to številko, ki jo ima center za obveščanje, so čez 10 minut prišli in crkvinjo odstranili.

KRKA - Odkar oddaja radio Krka, so gostilničarji nehali kupovati glasbene kasete. Na tem najnovejšem novomeškem stanovanjskem naselju. Pravzaprav se ni zastavilo, ampak je kar zasmrdelo. Nekdo ji je namreč skoraj pod okno vrgel poževo mačko. Ženska se je obrnila na Komunalo, kjer so ji povedli, da odstranjevanje crkvinje ni njihovo delo. Mimogrede so ji podelili številko 985, češ da naj se obrne nanjo, če ji bo kaj pomagalo. Pa je. Ko je zavrela to številko, ki jo ima center za obveščanje, so čez 10 minut prišli in crkvinjo odstranili.

UGANKA - Ob petkovem obisku ministra Gantarja v Novem mestu je predsednik novomeške vlade zastavil tudi vprašanje, kako je z dokumentacijo in načrtovano gradnjo dolenjske avtoceste. Gantar je povedal, da njegovo ministrstvo že leto dni dela na tem, da zaradi njih nobena gradnja ne bo ovirana. "Kako je s prednostjo pri gradnji in kdaj bo na vrsti dolenjski del avtoceste, morate pa vprašati možaka, ki je manjši od vas in od mene," se je odrezal ne prav velik Gantar. Le koga je s tem mislil? Pa menda ne tistega nekdanjega župana, ki ima brado samo zato, da mu na cesti ne ustavi šolski avtobus?



Ena gospa je rekla, da je Novomeščan Dušan v nevarnosti, da se utopi v alkoholu. Ko se je razvedelo, kdo je ta Dušan, ki je z Otočca podil plemiško družčino na čelu z grofom, ki zahteva grad, se kar ne more otresti ljudi, ki mu hočejo plačati pijačo.

Boste dopustili, da o usodi vašega certifikata odločajo drugi ali celo naključje. **VERJETNO NE.**

VIZIJA je s svojim znanjem in pogledom vnaprej pripravila za vas možnost, da certifikat vložite v VIZIJO, ki je doma v vašem kraju.

S svojim certifikatom lahko dokažete da ste **DOLENJEC.**

VIZIJA
Družba za upravljanje vaših VIZIJ

Onkraj meja naše vsakdanjosti

Slavko Šeruga s Sel pri Ratežu: sram jih je, da bi poslovnežu ponudili prenočišče na turistični kmetiji - "Tukaj se svet konča" - Kmetija ostaja kmečka

SELA PRI RATEŽU - Tako kot je Zvone Šeruga, svetovni popotnik s Sel pri Ratežu, hotel videti drugačne zvezde in je odšel iz rojstne vasi v drugačne kraje, je želel Zvonetov brat Slavko Šeruga zagotoviti drugačno turistično ponudbo in zato na Selih pri Ratežu dela bivališče za turiste, ki je v nekaj opaznih podrobnostih nevsakdanje. Slavko je to željo že dobro uresničil in na Selih stoji in utečeno posluje Šerugova turistična kmetija, ki jo z nemškimi in italijanskimi turističnimi katalogi v roki znajo najti popotniki iz srednjeevropskih držav.



Lili in Slavko Šeruga

dejsstva, na katerega je Slavko opozoril neki tujec, ki je bil na počitnicah na Šerugovi kmetiji: "Tukaj, na vašem dvorišču se svet konča." Turist je imel



POMAGALI TUDI VOJAKI IZ NOVEGA MESTA - Pri odstranjevanju posledic neurja v Zasavju so sodelovali tudi vojniki iz novomeške vojašnice. V štirinajstih dneh so naši fantje opravili zajeto število delovnih ur. Te dni smo bili na obisku v vasi Jesenovo. Domačini so se v glavnem že otesli šoka in so pokazali dobro mero hvaležnosti, saj bi sami težko zmoogli tolikšno breme. Alojz Pišk je dejal, da zdaj že kar mirno spi, saj je v vasi še malo znakov, da je tod divjala tako huda ujma. Prizadeti se vsem vojakom iskreno zahvaljujejo in upajo, da se bomo še srečali, vendar v bolj prijetnih okoliščinah. (M. G.)

Kmet, turistični delavec s Sel, priznava, da obstajajo razlike v ponudbi, vendar ne vidi razloga, da bi jih odpravili. "Res je, da na turistični kmetiji ne nudiš vsega ugodja. Mislim na to, da tu ne serviraš ne vem koliko vrst vina. Vendar pa se glede domačnosti kmetija lahko primerja z vsakim mondenim turističnim središčem. Je celo neka prednost. Pri nas je celotna zadeva manjša, tu se lahko bolj posvetiš vsakemu gostu posebej," ostaja pri razlikah in podobnosti Šeruga.

Ker je Šerugova kmetija v tujih katalogih, ker Slavko in njegova žena Lili komunicirata z gosti tudi v štirih tujih jezikih in zaradi omenjene dolenjske "sramežljivosti", dopustujejo na Selih zlasti ljudje iz drugih držav. Obisk je dober, kar gre tudi na rovaš



KAKŠNA BODOČNOST JIH ČAKA?
Glede na to, da podjetja razpisujejo vse manj kadrovskih štipendij, so lahko tisti, ki jo dobijo v metliški kmetijski zadrugi še srečni. Toda kot so zvedeli na nedavnem srečanju štipendistov, je možnost za zaposlitev tudi v zadrugi vse manj. (Foto: M.B.-J.)

Priokus grenkobe

Grenko sporočilo: za zaposlitev v KZ malo možnosti

METLIKA - Tukajšnja kmetijska zadruga ima glede na število zaposlenih kar 13 odst. štipendistov, kar je največ v metliški občini. Ob koncu šolskega leta pripravijo vsako leto zanje srečanje. Na letošnjem, ki je bilo v petek, je v.d. direktorja KZ Ivan Kure predstavil zadrugo, njene enote, delo in tudi probleme. Zaposlovanje v zadrugi je zdaj namreč skrčeno na najmanjšo možno mero, odhode delavcev iz KZ pa zapolnjujejo z notranjim premeščanjem. Kljub temu bodo skupaj z Zavodom za zaposlovanje omogočili opravljanje pripravništva vsem štipendistom. Letos so od 19 štipendistov zaključili šolanje štirje, na novo pa so razpisali tudi štiri štipendije za prodajalce, mesarje ter za študij na ekonomski fakulteti.

Nič kaj spodbudne niso bile niti besede vodje vinske kleti, ki je dejal, da je sedaj kmetijstvo gotovo na najnižji točki. Tistim, ki so morda načrtovali, da si bodo med počitnicami zaslužili kakšen tolar, je dejal, da v kleti poleti ne bodo potrebovali dodatnih delavcev, pač pa bodo v trgovini dobrodošli predvsem pripravniki. Sicer pa tudi v vinski kleti nimajo prostih delovnih mest.

M.B.-J.



CESTA DVEH OBČIN - Na cesti na Trščini sta trak prerezala predsednik KS Tržišče Marjan Jamšek in predsednik KS M okronog Ivan Vovk, katerima sta pridržala škarje Mitja Sebanc in Cvetka Granda. Otvoritev medobčinske ceste se je udeležila tudi predsednica sevniške občinske skupščine Breda Mijovič, ki so jo domačini sprejeli z vso pozornostjo. (Foto: L. M.)

Ostanite na strani zapostavljenih

Otvoritev ceste, ki sta jo skupaj gradili krajevni skupnosti Tržišče in Mokronog - Stane Sebanc: ti kraji so včasih prikrajšani - Tudi mulde in bankine

TRŠČINA - Daleč stran od velemest in širokih cest so v soboto v nekolikanih odmaknjeni, a lepi Trščini nad lakniško dolino na prisrčni slovesnosti uradno predali namenu asfaltirano cesto. Kraj dogodka spada upravno v občino Sevnica in je zategadelj otvoritev nekako sevniška zadeva. Ker je cesta skupna naložba sevniške in trebanjske občine in ker so to sodelovanje podčrtali tudi na slovesnosti, pa ne bo narobe, če sobotni dogodek v Trščini uvrstimo med informacije iz trebanjske občine. Navsezadnje je bilo Trebnje dostojno zastopano tudi na zaključni zakuski.

Stane Sebanc, predsednik gradbenega odbora, je ob otvoritvi izrazil zadovoljstvo nad uspešno končano gradnjo. Rekel je, da so kraji tu, na meji občin in krajevnih skupnosti, včasih kar malo prikrajšani za take zadeve, kot je cesta. Zato se je Sebanc zahvalil za pomoč pri gradnji, pri čemer je posebej omenil direktorja krškega Podjetja za vzdrževanje in varstvo cest Franca Povšeta, rekoč: "Želim, da bi bil še dolgo na strani prikrajšanih." Stane Sebanc je tudi pozdravil sodelovanje dveh sosednjih krajevnih skupnosti, Tržišča in Mokronoga, kjer poteka nova cesta.

Tudi Marjan Jamšek, predsednik sveta KS Tržišče, je na slovesnosti na Trščini pohvalil cestno podjetje. Cesto je označil kot lep dosežek. Ivan Vovk, predsednik KS Mokronog, je ob

Ponekod ob vse

Neurje s točo povzročilo za 517 milijonov tolarjev škode

SEMIČ, ČRNOMELJ - Potem ko so komisije, ki jih je imenoval črnomaljski izvršni svet, že tri dni po hudem neurju s točo, ki je 5. julija divjalo v semiškem koncu, dale prve ocene o nastali škodi, so sedaj že znane podrobnejše, a še nedokončne ocene. Po dosedanjih ocenah je neurje v semiški krajevni skupnosti povzročilo za 461,7 milijona tolarjev škode na kmetijskih pridelkih, objektih in komunalni infrastrukturi. Za dodatnih 55,3 milijona tolarjev pa je bilo škode na drugih območjih občine. Največ, za 181,25 milijona tolarjev, je bilo škode na objektih in komunalni infrastrukturi. V kmetijstvu so bili najbolj poškodovani vinogradi, in sicer na Oskoršnici kar 95 odst., v Stari gori 90 odst., v Vavpči vasi, Sadijni vasi in na območju nad Semičem 80 odst. Druge kulture so bile na Brezjah pri Rožnem Dolu poškodovane 100-odst., na Brezovici 95-odst. ter v Srednji vasi, na Potokih, v Rožnem Dolu, na Prelogah, Hribu pri Rožnem Dolu, Stari gori in na Oskoršnici 90-odst.

Skupne škode, ki jo je povzročilo neurje, je po sedanjih ocenah za 517 milijonov tolarjev, približno toliko torej, kot znaša letošnji črnomaljski proračun. Glede na družbeni proizvod ob občini pa znaša škoda 8 odstotkov. Zato bodo Črnomaljši zaprosili ministrstvo za okolje in prostor za avans na račun odškodnine za odpravo posledic neurja, prav tako pa bodo naslovili prošnji za odpis davkov in prispevkov na Republiško upravo za javne prihodke in Spiz. Občina pa je že dala denar iz proračuna dvema družinama, namenili pa ga bodo tudi najbolj prizadetim kmetom.

M.B.-J.

Kakšna bo usoda strojne opreme?

V oddelku strojne opreme v Beltu-Livarju želijo samostojno podjetje - Proti prodaji programa gradbene mehanizacije in preselitvi v kočevsko občino - Mnenje IS

ČRNOMELJ - Zaposleni v strojni opremi v Beltu-Livarju so poslali na občinski izvršni svet pismo, ki ga je podpisal vodja strojne opreme Martin Dajčman. V njem občinsko vlado seznanjajo z razmerami v Beltu-Livarju, predvsem pa v strojni opremi, kjer želijo ohraniti proizvodni program in ustanoviti samostojno podjetje Belt-Oprema, d.o.o.

Oddelku strojne opreme s kovinarskim programom, predvsem pa s proizvodnjo gradbene mehanizacije je v Beltu že od vsega začetka. Organizacijsko je sedaj v okviru Belta-Livarja, programsko pa je samostojen in ni vezan na program livarstva. Izguba tržišč v zadnjih letih je prizadela tudi strojno opremo, a proizvodni program se je, sicer nekoliko okrnjen, ohranil. Leta 1992 so opravili racionalizacijo programa in delovnih mest, tako da je od nekdanjih 40 danes zaposlenih še 15 delavcev. Oddelku je lani in letos uspešno posloval, polletni proizvodni in finančni načrt je izpolnjen, pogodbe pa imajo podpisane za delo do konca leta.

Junija je Sklad RS za razvoj, ki je lastnik Belta-Livarja, imenoval novo vodstvo podjetja. Tako sklad kot novo vodstvo želita, da se proizvodni programi ločijo ter ustanovijo samostojno podjetje, katerih ustanovitelji naj bi bili delavci ali fizične osebe. Ustanovitelj bi imel pravico do proizvodnega programa, delovna sredstva in prostore pa bi imel v najemu. Kot piše Dajčman, so se zaposleni v strojni opremi odločili za ustanovitev lastnega podjetja in so že izdelali elaborat. V tem času pa se je prijavil na Sklad RS za razvoj podjetnik Tomaž Majerle iz Črnomlja, ki je ponudil odkup proizvodnega programa strojne mehanizacije v strojni opremi Belta-Livarja. Vendar bi odkupljeni program in proizvodnjo preselil v Predgrad v Poljanski dolini, kjer ima proizvodno dvorano. A zaposleni v strojni opremi se z odprodajo proizvodnega programa ne strinjajo, saj bi to pomenilo izgubo delovnih mest v občini, kajti Predgrad je v kočevski občini.

V strojni opremi zato predlagajo, da bi proizvodni program gradbene mehanizacije skupaj z zaposlenimi preselili iz Belta-Livarja v prostore Kovi-

narja, kjer sedaj ni proizvodnje. To bi v bodoče predstavljalo zasnovano za enotno kovinarsko podjetje v črnomaljski občini. Z oživitvijo proizvodnje bi se odpirala tudi nova delovna mesta za nekdanje delavce Kovinarja, ki so na Zavodu za zaposlovanje. Zato so zaposleni v strojni opremi zaprosili občinski izvršni svet za podporo njihovega elaborata o ustanovitvi lastnega podjetja. Občinska vlada je v svojih sklepih zapisala, da je lastnik Belta-Livarja sklad, ki odloča o poslovnih politiki podjetja in posameznih programih v njem. Kljub temu pa izvršni svet ne more podpirati programske rešitve, ki bi pomenila preselitev proizvodnje in odliv delovne sile iz črnomaljske občine, ker ima sklad na razpolago drugo, Kovinarjevo proizvodno halo v Črnomlju, ki je prazna. Zato je izvršni svet zahteval od vodstva podjetja in sklada, naj prouči možnost, da bi proizvodna in delovna mesta ostala v Črnomlju. Če tega ne bi bilo moč uresničiti, izvršni svet podpira ustanovitev novega podjetja in izločitev iz Belta-Livarja.

M. BEZEK-JAKŠE

Grajski vogal ne bo več polzel

Na metliškem gradu nadaljujejo z obnovitvenimi deli, ki so jih pričeli že pred leti - Sedaj obnova južnega vogala - Še veliki načrti, če bo le denar - Posluš oblasti

METLIKA - V začetku julija so metliški grad znova delno zasedli obrtniki. Pravzaprav so se Metličani v zadnjih letih že kar navadili delavcev, ki popravljajo grad. V zadnjem desetletju so namreč obnovili stolp ob vhodu, uredili arkade in odvodnjavanje na dvorišču in ga zabetonirali, popravili del strehe in se končno lotili obnove južnega vogala.

Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij je pripravil projekt sanacije gradu, predvsem južnega vogala. Po projektu naj bi obnova trajala nekaj let, saj morajo postopoma spremljati učinke dela. Južni vogal ima nestabilne temelje, zato se je odtrgal in polzel navzdol, tako da je bil za sanacijo že skrajni čas. Najprej so naredili troje sider, s katerimi so zaježili polzenje, ki se je skoraj ustavilo. Sedaj so se lotili popravila vogala, ki zahteva veliko dela, časa in denarja. Nekaj denarja je Belokranjski muzej, ki domuje v gradu, prihranil od rednih prihodkov, milijon tolarjev pa dala republika, dvakrat toliko je obljubila občina. Kot je dejal ravnatelj muzeja Zvonko Rus, bodo, če bodo imeli srečo in pametno delali, s tem denarjem zvezali vogal, injektirali razpoke v zidovih, naredili fasado na južnem delu krila in prepotrebna stranišča v pritličju.

Po Rusovih besedah bi bilo sedaj, ko so odbili fasado na južnem delu gradu, zanimivo raziskati, kako je grad izgledal prej. Vidno je namreč, da v pritličju ni bilo oken, ampak so bile pod stropom kletne line, pod

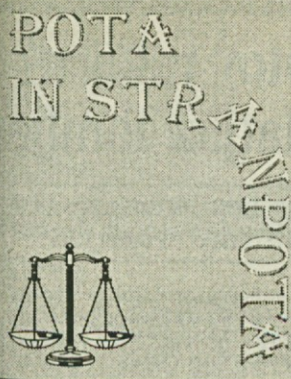
prilicjem pa je bila klet, ker so vidne zaidane strelne line ali zračniki. Zaradi zidarskih del delo Belokranjskega muzeja ni moteno. Tudi obiskovalci lahko nemoteno obiskujejo muzej, prav tako se na grajskem dvorišču normalno odvijajo metliške poletne kulturne prireditve. Vendar bi morali, če naj bi grad zares služil svojemu namenu, po Rusovih besedah urediti tudi uporabno podstrešje.

To pomeni, da bi morali odstraniti lesen strop in ga nadomestiti z betonsko ploščo. Tramovi v stropu so namreč tako slabi, da ne bi prenesli

• Zvonko Rus ne pozabi pohvaliti sedanje občinske oblasti, ki da ima veliko posluha za urejanje gradu. Kako tudi ne, saj je grad postal središče kulturnega dogajanja v metliški občini.

obremenitve. Toda ravnatelj se sprašuje, če bo za to kdaj dovolj denarja.

M. BEZEK-JAKŠE



dežurni poročajo

DEVIZE, TOLARJI IN PRSTANA - 16. julija je neznanec iz osebnega avtomobila, ki ga je imel E. H. iz Ljubljane parkiranega pred vikendom v Gradišču ukradel devize, tolarje in dva zlata prstana. Lastnika je oškodoval za okrog 50 tisočakov.

OB DENARNICO - 16. julija je nekdo ob gozdu v Hudejah iz tovarnjaka ukradel moško denarnico, v kateri je imel M. B. iz Lipnice denar in dokumente. Lastnika je oškodoval za okrog 70 tisočakov.

OB KOLO - 15. julija je nepridiprav v Birčni vasi za bistrojem Lipa ukradel kolo znamke Maraton in lastnika R. B. iz Birčne vasi oškodoval za okrog 25 tisočakov.

UKRADEL CELO NAHRBTNIK - 16. julija zvečer je neznanec vlomil v osebni avto, ki ga je imela Marjeta B. iz Kranja parkiranega pred hišo v Zburah, in ji ukradel nahrbtnik, žensko denarnico z dokumenti in denarjem. Lastnico je oškodoval za več kot 10 tisočakov.

KOLO JE IZGINILO - V noči na 17. julij je neznan storilec ukradel kolo znamke Sunto, ki ga je S. P. iz Novega mesta pustil odklenjeno pred vhodom v stanovanjski blok. Nepridiprav je lastniku povzročil za 35 tisočakov škode.

ZGORELI DVE GOSPODARSKI POSLOPI

VELIKI PODLOG - 11. julija ob 14.30 je prišlo do požara v Velikem Podlogu v krški občini na 22 m x 7 m velikem gospodarskem poslopiju Jožeta N. Zaradi vetra se je požar hitro razširil na celotno poslopje. Zgorelo je okoli 27 ton sena, 600 kg pšenice, 4 tone ječmena, 20 vreč umetnega gnojila in nekaj orodja, skratka, požar je povzročil za okrog 3 milijone tolarjev škode. Kriminalisti vzrok požara še raziskujejo. Zaradi vetra in bližine se je ogenj razširil tudi na sosednje gospodarsko poslopje Jožeta P. iz Velikega Podloga. Tudi to poslopje, veliko 15 m x 6 m, je ogenj skoraj v celoti uničil, nepoškodovana je ostala le drvarnica. Zgorelo je okrog 15 ton sena, 4 tone pšenice, 4 tone ječmena, 2 tone koruze in 4 vreče krmil. Nastalo je za okrog 2 milijona tolarjev škode.

• Vojna je shizofrenija, duševna bolezni v najhujši obliki. (nevropsihiater dr. Kostnapfel)

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Konec junija ali v začetku julija je v Zalogu z njive, kjer je bila požeta pšenica, izginilo za tri nakladalke slame. Neglede na to, da je slama slama, je nepridiprav ukradeno očitno prišlo prav. Mercator KZ Krko pa je s tem oškodoval za okoli 15 tisočakov.

• Z drugačno "žavbo" pa sta bila namazana možakarja, ki sta 13. julija prišla v recepcijo hotela Grad Otočec, da bi zamenjala 1000 nemških mark v tolarje. Ker se jima je zdelo, da je menjalni tečaj prenizek, sta želela marke nazaj. Receptorki sta vrnila tolarje, ona pa njima 1000 mark. Ko sta že odšla, je receptorka ugotovila, da sta ji iznajdljiva možakarja vrnila za 30.000 tolarjev premalo.

• Na lokalni cesti Stražnji Vrh - Planina pa je čez noč izginila neregistrirana stoenka, ki je zaradi okvare stala ob cesti. Tistemu, ki jo je odpeljal, se ni bilo potrebno kaj posebej truditi, saj je lastnik avtomobila ključče pustil kar v avtomobilu.

Spet našli "pozabljeno" orožje

Na Obrežju pri Brežicah skoraj ne mine dan, da ne bi policisti odkrili orožja

OBREŽJE - 11. julija zvečer se je na Obrežje pripeljal z osebnim avtomobilom hrvaški državljani Juraj T. Pri pregledu vozila je policistom sam izročil revolver znamke Taurus - Brazil, kal. 38. special, ki so ga policisti začasno zasegli in napisali predlog sodniku za prekrške.

Naslednjega večera se je na Obrežje pripeljal Stanko H., kot sopotnik pa Darjan H. Policisti so pri pregledu vozila našli okvir nabojnika za avtomatsko puško, v katerem pa je bilo 27 ostrih manevrskih nabojev, kal. 7,26 mm in avtomatsko puško M 72 B1. Policisti so orožje in strelivo zasegli, nadaljnji postopek pa so prevzeli kriminalisti.

13. julija proti večeru se je na Obrežje pripeljal 38-letni hrvaški državljani Stjepan J. S. sabo je prevažal revolver Smith & Wesson kal. 9 mm ter 5 nabojev 38 special. Policisti so

orožje in strelivo zasegli in predlagali lastnika sodniku za prekrške.

Istega dne se je na Obrežje pripeljal z orožjem tudi 49-letni Marko P. iz Hrvaške. Policisti so pri njem našli 95 nabojev za pištolo kal. 7,65 mm in lovski nož znamke Rambo. Strelivo in nož so policisti zasegli, zoper Marka pa so napisali predlog sodniku za prekrške.

PONAREJEN BANKOVEC ZA 100 DEM SEVNICA

SEVNICA - 13. julija je 32-letni Rajko K. iz Krškega v menjalnici Penezi v Sevnici želel zamenjati bankovec za 100 nemških mark. Pri prevzemu pa je delavec menjalnice ugotovil, da gre za ponaredek, in bankovec zadržal, kasneje so ga zasegli kriminalisti.

NAŠEL ROČNO BOMBO

GMAJNA - 14. julija ob 13.30 je Anton M. ob magistralni cesti Ljubljana-Obrežje na Gmajni našel ročno bombo M-92. Za odstranitev in uničenje bombe je poskrbel pirotehnik.

Tudi 14. julija so policisti odkrili nekaj "pozabljenega" orožja, in sicer najprej pri nemškem državljanu, 41-letnem Johannu E. V avtomobilu so našli nož znamke Haller in ga zasegli. Istega dne se je s kar precej orožja na Obrežje pripeljal 54-letni hrvaški državljani Franja K. Pri pregledu vozila je policisti našel sekirico znamke Stubai, tri nože, dolge 16 cm, 17,3 cm in 15,5 cm, z nožnico, 4 naboje kal. 5,6 mm in naboj kal. 9 mm. Vse predmete so zasegli, Franjo pa se bo moral zglasiti pri sodniku za prekrške.

SUMLJIVE ŠTEVILKE KAROSERIJ

ČATEŽ OB SAVI - 11. julija ob 19.45 so krški policisti na magistralni cesti izven Čateža ustavili osebni avtomobil, ki ga je vozil Franjo O. iz Hrvaške. Pri pregledu številke karoserije na vozilu so policisti ugotovili, da sta zadnji dve številki pretolčeni. Vozilo so začasno zasegli in ga predali v nadaljnjo obdelavo kriminalistom. - 13. julija ob 7.30 se je na mejni prehod Dobova pripeljal 40-letni hrvaški državljani Zlatko F. Policisti so pri pregledu njegovega osebnega avtomobila ugotovili, da je bila na vozilu zamenjana identifikacijska ploščica in pretolčena številka karoserije. Vozilo so policisti začasno zasegli in ga predali kriminalistom.

PREVRNIL SE JE ZARADI NEPRIMERNE HITROSTI

VAVTA VAS - 11. julija ob 22.25 je 18-letni Klemen D. iz Vavte vasi vozil kolo z motorjem od Jurke vasi proti Straži. Pri osnovni šoli v Vavti vasi je peljal z neprimerno hitrostjo. Začel je zavirati, pri tem pa je izgubil oblast nad vozilom, zadel v robnik in se večkrat prevrnil. Hudo poškodovan je obelžal na vrtu ene od stanovaljskih hiš. Zdravi se v novomeški bolnišnici. Materialne škode je za okrog 140.000 tolarjev.

PREHITRO V OVINEK

HRAST - 14. julija se je 38-letni Alojz K. iz Vinje vasi peljal z osebnim avtomobilom od Novega mesta proti Metliki. Pri Hrastu je pripeljal z neprimerno hitrostjo v nepregledni desni ovinek in zapeljal na levo stran ceste v trenutku, ko je iz nasprotne smeri pripeljal z osebnim avtom 56-letni Jože K. iz Dolenjega Suhorja. Prišlo je do čelnega trčenja, pri čemer se je Alojz hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici. Na vozilih je nastalo za okrog 500.000 tolarjev škode.

EKSPLOZIJA V GARAŽI

ČREŠNJEVEC - 15. julija nekaj po 20. uri je J. K. iz Črešnjevca v garaži nalival gorivo v starejšo kosilnico, nato pa jo je vžgal. Takrat pa je prišlo do eksplozije zaradi nasičenosti zraka s hlapi goriva. Razbilo se je 150 cm x 150 cm veliko steklo, vžgala pa se je tudi kosilnica. Požar so pogasili gasilci iz Črešnjevca. Zaradi eksplozije je nastalo za okrog 50 tisočakov škode.

STRELA UDARILA V KOZOLEC

ŠMAVER - 15. julija nekaj po 15. uri je med nevihto strela udarila v kozolec F. U. iz Šmavra in ga vžgala. Požar je uničil kozolec, v njem pa sta zgorela pšenica in ječmen. Požar so pogasili gasilci iz Gorenje vasi. Nastalo je za okrog 150.000 tolarjev škode.

PONOČI JE RAZGRAJAL

KRŠKO - 33-letni J. J., državljani BiH, ki začasno prebiva v Krškem, je 18. julija ob pol enih ponoči prišel domov močno vinjen. V stanovanju se je sprl z 31-letno B. M., s katero živi v skupaj. Preprij je prerasel v fizično obračunavanje. J. J. je s svojim ravnanjem motil stanovanca pri počitku, zato so morali nastopiti policisti. Prijavili so ga sodniku za prekrške.

UMRLA ZA POSLEDICAMI PROMETNE NESREČE

NOVO MESTO - V prometni nesreči, ki se je zgodila 3. julija v Krakovskem gozdu, se je hudo poškodovala 53-letna Jožeta J. 8. julija pa je za posledicami prometne nesreče umrla v novomeški bolnišnici.

ODVZELI ŠTIRI VOZNIŠKA DOVOLJENJA

NOVO MESTO - 8. julija je bila od 21. do 2. ure jutraj na območju Uprave za notranje zadeve v Novem mestu prometna akcija. Policisti so ustavili 257 voznikov, z alkotestom so preizkusili 29 voznikov, od tega so bili 4 preizkusi pozitivni. Odvzeli so 4 vozniška dovoljenja, zaradi storjenih prekrškov so dali 10 predlogov sodniku za prekrške, zaradi prekrškov pa so denarno kaznovali 15 voznikov; 19 voznikov so zaradi manjših kršitev le opozorili.

Vlom v brunarico in prevrnjen spomenik NOB

Zgolj vandalizem ali morda kaj drugega?

LOŠKI POTOK - Pred dnevi, točen datum se ne ve, je bilo vlomljeno v spominsko brunarico na Ogenjcah, ki stoji na mestu, kjer je bila konec julija 1942 požgana partizanska bolnica, v bližnji jami pa pobiti ali ujeti ranjenci.

Vlomilec - lahko jih je bilo tudi več - je vdrl na podstrežje in polomil več predmetov, k sreči pa mu ni uspelo priti v spodnje prostore, v katerih je spominski muzejček s predmeti in dokumenti iz tistega časa. Pri bližnji jami pa je prevrnjen kamen z napisom Mimica.

Pred kratkim smo pisali, da je bil poškodovan tudi spomenik štirim potoškim učiteljem, ki so padli kot talci na isti dan v neposredni bližini omenjene bolnice. Morda gre zgolj za vandalizem, morda pa se v teh dejanjih skriva kaj globljega. Vsekakor bi storilec ali storilci lahko pomislili na pieteto do padlih žrtev, ki v daljnem letu 1942 niso bili nič drugega kot uporniki proti italijanski okupaciji in terorju, z ideali po svobodi, na katero vsi tako radi prisegamo.

A. KOŠMERL

Tudi pomoč pri prestopu meje se ni obnesla

Ilegalce vrnili na Hrvaško

JESENICE NA DOLENJSKEM, PRILIFE - 15. julija ob 20.15 so policisti na priključku magistralne Gmajna - Obrežje izven Jesenic na Dol. ustavili osebni avtomobil ljubljanske registracije, v katerem so bili 35-letni M. M. iz Slovenije, 38-letni Š. Š. in 29-letni J. S. (oba državljani BiH); slednji je prijavljen v Ljubljani kot begunec. Policisti so ugotovili, da je Š. Š. prestopil državno mejo izven mejnega prehoda po betonskem mostu čez reko Bregano v Slovenski vasi. Pri tem mu je pomagal M. M., ki ga je pripeljal do mostu na hrvaški strani ter ga zatem šel iskat v Novo vas pri Mokricah. Š. Š. in M. M. so napoliti k sodniku za prekrške.

Naslednjega dne, 16. julija, so prometni policisti iz Krškega na magistralni cesti Gmajna - Obrežje pri Prilipah v brežiški občini ustavili osebni avtomobil avstrijske registracije, ki ga je vozil 24-letni K. D., državljani BiH. Ob kontroli so ugotovili, da sta ilegalno prestopila mejo 19-letni K. Z. in 35-letni O. A., oba iz BiH. Oba "ilegalca" so vrnili na Hrvaško, K. D. pa prijavili sodniku za prekrške.

pogovori o družini

ob ponedeljkih od 18. do 20. ure na telefonu (068)26-005

Kako bi s certifikatom ravnal preudaren gospodar?

Vemo, da ste se kot imetnik lastniškega certifikata znašli pred težko odločitvijo. Ponudb je veliko, vendar vse niso enako gotove. Kaj je torej treba vedeti, preden se odločite?

PODJETJE ALI POOBLAŠČENA INVESTICIJSKA DRUŽBA?

Naložba certifikata v določeno podjetje se zdi na prvi pogled vabljiva, vendar ima tudi svoje slabe strani. Z naložbo celotnega certifikata v eno samo podjetje je tveganje precejšnje, če pa boste svoj certifikat vložili v več podjetij, boste morali njihov položaj nenehno spremljati. Najbolje je, če zahtevno delo namesto vas opravijo strokovnjaki pooblaščenih investicijskih družb.

POREKLO INVESTICIJSKE DRUŽBE.

Bodite pozorni na ustanovitelje in vodstva posameznih investicijskih družb. Pooblaščen investicijske družbe Triglav je posredno ustanovila Zavarovalnica Triglav, ki je izjemno močno in trdno podjetje z dolgoletnimi izkušnjami na denarnem področju, kar je najboljšo jamstvo za odgovorno in uspešno upravljanje z vašim premoženjem.

VARNOST IN DONOS.

Triglav - Pooblaščen investicijska družba za Dolenjsko in Posavje bo kupovala delnice vrste dobrih in obetavnih slovenskih podjetij, predvsem pa tistih z Dolenjske in Posavja. Zato bo naložba certifikata v našo investicijsko družbo za vas varna in donosna, hkrati pa bo zagotavljala, da bo bogastvo vašega kraja ostalo v vaših rokah.

VREDNOST.

Delnice naše investicijske družbe bodo v najkrajšem možnem času vključene v trgovanje na Ljubljanski borzi, kar pomeni, da jih boste lahko dobro in brez težav prodali ter tako zanje dobili gotovino. Prepričani smo, da bodo delnice naše investicijske družbe iskan vrednostni papir z dobro ceno.

ENOSTAVNOST.

Svoje certifikate boste lahko vpisovali v našo družbo na okencih vseh poslovnih mest Zavarovalnice Triglav ter na vseh enotah PTT in SDK. Na vašo željo pa bomo pripravili dodatna vpisna mesta na vašem delovnem mestu.

Naša družba ima vso oporo v Zavarovalnici Triglav, ki je trdno in močno podjetje z več kot milijonom zavarovancev in bogatimi izkušnjami na denarnem področju. Doslej smo varovali vaše premoženje, zdaj vam ponujamo roko pri ustvarjanju in varovanju vašega bodočega bogastva.

Vse informacije so vam na voljo na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav ali pri vašem zavarovalnem zastopniku. Pokličite nas po telefonu: 0608/ 21 892 in 068/ 324 000.



Triglav

Pooblaščen investicijska družba za Dolenjsko in Posavje d.d.

NALOŽBA PREUDARNEGA GOSPODARJA.

v sodelovanju z zavarovalnico triglav d.d.

Šuštaršič zmagal, kaj pa Zrimšek?

Po 12 dirkah mladih kolesarjev je Novomeščan Matevž Šuštaršič zmagoval, Jure Zrimšek pa je še vedno lahko prvi - Zadnja dirka bo 6. avgusta na Trški gori

NOVO MESTO - Čeprav je do konca tekmovanja mladih kolesarjev za Pokal Frutabela ostala samo ena dirka - ta bo v soboto, 6. avgusta, na Trški gori pri Novem mestu - je kot na dlani, da bo pri starejših dečkih zanesljiv zmagovalac Novomeščan Matevž Šuštaršič, pri mlajših pa bo v zadnji dirki skušal nadobudni Novomeščan Jure Zrimšek prehiteti vodilnega Ljubljana Strgarja, ki mu "beži" za devet točk.

V ekipni konkurenci, kjer pri mlajših dečkih vodi Krka s prednostjo 170 točk pred ljubljansko Astro, in pri starejših, kjer imajo rogovci 18 točk prednosti pred krkaši, je že vse jasno; naslova pojedeta v Novo mesto in Ljubljano. V skupnem seštevku točk, ki velja za pokal Frutabela, bodo Novomeščani zmagali z veliko prednostjo.

Morda je še prezgodaj, da bi ocenjevali letošnje tekmovanje mladih kolesarjev za pokal Frutabela, kjer so kolesarji v dvanajstih preizkušnjah imeli veliko priložnosti, da pokažejo vse svoje znanje. Vendar je že možna ocena, da so največ pokazali kolesarski naraščalniki novomeške Krke, kar je še ena potrditev, da se v kolesarskem klubu dobro dela.

Rezultati pred zadnjo dirko: Dečki B: 1. Strgar (Astra) 108, 2. Zrimšek 99, 3. Vene 71, 4. Kastelic 70 (vsi Krka), 6. A. Prevejšek (Savaprojekt Krško) 49, 8. Nose (Krka) 33, 11. Sotošek (Master-team Krško) 13. Matko (Krka) 10, 20. Grdešič (Črnomelj) 4 točke. Ekipno: 1. Krka 283, 5. Savaprojekt Krško 50, 7.

Master-team Krško 16, 12. Črnomelj 4 točke.

Dečki: A: 1. Šuštaršič (Krka) 93, 4. Divjak-Zalokar (Master-team Krško) 58, 12. Klobučar (Krka) 17, 13. Zagorc (Savaprojekt) 16, 14. Vrščaj (Črnomelj) 15, 15. Čepon (Savaprojekt) 15, itd.

Ekipno: 1. Rog 128, 2. Krka 110, 5. Savaprojekt 72, 7. Master-team 58, 9. Črnomelj 15 točk itd.

SLAVKO DOKL

Šport od tu in tam

• **NOVO MESTO** - Proslavljeni vratar Krke-Novoterna Ivica Pavič je, kot je bilo pričakovati, zapustil vrste novomeškega drugoligaša. Pavič je prestopil k ljubljanskemu prvligašu Železničar AM Cosmos. (A. V.)

• **KRŠKO** - Nogometni trener Krke-Novoterna R. Matič, ki je novomeške nogometne prijeljal iz prve v drugo ligo, je podpisal šestmesečno pogodbo z NK Krško. Ker imajo krški nogometni manjše ambicije, bo proslavljeni trener verjetno lahko uresničil svoje načrte. (Z. F.)

• **KOČEVJE** - Novi slovenski prvligaš Gaj iz Kočevja je ob koncu prejšnjega tedna gostoval v Ljubljani. V prijateljskih tekmah so Kočevci s Svo-bodo igrali 2:2, z Železničarjem AM Cosmos pa so izgubili s 3:1. (M. G.)

• **MARIBOR** - Na veliki kasaški konjeniški prireditvi na hipodromu Kamnica so nastopili tudi konji iz Krškega in Šentjerneja. Drugi mesti sta osvojila Edži Hannover pod vajetimi Maletiča iz Šentjerneja in Fijas, ki ga je vodil Humek iz Krškega. Tretje mesto je osvojil nato še Maletič s Pelizono. Vozniki so imeli precej težav s sodniki, kar je redek primer na takih konjeniških prireditvah. (S. D.)

• **ČRNOMELJ** - Moška kegljaška ekipa črnomaljskega Rudarja je s prestopom Nikice Popoviča (Metlika) in Suada Muslimovića (Trebnje) močno okrepila svoje vrste, kar se bo seveda poznalo na ligaških tekmovanjih. (Z. P.)

• **WILDON** - Na kolesarskem kriteriju v avstrijskem Wildonu sta nastopila tudi mlada kolesarja novomeške Krke Branko Filip in Andrej Gimpelj. Branko je bil tretji, Andrej pa deveti. (S. D.)

• **VIRIANO** - Slovenski kolesarski reprezentant Novomeščan Gorazd Štangelj, je v izredno močni mednarodni konkurenci v Italiji zasedel 9. mesto. Sandi Papež in Boštjan Mervar pa sta v cilj pripeljala v glavnini, tja do 20. mesta. (S. D.)

IGOR PRIMC DRUGI NA SLOVAŠKEM

NITRA - V slovenski moški atletski reprezentanci, ki je pred dnevi merila svoje moči na peteroboju v slovaški Nitri, sta nastopila tudi Novomeščana Igor Primc in Tomaž Božič. Igor je vrgel disk 56,08 m daleč in zasedel drugo mesto, Božič pa si je na 100 m (10,97) in 200 m (21,76) dvakrat priboril tretje mesto. Uspešna sta bila tudi Novomeščana, mlajša mladina Aleš Tomič in Matjaž Ravbar, ki pa sta nastopila v mladinski konkurenci na troboju (Slovaška, Madžarska in Slovenija) v Košicah. Tomič je bil na 1.500 m (4:05,13) drugi, Matjaž Ravbar pa na 2.000 m zapreke šesti (6:09,85). Mlajši mladinec Aleš Tomič, ki je pred tedni v Novi Gorici postal državni prvak, je ponovno potrdil svojo veliko nadarjenost.

VODSTVO JE PREVZEL MARTIN POVŠE

SEVNICA - Na juljskem hitropoteznem šahovskem turnirju v Sevnici je zmagal mojstrski kandidat Martin Povše, ki je prevzel skupno vodstvo tudi po sedmih letošnjih turnirjih. Rezultati juljskega turnirja: 1. Povše, 2. I. Blas oba 14 točk, 3. Kuzmič 13, 4. Vodopivec 12,5, 5. Derstvenšek 11,5, 6. Grahek 10 točk itd.

Skupna uvrstitev po sedmih turnirjih: 1. Povše 122, 2. Mesojedec 122, 3. Kuzmič 121, 4. Kranjec 88, 5. Derstvenšek 86, 6. I. Blas 83, 7. Kolman 63, 8. Mirt 61, 9. Šibilja 55, 10. Smerdel 44 točk itd.

J. BLAS

TADEJ KOBEN IN GORAZD NOVAK KAR MED ZMAGOVALCI

LENDAVA - Na sedemdnevem vseslovenskem šahovskem turnirju za osnovnošolce, ki je bil v Prekmurju, je med 83-imi mladimi šahisti sodelovalo veliko šahistov iz Dolenjske in Posavja. V tekmovalnem delu sta se posebej izkazala Tadej Kobe iz Starega trga ob Kolpi in Krčan Gorazd Novak, ki sta zmagala v svojih starostnih kategorijah.

Bo padel Valantov rekord? Nastopa tudi Matjaž Tomlje

V nedeljo gorska dirka Impoljca - Studenec - S četrtkove novinarske konference - Vozni red

STUDENEC PRI SEVNICI - Samu Valantu iz Trzišča bi bil lani kmalu uspel podvig, da bi zmagal pred domačim občinstvom. Z naslovom žal ni bilo nič, le rekord proge je dosegel, saj so pri končnem pregledu njegovega avta ugotovili, da ima eno zadnje kolo za 4 milimetre

• **VOZNI RED** - Ljubitelji hitrih dirkalnih avtomobilov verjetno ne bodo zamudili verifikacije in tehničnega pregleda vozil, ki bo v petek ob 15. do 20. ure vzdož sevniškega avtobusnega postajališča do dvorišča hotela Ajdovec. Prvi neuradni trening bo v soboto ob 9. uri. Uradni treningi bodo ta dan še trije: prvi ob 11. uri, drugi ob 14. uri in tretji ob 16. uri. Sama nedeljska ogrevalna vožnja bo ob 9. uri. Svečana otvoritev dirke bo ob 11.30, prva vožnja bo ob 12. uri, druga ob 14. uri in tretja ob 16. uri. Ob 20. uri bo uradna razglasitev rezultatov. Avtomobilistična dirka Sevnica 94 za veliko nagrado Avtotehne se bo točkovala za Mednarodno gorsko hitrostno dirko turističnih vozil skupin N in A in razreda II, za mednarodni pokal Alpe-Donova v treh skupinah z mnogimi podskupinami, za državno prvenstvo Slovenije v gorskem hitrostnem avtomobilizmu, pokal Daihatsu in pokal zgodovinskih vozil od letnikov 1940 do prostih formul.

niže, in ga diskvalificirali. Sam meni, da ga je to kvečjemu oviralo, ne pa prinašalo korist. Rezultat s te dirke ga je stal naslov državnega prvaka. Zavoljo razprtij za zeleno mizo lani, ni smel nastopiti Novomeščan Matjaž Tomlje, čeprav je prišel na start. Letos napoveduje povratek, njegova vrnitev pa bo za letošnjo dirko posebna atrakcija.

Razred zase je Brežičan Tomo Staut, ki vozi z avtomobili Daihatsu.

LOJZE PAVLIČ DRUGI NA GOLICI

JESENICE - V četrti letošnji avtomobilistični dirki za "Pokal clio", ki je bila na Golici, sta se dobro odrezala tudi naša dirkača Lojze Pavlič in Andrej Fabijan, ki sta zasedla drugo in tretje mesto. Lojze Pavlič je bil zelo blizu ponovitve uspeha iz Vrtojbe, kjer je bil prvi, vendar mu je na koncu zmanjkalo samo nekaj tisočink sekunde. Do konca tekmovanja je še precej preizkušen, zato nam je Lojze Pavlič zaupal, da bo zastavil vse sile, da osvoji pomembno lavoriko, ki ji je zaenkrat še najbliže Edvin Klančič iz Gorice, vendar se na zadnji dirki "Golica - Maalbo 94" Goričan ni ravno proslavil. Vrtni red po štirih dirkah: 1. Klančič (A.B.C. Sport N. Gorica) 56, 2. Pavlič (Pleško Cars) 50, 3. Fabijan (Pionir Avtohiša) 49 točk itd.

Za naprej ima vroče železje v ognju, sina Domna, državnega prvaka v kartingu. Nastopila bosta tudi Sevnčan Damjan Žičkar in tukajšnji rojak Rajko Starman. Po 14 letih se na steze vrača Metod Papež iz Boštjanja. Pri svojem ford escortu RS 2.000 je z avtomobilom Albinom Ziererjem imel v roki sleherni vijak. Ponovni krst je preстал predzadnjo nedeljo na pokalu Alpe Donova na hrvaškem Sljemenu. Tiskovni predstavnik nemške IADC g. Kessler je bil z Boštjančanom nadvse zadovoljen. Sevnčan Janko Rezec ima kot generalni sekretar dirke dela čez glas in tokrat ne bo dirkal. Direktor dirke, Velenčan Jure Slemenšek, je opozoril, da domačih dirkačev ne gre podcenjevati zaradi morebiti skromnejših vozil in zaenkrat še manj bogatih sponzorjev. "Marsikaj naši fantje še vedno uspešno nadomestijo s srčnejšo borbo", je bil optimist pred dirkami konec tega tedna.

A. ŽELEZNIK

• **ZA "VELIKO NAGRADO AVTOTEHNE"** - Organizacijski odbor Mednarodne gorskohitrostne dirke SEVNICA 94 ZA VELIKO NAGRADO AVTOTEHNE je posređoval seznan nastopajočih. Poleg domačih dirkačev Matjaža Tomlje, Sama Valanta, Damjana Žičkarja, Rajka Starmana, Draga Božiča, Metoda Papeža, Stojana Pirjevca, Tomaža Jemca, Dagmarja Šusterja, Slavka Dekleve in drugih. Pričakujejo pa nastop tudi avstrijskih dirkačev Walterja Pedrazze, Rudolfa Aguzonja, Hermana Waldja in Franzja Schreinerja, Nemca Jozefa Zajelniška, Čehov Josefa Krecmerja in Tomasa Vavrinca, Slovaka Petra Ruisla in Madžara Janoša Klínka. Po prijavah sodeč, bo nastopilo blizu 80 dirkačev.

ŠPORTNIK ZMAGOVALEC LIGE

TREBNJE - Konec prejšnjega tedna se je s finalnimi obračuni kočala rekreativna košarkarska liga, v kateri je nastopalo osem moštev. V rednem delu so moštva igrala vsako z vsakim, v končnici pa je v polfinalu Športnik premagal Veterane z 80:66 in Mirna Toplice s 95:93. Finalni obračun se je končal z izidom 101:66 za moštvo Športnik, za katero so nastopali Matjaž Bunc, Andrej Grandovec, Andrej Strajnar, Roman Zarabec, Robert Korošek, Stane Hren in Robert Vešligaj. Najboljši strellec lige je bil Bunc, največji trojček je zadel Igor Silvester z Mirne, pokal fair play pa je osvojilo moštvo Magic gams.

Robi Ferencak najboljši v Sloveniji

Brežičan najboljši na mladinskem državnem tekmovanju z malokalibrsko pištolo

LJUBLJANA - Novomeščan Mirko Bele, ki sicer tekmuje za strelsko družino Krno Brežice, v Ljubljani ni ponovil lanskega uspeha, ko je med mladinci zmagal v streljanju z malokalibrsko pištolo proste izbire. Vendar je šel naslov spet v ta konec Slovenije: nekoliko nepričakovano je osvojil naslov mladinskega državnega prvaka Brežičan Robi Ferencak, ki je nastreljal 473 krogov in poleg naslova dosegel še nov osebni rekord.

Uspeh je toliko večji, če vemo, da brežiški strelci delajo v nemogočih razmerah. So brez orožja in primerne strelišča, zato je dosegel Robija Ferencaka, lahko bi rekli, kar nekakšen čudež.

V ekipni konkurenci je brežiška strelska družina v postavi Bele, Sabadoš in Ferencak osvojila sedmo mesto.

ERNEST SEČEN

NA SVETOVNEM PRVENSTVU V LIZBONI

BREŽICE - Veliko priznanje za brežiško atletiko! Na 5. svetovnem mladinskem atletskem prvenstvu, ki bo od 20. do 29. julija v Lizboni, bo barve naše reprezentance zastopal obetavni Jure Rovani. Jure in njegov kolega iz reprezentance Mariborčan Lorenči bosta skušala družno dvigniti višino novega državnega rekorda v skoku s palico še za kakšen decimeter. V zadnjem času sta se s svojimi dosežki že ustalila na višini petih metrov, kar je dober obet za njun nastop na Portugalskem. Poleg Vladimirja Keva, državnega prvaka in rekorderja v kladivu, imajo Brežičani torej še eno "železo v ognju", gre za Jureta Rovana, ki je prav gotovo velik up slovenske atletike.

DERGANC - NAŠ PRVI ADUT V EKVADORJU

NOVO MESTO - V mladinski kolesarski državni reprezentanci, ki je te dni odpotovala v Ekvador, je tudi nadobudni novomeški kolesar Martin Derganc. Ker je v zadnjem trenutku zbolel Kranjčan Tadej Valjavec, ki so ga šteli med enega of favoritov tega svetovnega prvenstva, so zdaj vse oči kolesarskega sveta uprte v mladega Novomeščana, ki je moral hote ali nehoti prevzeti Tadejevo vlogo. Martin bo nastopil v dirki na kronometru, ravno tako pa tudi v dirki posameznikov, na nadmorski višini 2.800 metrov, kar bo dodatna obremenitev za naših pet muškatičev. V vodstvu kolesarske reprezentance je tudi znani novomeški kolesarski trener Janez Jagodic, ki posebej bedi nad Martinom.

Denar prosijo od hiše do hiše

Tako so v prisposodbi opisali svoj boj za preživetje v podzemljskem nogometnem klubu Kolpa - Zakaj polena pod noge? - Čakajoč na gradnjo slačilnic - Novo vodstvo

PODZEMELJ - Če bi v metliški občini sestavili lestvico športnih klubov in društev, v katerih sodeluje največ športnikov in so povrh še najbolj uspešni, bi bil gotovo na prvem mestu nogometni klub Kolpa iz Podzemlja. Toda uspehi ne prinašajo zgolj radosti, ampak tudi velike probleme. In prav o slednjih je bilo na nedavnem občnem zboru kluba, ki je bil hkrati še volilna in problemska konferenca, največ besed.

Žal je tarnanje o težavah izvenlo kot prepričevanje že prepričanih. Mnogih povabljenih, od katerih v NK Kolpa pričakujejo pomoč, namreč ni bilo na konferenco. Ravnatelj podzemeljske osnovne šole Toni Gašperič je zato pravilno ugotovil, da je to, da povabljeni niso prišli, dokaz, da jemljejo nogometni klub kot breme. Hkrati je spomnil, da bi morali o pomenu športa in tem, da okrog 80 mladih redno hodi na treninge, drugače pa bi bili morda prepuščeni cesti, alkoholu ali mamilom, najprej prepričati najbližje sosede. Potem bodo njihovo delo podprli tudi občinski možje in v podjetjih. Pripomnil je še, da - kot kaže - ljudi najbolj boli uspeh kluba, ter jih hkrati dobronamereno opozoril, da jim bodo ljudje tem bolj zamerili, čim večji uspeh bodo imeli.

Hkrati jim je obljubil, da jim bo sam vedno stal ob strani.

Prav Gašperiču so, kot je bilo slišati



ŽE ČETRTA FRČEVA REGATA - Pred kratkim je štirideset zagnancev Frčeve (FRČ) družine organiziralo netekmovalni spust s kanuji iz Novega mesta do Kostanjevice. Veslanje in premagovanje je zov jim je šlo kar dobro od rok, smeha in dobre volje pa ob prevrnjenih plovilih tudi ni manjkalo. Že na Otočcu so si privoščili prvo malico, ne toliko zaradi lakote, kot iz bojazni, da jim moči ne bi poše pred ciljem. Na koncu so bili vsi zmagovalci in družina ne bi bila Frčeva, če dneva na vodi ne bi podaljšala še v večere ure v prijetnem okolju dolenske zidanice. Zanesenjake je v enotne majice obleklo Društvo novomeških študentov, pa tudi podjetje Konvikt, d.o.o., jim večkrat priskoči na pomoč. (Foto: M. L.)

tega, da bi se to v resnici zgodilo. Primanjkuje namreč denarja, ki ga ni dovolj niti za redno delo kluba. Nešteto prošnje so naslovili na gospodarska podjetja, toda sponzorji so še vedno le zasebni podjetniki, občinski proračun ter starši nogometnešev. Celo za vzdrževanje igrišča niso bili deležni denarja, ki ga sicer hodijo prosit skoraj od vrat do vrat.

Dosedanji predsednik Rudi Dim v svojem poročilu ni mogel mimo nekaterih Podzemeljčanov, ki jim je klub v napoti in se z vsemi sredstvi borijo, da bi prenehal z delom. Zato je poklical vse, da se borijo proti temu, da bi jih peščica spravila v obup. Pritegnili so mu tudi starši mladih igralcev, prepričani, da ima klub še lepo prihodnost, zato so obljubili, da bodo poskrbeli, da bo ne le obstal, ampak da bodo ekipe še napredovale. Ob koncu zadnje sezone so bili namreč člani drugi v ljubljanski medobčinski nogometni podzvezi, mladinci so napredovali v drugo slovensko ligo, prav tako tudi pionirji. Sicer pa so na občnem zboru izvolili tudi novo vodstvo. Predsednik je postal Ivan Mitevski-Vančo.

M. BEZEK-JAKŠE



Ivan Mitevski-Vančo

Novo mesto, 21. julija 1994

Mavrica za mir je prinesla nemir

Mednarodno gibanje Rainbow ali po naše Mavrica ima v svojih načelih, po katerih se loči od ostalih gibanj in organizacij, med drugim zapisano, da ne uporablja propagande. Javna občila po njihovem privabijo preveč opazovalcev, ki dogajanje na prizorišču le opazujejo, a v njem ne sodelujejo. Toda srečanje, ki ga je pretekli teden pričela Mavrica na Ponikvah pod Mirno goro, je že pred pričetkom povzročilo toliko polemik in nasprotovanj, da se javnim občilom ni bilo moč izogniti.

O Mavrici smo pred dobrim mesecem že pisali, ko smo se pogovarjali s člani gibanja, ki so v Križevski vasi pri Metliki gojili zelenjavo za 12. evropsko srečanje, ki naj bi bilo v Sloveniji od 15. julija do 1. avgusta. Takrat je bilo rečeno, da prostor, kjer naj bi se zbralo nekaj tisoč ljudi, še iščejo. Kmalu potem so ga našli v opuščeni kočevski vasi Ponikve pod Mirno goro. Gre za okrog 20 hektarjev veliko jaso, ki je po zaslugi gozdarjev, lovcev in kmetov, ki tam še kosijo, ni zarasel gozd. Jasa je velik naravni amfiteater, obdan z hribi, med njimi tudi z najvišjo belokranjsko goro Kopo. Morda tudi zaradi težje dostopnosti je jasa ostala še popolnoma neokrnjena, z bogato floro in favno. Ne čudi torej, da si je Mavrica prav to idilo daleč od radovednih oči izbrala za svoje srečanje. Če imajo organizatorji že dober okus, to ne pomeni, da se z njim strinjajo vsi tisti, ki imajo v naši državi kakšno besedo in ki na udeležence gledajo precej postrani. Zato ne čudi, da so se takoj, ko so se začeli na Ponikvah zbirati mavričarji, začeli vstirati tudi protesti.

Črnomaljski izvršni svet - Ponikve so namreč v črnomaljski občini - je tri dni potem, ko mu je 27. junija Gorazd Gruntar v imenu pripravljalnega odbora srečanja prinesel vlogo za pridobitev soglasja za organiziranje prireditve v tej opuščeni vasi, razpravljal o vlogi. Sprejel je sklep, da je z zadevo premalo seznanjen ter da naj ustrezne službe pridobijo od republiških organov mnenje o tem, za kakšno organizacijo gre, in mnenje (o možnostih organiziranja srečanja) lastnikov zemljišč in prizadetih. Hkrati so zaprosili za mnenje Ministrstva za notranje zadeve, za šolstvo in šport ter za kmetijstvo, ki naj bi povedala, kaj pomeni takšno srečanje za Republiko Slovenijo. Po mnenju črnomaljske vlade lokalni faktorji tega ne morejo ocenjevati. Toda z republiških organov ni bilo nikakršne reakcije, prišlo je le odklonilno mnenje državnega sekretarja za kulturo. Pač pa so se začeli vrstiti protesti gojitvenega lovišča "Medved", Zavoda Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine, lastnikov počitniških hišic v smučarskem centru Rogoš in iz zdravilišča Dolenjske Toplice.

Številni protesti

Prvo se je 4. julija oglasilo gojitveno lovišče "Medved", ki upravlja z divjadjo v celotnem Kočevskem Rogu. V svojem mnenju o mednarodnem srečanju Mavrice je zapisalo, da je odločno proti. To je utemeljilo s tem, da so kot poklicna lovška organizacija zadolženi za varstvo, lov in gojitev divjadi, kar pomeni, da morajo skrbeti za vse avtohtone živalske vrste pa tudi za njihovo življenjsko okolje. Kočevski Rog je v Sloveniji vzhodni najvitalnejši strnjeni življenjski prostor za medvede, volkove, rise, jelenjad in druge živalske vrste. Roška planota je neposeljena, kar je poleg miru eden osnovnih pogojev za obstoj živalskih vrst, ki tam žive. Ponikve predstavljajo v osrčju valovite roške planote velik travnik, na katerem je po mnenju Zavoda za gozdove RS dovoljena košnja, prepovedana pa paša živine in vsaka druga dejavnost, ki bi z neprimernim odganjala divje živali. Srečanje Mavrice na Ponikvah ali kjerkoli v Kočevskem Rogu bi po mnenju gojitvenega lovišča "Medved" vnašalo nemir, ki bi ga povzročilo

nekaj tisoč ljudi. To pa je v nasprotju z varstvom divjih živali, ki živijo na Rogu. Za obstoj divjadi je ohranjenost travniških enklav, kakršna je na Ponikvah, vitalnega pomena, menijo v gojitvenem lovišču "Medved", ki ima v najemu del Ponikve.

Tudi Zavod Republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine je odločno nasprotoval takšnim prireditvam na območju Kočevskega Roga ali kjerkoli v prosti naravi pri nas. Po njihovem mnenju prireditve te vrste ne sodijo v naravno okolje in so v nasprotju z načeli naravovarstvene stroke. Tako široko zastavljena in množična prireditve prinaša velike motnje v naravno okolje, kar je še posebej nedopustno v Kočevskem Rogu, ki slovi kot eden najbolj vitalnih življenjskih prostorov za mnoge živalske vrste, ki so drugod v Evropi že dolgo iztrebljene ali močno ogrožene. Omogočanje omenjene prireditve bi pokazalo neodgovoren odnos do naše naravne dediščine, kar bi imelo negativen odmev v naši in mednarodni javnosti. Prav naš odnos do narave naj bo tudi odraz naše kulture, zato ne nasedajmo raznim "ljubiteljem narave" in "eko" združenjem, ki s svojo dejavnostjo, čeprav v prepričanju, da je dobronamerna, naredijo naravi nepopravljivo škodo. Hkrati zavod opozarja, da naša zakonodaja varuje mnoge živalske vrste, ki živijo v Rogu. Za njihovo vzemirjanje v naravnem okolju so predvidene velike denarne kazni, zato zavod obljublja, da bo, če

bo organizirana prireditve kjerkoli v naravnem okolju, zahteval ostre sankcije za odgovorne.

Ogorčeni so protestirali tudi lastniki počitniških hišic na Gačah, kar so utemeljili s tem, da mimo krajevnih "faktorjev" in njih v Ljubljani baje izdajajo dovoljenja za tako množične shode na krajih, kjer za to ni niti higienskih niti drugih pogojev bivanja. Hkrati protestirajo proti uničevanju zaščitene naravnega območja Roga, saj so prepričani, da bo zaradi tako množičnega srečanja do tega gotovo prišlo. Iz zdravilišča Dolenjske Toplice pa so črnomaljski izvršni svet opozorili, da jih ni nihče ne obvestil ne zaprosil za uporabo zemljišč, ki so v njihovem upravljanju ter da so za srečanje zvedeli v pogovoru z nekaterimi krajani oz. lastniki objektov na tamkajšnjem območju.

Bodo "mavričarje" res razgnali?

Dolga razprava o Mavrici na Ponikvah je minuli četrtek, le en dan pred uradnim začetkom srečanja, potekala tudi v črnomaljskem izvršnem svetu. Predsednik Anton Horvat je dejal, da se srečanje, ki ga je organiziralo društvo Jam iz Ljubljane, odvija samoiniciativno in po svoje, mimo volje ti-

stih, ki bi morali kaj reči. Mavrica je sicer naslovila vlogo na izvršni svet, vendar ni bila ustrezna. Zato so Gorazda Gruntarja, ki se je pod njo podpisal, napotili, naj prave vloge naslovi na ustrezne organe. "A tega ni storil. Upravni organ skupščine občine ni dal nobenega soglasja, ker vloge ni dobil. Pa tudi sicer nima pravice dati soglasja za organiziranje prireditve na tuji zemlji, če tega ne dovoli lastnik, torej država, medtem ko z njo upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS," je dejal Horvat. Zanimalo ga je tudi, kako se je Gorenjcem uspelo otestiti Mavrice, saj naj bi srečanje najprej načrtovali v Bohinju ali na Bledu. Ostro pa je Horvat reagiral tudi na zahteve Zavoda za socialno medicino in higieno, da mora izvršni svet zagotoviti Mavrici pitno vodo, da ne bo prišlo do zastrupitev. To je po njegovem le dokaz več, da Slovenci nismo gospodarji v Sloveniji in ne Črnomaljši v črnomaljski občini. Ob vsem tem pa je po Horvatovih besedah najpomembnejše dejstvo, da organizator nima nikakršnih soglasij ustreznih organov in kljub opozorilom, da jih mora pridobiti, tega ni storil, pač pa so se na Ponikve že začeli zgrinjati udeleženci srečanja.

Predstavniki UNZ Novo mesto je dejal, da je glede na to, da je na Ponikvah že 400 ljudi, govorjenje o preprečitvi srečanja že 400 minut po dvanajsti. Črnomaljska policija je, ko je bila obveščena, neprestano nadzorovala ljudi, ki ne povzročajo nereda in hrupa, ne hodijo po gozdovih in v njih ne delajo škode. Policija bo obravnavala prekrške, če do njih pride, sicer pa gre za politično vprašanje, ki po veljavni zakonodaji že presega okvire policije. In če bo sprejeta politična odločitev, da je potrebno udeležence razgnati, bo to tudi storila. Vod-

nosposodarski inšpektor je menil, da ni pričakovati škode za tla in vodo, saj udeleženci ne prihajajo na Ponikve z motornimi vozili in tudi kopicenja smeti ni pričakovati. Z naravovarstvenega vidika bo po njegovem gotovo ogroženo rastlinje, če bodo udeleženci nabirali gozdne sadeže in sekali vejave. Sanitarni inšpektor je dejal, da so mu nadrejeni rekli, da to ni v pristojnosti sanitarne inšpekcije. Zato nima pooblastil za ukrepanje, lahko le svetuje. Če pa bi občina shod dovolila, bi tudi sanitarne inšpekcija postavila določene pogoje.

Medtem ko je polemika o Mavrici potekala v črnomaljskem izvršnem svetu, je državni sekretar za kulturo Jože Osterman sklical v Ljubljani predstavnike ministrstev, ki naj bi povedali, ali je v Sloveniji politična volja za organiziranje srečanja Mavrice. Sklenili so, naj inšpekcija sprejme sklep o izvršbi, kar pomeni, naj porušijo šotore. Črnomaljski izvršni svet pa jim ponudi možnost, da se preselijo v organizirane kampe. Toda tisti, ki je te dni obiskal Ponikve, ve, da mavričarji s svojim načinom življenja v kampih nimajo kaj početi. Gorazd Gruntar je priznal, da se zaveda, da so na tuji zemlji, toda po njegovem se nihče ne bo z njimi pogovarjal. Vsi jih podijo le iz Kočevskega Roga. "Vsakemu, ki nam nasprotuje, priporočam, da preživi z nami vsaj en dan, pa bo mnenje o našem gibanju zagotovo spremenil," pravi Gruntar, ki se mu zdi, tako kot še marsikomu drugemu, skoraj nemogoče, da bi komu uspelo spoditi s Ponikve večstoglavno množico ljudi iz številnih evropskih držav, ki z glasbo in petjem nosijo sporočilo miru.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE



Mavričarji se hranijo z zdravo hrano



Borci za mir, ljubitelji narave, vegetarijanstva pa tudi golote

evropsko prvenstvo v triatlonu

Evropski triatlonci prihajajo v Novo mesto

Organizacija velikega tekmovanja, kakršno bo letošnje evropsko prvenstvo v triatlonu v Novem mestu, zahteva dolgotrajne in skrbne priprave, za samo izvedbo pa je potrebna pomoč več kot 500 ljudi, ki svoje delo opravljajo brezplačno. Ko se tekma začne, je večina dela že opravljena.

Za priprave na evropsko prvenstvo v srednjem triatlonu, ki bo 6. avgusta v Novem mestu, Novomeščani niso imeli prav veliko časa. Ko sta bila Andrej Švent in Andreja Žnidaršič decembra leta 1992 v Stockholmu na letnem kongresu evropske triatlonske zveze - takrat je bila slovenska zveza sprejeta v polnopravno članstvo evropske zveze - sta izvedela, da Novo mesto izpolnjuje pogoje za izvedbo letošnjega evropskega prvenstva v srednjem triatlonu, saj je bila kandidatura še odprta, eden izmed pogojev pa je bil, da mesto - organizator prvenstva leto pred tem pripravi tekmo za evropski pokal. Prav potrditev novomeške kandidature za izvedbo tekme evropskega pokala je bil osnovni namen, zaradi katerega sta potovala v Stockholm. Novomeščani so takoj najavili kandidacijo za evropsko prvenstvo in po enem mesecu premisleka svojo odločitev tudi potrdili. Očitno se ev-

ropska triatlonska zveza ni ustrašila bližine balkanske vojne, saj je med Finsko, Belgijo in Nizozemsko izbrala prav Slovenijo, Fincem, ki so si prvenstvo vroče želeli, pa je v tolažbo zaupala organizacijo evropskega prvenstva v dolgem triatlonu za leto 1997.

Lansko tekmovanje uspešno

Lansko tekmovanje v srednjem triatlonu za evropski pokal je bila pravzaprav le dobra preizkušnja in priprava za letošnje prvenstvo. Kljub temu da Novomeščani niso imeli izkušnje s tekmovanji na tako visoki ravni, njihov klub pa je še sorazmerno mlad, jim je uspelo tekmovanje izvesti brez večjih napak, tako da je delegat evropske zveze njihovo organizacijo dobro ocenil, kar je bilo bistveno pri dokončni odločitvi, da bo evropsko prvenstvo v Novem mestu. Poleg tega so se lani preizkusile vse organizacijske službe, organizacijski odbor pa je tekmoval-

nje kasneje skrbno analiziral in vse napake upošteval pri pripravi Evropskega prvenstva. Temeljito so spremenili prog, zaposlili bodo neprimerno večje število redarjev, središče dogajanja pa so z Otočca premaknili na novomeški Glavni trg.

Dva in pol kilometra dolga plavalna proga v reki Krki bo imela svoj štart na Loki. Prav priprava plavalne proge spada med najzahtevnejše naloge pripravljavcev tekmovalnih prog, saj bodo morali potapljači temeljito pokositi vodno rastlinje nad proggo postaviti vodno oviro, ki bo zaustavila plavajoče ostanke alg. Z Loke bodo tekmovalci odpeljali na 80 km dolgo kolesarsko preizkušnjo preko Orehovice do Šentjerneja in nazaj v Novo mesto. Za kolesarski del tekmovanja bo potrebnih največ ljudi, saj bodo morali redarji nadzirati celotno proggo in usmerjati promet na vseh križiščih, poleg tega pa vabijo k sodelovanju vsaj 30 motoristov, ki bodo vozili kolesarske sodnike in kamerane ter še dodatno skrbeli za varnost tekmovalcev. 20-kilometrski tekaški proga je dokaj zapletena. Speljali so jo po ulicah mestnega središča, njeni kraki pa segajo v Bučno vas, na Ragovo, v Kandijo, del poti pa so speljali tudi čez Marof in skozi Ragov log. Menjava med kolesarjenjem in tekmo ter končni cilj bo na Glavnem trgu, čeprav so hoteli središče dogajanja

postaviti na stadionu pod Portovalom, kar bi bilo prezahtevno in predrago, obenem pa za gledalce manj zanimivo.

Ne bo poceni

Čeprav bo večina ljudi pri organizaciji tekmovanja delala zastoj - tako je na vseh velikih prireditvah, tudi na takih, kakršna so svetovna in evropska prvenstva pa tudi olimpijske igre, novomeško evropsko prvenstvo ne bo poceni. Veliko denarja so prispevali pokrovitelji, v projekt pa so se vključili tudi Slovenska športna zveza, Olimpijski komite, Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad za informiranje in seveda novomeška občina.

V času prvenstva se bo v Novem mestu dogajalo marsikaj. Med spremljajočimi prireditvami naj omenimo nagradne igre, nastope različnih glasbenih in folklornih skupin, padalsko akcijo, veslaška tekmovanja in ognjemet. Tekmovanje bo ves čas spremljala televizija, na satelitskem programu Eurosport pa bodo 10. avgusta celi Evropi pokazali enourni reportažo. Taka prireditve je seveda izvrstna priložnost za promocijo Slovenije. Predsedstvo nad častnim komitejem je prevzel predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek, organizacijski odbor vodi Andrej Švent, sestavljajo pa ga vodje posameznih služb, ki bodo skrbale vsaka za svoje področje dela - marketing, namestitve, spremljajoči programi, administracija, protokol, sojenje, stiki z novinarji in podobno. Tehnična služba bo poskrbe-la za transporte, postavitev prog in posebnih konstrukcij, računalniško podporo administraciji in meritvam časov, redarstvo, policijsko zaščito, notranje zveze, medicinsko službo, masažo in še marsikaj.

IGOR VIDMAR

Ameriški strokovnjak o Dolenjskem listu

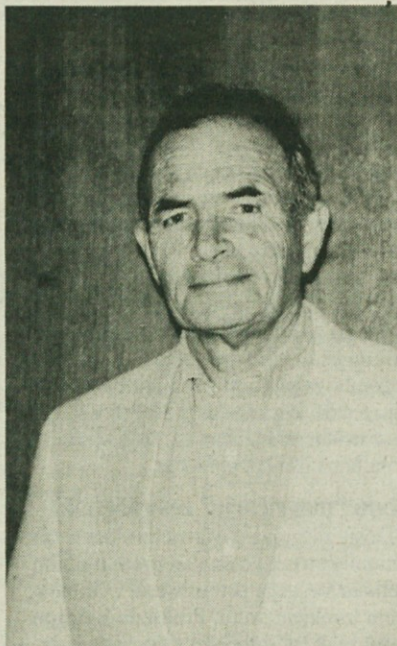
Tudi mi potrebujemo nekoga, ki nam bo pokazal ogledalo. Čas prehoda je, tranzicije, pravijo temu učeno, in tudi časopisi se bomo morali ravnati po tržnih zakonih. To za nas pri Dolenjskem listu sicer ni nič novega, saj smo že dolgo ekonomsko odvisni le od naročnikov in od reklam, a izkušnje gospoda Simonsona je vredno upoštevati.

David C. Simonson, zdaj ameriški svetovalec za tisk, je prišel z delom pri časopisih že leta 1950. Delo in izkušnje so ga pripeljale do vodilnih položajev v časopisni branži in prav njegova bogata paleta izkušnj na področju izdajanja časopisov je ameriško vlado po letu 1992, ko se je upokojil, pripeljala do tega, da ga je poslala v nekatere države bivšega vzhodnega bloka, da prouči, kakšen je položaj v časopisnem informiranju tam, in jim na podlagi svojih ugotovitev svetuje, kako naj se znajdejo v za njih novi tržni ekonomiji.

Lansko leto ga je Informacijska agencija Združenih držav poslala tudi v Slovenijo, kjer se je seznanil z razmerami v Gorenjskem glasu in Mladini, letos pa je obiskal Večer, Ljubljanski Dnevnik in Dolenjski list. Lani tri tedne, letos pet. Ne veliko, a dovolj, da smo ga, ko je proti koncu svojega drugega obiska v Sloveniji vzel pod lupo še naš list, povprašali, kakšna je bistvena razlika med ameriškim žurnalizmom in našim delom. "Razlika je v podajanju informacije. Pravi ključ do ameriškega žurnalizma je pravica do zbiranja informacij in jih posredovati

brez kakršnegakoli vmešavanja. To je moja definicija svobodnega tiska. Veliko sem potoval po svetu in videl različne stopnje svobode informiranja. Bil sem npr. v Egiptu, kjer so mislili, da imajo svobodo tiska, a pisanje je moralo biti vladni naklonjeno in vlada je lahko preprečila objavo nekaterih njej neljubih člankov. Mislimo, da imajo svobodni tisk, ker lahko objavljajo svoja mnenja, vendar v Združenih državah mislimo, da je svobodno izražanje svojega mnenja sicer pomembno, toda še bolj pomembno je zbiranje informacij brez vladnega vpliva in pravica zbrane informacije tudi publicirati. Le svoboden pretok informacij omogoča javnosti, da stvari razume in si o njih ustvari lastno mnenje. Za države vzhodnega bloka - ne vem natanko, kako je bilo s Slovenijo - je bilo značilno poročanje: novinarji so čakali, da jim bodo oblastniki nekaj povedali, in so se zelo prizadevali, da so obdržali dobre stike s svojimi viri. Zdaj se marsikaj spreminja, treba pa se je zavedati, da vsaka sprememba zahteva čas, in treba je tudi vedeti, da smo svobodni tisk v USA razvijali že skoraj 300 let," pravi med drugim gospod Dav-

id, ki ima prav za Slovenijo nekaj laskavih besed. Pravi, da je opaziti razliko z razvoju tudi v razdobju samo enega leta, kar je bil zadnjič tukaj. Zdi se mu, da so razmere precej bolj stabilne, ekonomska situacija se je izboljšala, nezaposlenost se je zmanjšala, skratka, Slovenija kaže prijaznejšo in bolj optimistično podobo v primerjavi z lanskim letom pa tudi v primerjavi z nekaterimi drugimi vzhodnoevropskimi državami.



David C. Simonson

Trg zahteva več prodornosti

Bolj redkobeseden pa je gospod Simonson glede Dolenjskega lista. Pa ne zato, ker bi bil nad razmerami zaskrbljen. Pač pa zato, ker smo se pogovarjali o njih prve dni, ko se je lotil proučevanja tukajšnjih razmer. Prezgodaj je še bilo, da bi prišel na dan s strokovno utemeljeno analizo, na pamet pa ne govori rad. A čisto brez besed le ni ostal, saj so mu nekatere podrobnosti kot človeku, ki se je v Združenih državah prav z lokalnim tiskom veliko ukvarjal, kaj hitro padle v oči. Prvo, na kar je opozoril, je število prebivalcev Dolenjske in število izvodov, ki jih natisnemo. Naklada okoli dvajset tisoč je seveda lepa, a glede na to, da je lokalni list, ki bi moral informirati ljudi o vsem, kar se pomembnega dogaja na dolenjskem področju, bi to moral biti za vsako gospodinjstvo nepogrešljiv vir informacij, torej bi moral težiti k znatno večji nakladi. Pri tem, vsaj kolikor na prvi pogled sodi, ne da bi se še splošne seznanjal z vsebino, ta ustreza lokalnemu časopisu, le njena predstavitev je glede na vsebinsko težo preskromna. Časopis bi moral dati svoji vsebini več poudarka tudi vidno, z ustreznimi naslovi, ki morajo biti konkretni, vsebinski in s tem pritegniti bralca. Stvari, ki takoj padejo v oči tudi človeku, ki ne pozna jezika, zlasti pa še človeku, ki se poklicno ukvarja s časopisi, pa so fotografije. Nekatere so porazne, osebe na njih nerazpoznavne in pri tem dejstvu ne pomaže nobeno opravičevanje in izgovarjanje na papir, tiskarno, reprofotografijo, fotolaboranta, fotografa, slabe razmere ali

karkoli že. Fotografija v časopisu mora biti dobra; če so osebe v njej, morajo biti razpoznavne, če pa tega časopis ne more zagotoviti, slabih slik nima pravice objavljati, kajti to je razmetavanje s prostorom in podcenjevanje bralcev. V tržni ekonomiji take stvari niso mogoče, ker nekdo, ki prodaja slab izdelek, ne more obstati. Nad tem naj bi se globoko zamislili tudi mi, kajti samo vsebina nas v hudi konkurenci, ki se obeta, ne bo mogla reševati.

Še nekaj je, kar bi gospod Simonson priporočal Dolenjskemu listu: to je agresivnejša drža pri trženju, katerega pomemben del so reklame, ki so pri nas še vedno nekeje v prehodu iz planske v tržno ekonomijo. Reklama mora namreč jasno povedati vse prednosti proizvoda ali dejavnosti, hkrati pa bralcu svetovati, kje, kdaj, kako in za kakšno ceno mu je stvar dosegljiva. To so stvari, jih morda tudi sami opazimo, a se morda ne zavedamo, kako usodne so lahko. Zato je potreben gospod Simonson in njegov pogled od zunaj, sunek, ki bo stvari le pognal v spreminjanje. Ni še prepozno za ukrepanje. A časa tudi ni na pretek. Kot rečeno, trg ne pozna milosti. Le tisti, ki bodo dovolj prodorni in bodo hkrati imeli dovolj posluha za zahteve časa, bodo obstali, drugi bodo životarili ali izginili. Gospod Simonson je videl stvari in bo povedal svoje. A on daje le ocene in pobude. Da ne bo zmanjkalo volje za ukrepanje, pa boste morali svoje povedati tudi bralci. Upajmo, da že prej, precej prej, kot pa odpovedati časopis.

TONE JAKŠE

alternativna medicina

Žepni zdravnik

Bilo je pred tremi leti, ko se je Stanislava Žabkar, direktorica novomeškega podjetja Vitalis, ponovno mudila na Kitajskem in tam v eni od lekarn opazila drobno škatlico, ki so ji rekli aku stimulator. En primerek je kupila in ga doma pričela preizkušati na sebi, prijateljih, na ljudeh, ki so se slabo počutili, in na bolnikih. Učinki zdravljenja so mnoge presenetili.

Aparat je poslala na šestmesečno testiranje v nekatere naše zdravstvene ustanove. Potem se je srečala še z izumiteljem aku stimulatorja, magistrom znanosti in profesorjem Xiongom Xiaoweiem s kitajskega državnega inštituta za elektronsko raziskavo v mestu Xiau, in posel je stekel. Podjetje Vitalis ima danes ekskluzivno prodajno pogodbo za 10.000 aku stimulatorjev za slovensko, hrvaško, avstrijsko in italijansko tržišče. V kratkem pa bodo stekli posli za vso Evropo.

Uhelj, ogledalo organizma

Izum kitajskega znanstvenika temelji na akupunkturi, na prastari kitajski metodi zdravljenja človekovih obolenj, ki je bila dolgo časa nepoznana zahodni medicini. In ko se je začela uveljavljati tudi na Zahodu, uradna medicina najprej ni mogla in ni hotela sprejeti dejstva, da je mogoče zdravje pridobiti tudi s pomočjo tako banalne metode, kot je zabadanje igel v določene točke na koži. Evropska medicinska znanost je nazadnje popustila pod težo znanstvenih rezultatov in sedaj si medicina in akupunktura podajata roki ter se smiselno dopolnjujeta v korist zdravlja.

Po teoriji kitajske medicine akupunkturne točke na uhlju povezujejo vse notranje organe in štiri ude. Te točke prevajajo električni tok, prevodnost pa je manjša tedaj, ko so notranji organi ali deli telesa poškodovani. Bolj ko je organ obolel, večja je prevodnost točke. Xiong je izumil žepni aparat aku stimulator, ki je sestavljen iz dveh elektrod, ki ju je potrebno vstaviti v notranjost uhlja (kot slušalko). Aku stimulator poišče akupunkturne točke in jih zdravi do prevodnosti. Zdravljenje se pozna že po sedmih dneh uporabe. Praktičnost te "žepne bolnišnice" je v njeni enostavnosti, učinkovitost pa je enaka kot pri klasični, tradicionalni kitajski akupunkturi.

Kot dopolnilo aku stimulatorju je kitajski znanstvenik izumil še aku sandale z delovanjem na akupunkturne točke na stopalih. Zdj se ukvarja še z novimi izumi. Ko bo najnovejši v trgovinah, bo mogoče na majhnem ekranu prebrati vrsto boleznih, stopnjo obolenosti in spremljati uspešnost zdravljenja do trenutka, ko bo bolezen ozdravljena. Kitajskemu znanstveniku lahko verjamemo, saj je za svoje izume leta 1989 prejel štiri zlate medalje na razstavi izumov Eureka v Bruslju.

Gospod Xiaowei je bil lani gost mednarodne razstave Zdravje v Ljubljani in je bil



Sodelavka Vitalisa Irena Zupančič z energijsko majico.

nad Slovenijo navdušen. Videl je tudi Otočec in Dolenjske Toplice in kar ni mogel verjeti, da je na tako majhnem koščku sveta lahko toliko lepega.

Energijska majica za utrujene in brezvoljne

Novomeško podjetje Vitalis po Evropi ponuja še dva svoja "čudežna" proizvoda. Prvi je energijska majica, ki se na zunaj od običajne poletne majice loči po tem, da ima vtisnjen krog in droben zlat gumb, ki deluje kot antena. Na Inštitutu za šport na Univerzi v Ljubljani so ugotovili, da športnik z oblečeno majico porabi pri svoji aktivnosti znatno manj kisika, ima nižji krvni tlak in respiratorski količnik. Ugotovili so, da športnikom daje tudi do 50% več energije. Majico je treba obleči vsaj 20 minut pred telesno aktivnostjo.

Vsega spoštovanja je vreden energijski stol megatron, ki je namenjen kreativnim in ustvarjalnim ljudem, ki si želijo še povečati kvaliteto in učinkovitost svojega dela. Na posameznih delih stola so nameščene natančno določene in usmerjene antene, ki dovajajo določen spekter kozmične energije na določen center telesa. Zamilsel ni nova, saj poznamo iz preteklosti precej podobnih rešitev, namenjenih dvigu inteligence in napajanju z življenjsko energijo. Krone in diademi iz zlata z vgrajenimi kristali po zatrtjevanju proizvajalcev močno povečajo frekvenco možganskih celic in povzročajo hitrejšo in popolnejše delovanje možganov. Megatron za 50% skrajša fazo mišljenja, omogoča hitrejšo odločanje, krepi ustvarjalnost, omogoča vrečjo koncentracijo, zmanjšuje utrujenost in omogoča večjo učinkovitost. Zato je kot pisan na kožo managerjem, direktorjem, znanstvenikom, umetnikom, politikom, državnikom, novinarjem, študentom in drugim.

JANEZ PAVLIN

naše korenine

Padalske kupole na podgorskem nebu

Danes živi v dolini. Z možem Borisom uživata upokojske dneve v Jedinščici. Pogled na eni strani objema Gotno vas s cerkvico sv. Lenarta na sredini, na drugi pa se vzpenja v hrib grmičastega Barončevega hriba. Tam zadaj je slutiti Podgorje. Franckino Podgorje. Pogled ga ne more objeti, a srce ga sluti. Tam je svoboda, tam je mladost. Tam so spomini, ki milo pogrejejo srce in ga napolnijo z veseljem, hkrati pa tudi z žalostjo. Obojega je doživela Francka tam gor. Še stoji domača hiša na Pristavi, a ni več življenja med njenimi stenami. Še so Jeničevi travniki in polja, a obdelujejo jih drugi. Morda se bo kdaj Jeničev rod spet naselil v Podgorje, potem ko ga je usoda odplaknila v dolino.

Z Galičevu Francko ali Jeničevu, kakor se je pisala v mladosti, smo se že srečali. Bila je ena od tistih, ki so videli, kako se je med nemškimi lovci in ameriški bombniki vnela bitka. Ravno nad Podgorjem se je iz zadetega zavezniškega letala zasukal črn dim. Hitro je pričelo izgubljati višino, še predno pa je izginilo v ognju in eksplozijah pri Gracarjevem turnu, so številne oči opazile enajst padalskih kupol, ki jih je veter nosil proti Podgorju. To je bilo na cvetno nedeljo pred petdesetimi leti. Pa poglejmo, kako je bilo v Podgorju pred tem.

Začelo se je tako, da se je h Kraljevim na Pristavo priženil Jeničev Jože. Ni šel daleč. Nevesto, Franckino mater Marijo, je našel kar v isti vasi. A da bi novonastali družini priskrbel kruh, se je moral odpraviti daleč. Še pred prvo svetovno vojno je odšel čez veliko lužo za kruhom. Enajst let je bil v Ameriki, devet v Kanadi. Vmes se je tudi vrnil. Takrat je družina narasla. Bilo je pet otrok, ki pa so očeta bolj slabo poznali. Francka se še sedaj dobro spominja, kako je bilo tiste noči, ko se je oče zadnjič vrnil iz tujine. Vsi so ponoči spali, ko je potrkalo na okno. Bil je Ambrožič, gostilničar iz Podgrada, ki je s konjsko vprego pripeljal očeta. Mati je zaklicala otrokom: "Vstanite, oče je prišel!". Tokrat jim ni bilo treba dvakrat reči. Planili so pokonci, kajti ta tre-

nutek so v svoji domišljiji že dostikrat podoživeli. A so sredi zaleta obstali. Prej so tekmovali med sabo, kdo si bo za očeta izmislil bolj pristržno dobrodošlico, kdo mu bo povedal zanimivejšo zgodbo. Zdjaj je bil v grlu le ogromen, nepremagljiv krč. Po ameriškansko opravljen možakar, ki naj bi bil njihov oče, je vstopil v sobo, oni pa so bili nemi. Nekateri so ga takoj prepoznali, drugi so ga gledali in v spominu iskali znane poteze na obrazu. Oče se je postavil prednje in ugibal: "Ti si najbrž Micka, ti Jože, o, ti si pa gotovo Francka. Glej no glej, kako si že zrasla." Led se je počasi tajal in otroci so se vse bolj bližali očetovemu naročju. Ko so tudi tisti največji premagali zadrego, je bil oče kot trta, polna zrelih grozdov. To je bil eden od najsrečnejših dni v Franckinem življenju.

Odraščanje na Pristavi, tej podgorski polici, je bilo lepo. Francka se spominja velikih kmečkih del, kot so bila košnja, žetev



Francka Jenič z Jedinščice

in mlačev, šal in pesmi, ki so zvenele iz mladih grl. Življenje v slogi je bilo lepo. Prelepo, da bi trajalo dolgo. In res se je kmalu končalo. Prišla je druga svetovna vojna s svojimi grozotami.

"Pravzaprav je kmalu postala del našega vsakdana," se spominja Francka. "Največkrat so se v vasi mudili partizani, včasih so vanjo vdrl domobranci, bolj redko Italijani in Nemci. Največkrat pa so nas poskušali zadeti od daleč. Bobnelo in žvižgalo je med hišami, k sreči pa ni bilo večje škode. Tudi največja bomba ni eksplodirala. Kasneje so jo razstavili partizani. Ti so večkrat prirejali mitinge s kulturnim programom ter obveščali vaščane o položaju doma in na svetovnih bojiščih." Vse več ljudi se je tudi pridružil partizanski vojski. Med njimi tudi Franckina brata Jože in Francelj. Jože je vojno preživel, Franca pa so domobranci zverinsko umorili v bližini domačega vinograda v Ljubnu. Bilo je okoli Martinovega leta 1944.

Tiste pomladi pred petdesetimi leti pa je Francka opazovala bele kupole, ki jih je veter počasi prinašal v Podgorje. Že ko so se pojavile na nebu, je med partizani završalo. Padlo je nekaj povelj in patrolje so izginile v dolino. Po nekaj urah so se prve že vračale z ameriški letalci. Vsi so jih hoteli videti. Bili so visoke postave in imeli so lepe uniforme. Predno so jih odpeljali naprej v Podgrad, so jih zbrali pri Jeničevih, kajti Franckin oče je bil edini v vasi, ki je znal angleško. Gotovo so se Amerikanci čudili, kako to, da so sredi sovražnega ozemlja naleteli na človeka, ki tako dobro pozna njihovo domovino. Franckin oče je spremljal zavezniške letalce tudi v Podgrad, od koder so jih poslali preko Gorjancev na osvobojeno ozemlje, kjer so takrat že pristajala zavezniška letala.

Francka je v petdesetih letih zapustila Pristavo in se preselila v dolino. Tu je spoznala Borisa Galiča in skupaj sta si ustvarila dom v Jedinščici, prav blizu Gotne vasi, kamor se je hotel oče po povratku iz tujine preseliti, pa mati ni hotela iz rodne vasi. Tako sta oba do konca življenja ostala na Pristavi. Mati je umrla leta 1968, oče leto kasneje. Oče je bil vseskozi skrben gospodar. Vse pri hiši je znal napraviti ali popraviti sam, zlasti pa je bil več izdelovanja sodov. To večšino je prinesel še iz Amerike, kajti sode je izdeloval že v tamkajšnji tovarni. Žal je ni mogel prenesti na najmlajšega sina, ki je bil določen za gospodarja. Vojna je povzročila marsikatero gorje. Zaradi nje je Jeničev dom na Pristavi še danes prazen.

TONE JAKŠE

NAGRADI V ČRNOMELJ IN GOZD MARTULJEK

Žreb je izmed reševalcev 26. nagradne križanke izbral LEOPOLDA KOREVCA iz Črnomlja in VIDO KOŠIR iz Gozd Martuljka. Korevcu je pripadla denarna nagrada, KOŠIRJEVA pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 1. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 28. Ovojnico brez poštno znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 26. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 2. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: KAD, NOTA, ELEMENT, BENAZIR, NIOBA, OH, MODROST, SPIS, OBRESTI, SK, LT, SLANO, ČRTOMIR, TIGER, NARKOZA, ANATOMIJA, DEŽ, RA, AGA KAN, OMA.

prgišče misli

Vest je začetek vseh naših prikazni.

P. ZIDAR

Zastoj nikoli ničesar ne dobiš.

F. DOSTOJEVSKI

Kraljestvo smrti, to je nič. Sicer obstaja - pa je nič. Ampak za tistega, ki je bil tam, je tudi vse drugo nič.

P. LAGERKVIST

Mistiki so tisti misleci, ki se ne morejo osvoboditi predstavi, torej niso nikakršni misleci. Med njimi so izredno nadarjeni in plemeniti duhovi, vendar so vsi brez izjeme nesrečni ljudje.

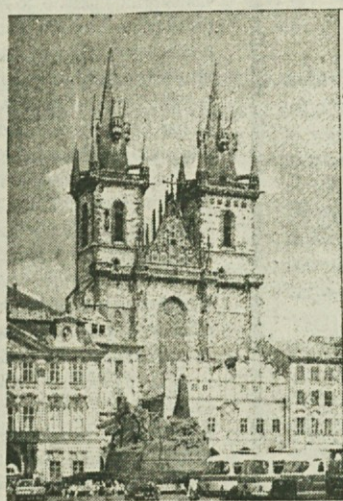
H. HESSE

Razum in srce sta močnejša od sveta. Zato se ju svet boji.

J. ZALOKAR

NAGRADNA KRIŽANKA

28



AVTOR: MARKO BOKALJIC	IZVAJALEC KONCERTA	MESTO V EGIPTU	MALAJSKO OBLAČILO	NOSILEC OSTREŠJA	ANTON ASKERC	SALOMONOV UGANKAR	
VASE ZAPRT DRUŽBENI SLOJ						SEMITSKI BOG BAAL	ANGL. PESNIK THOMAS
VELIK. KOS POHISTVA							DENARNA KAZEN
NEKD. GLAVNO MESTO JAPONSKE					UMIK PRED NAPADALCI		
NEKD. ANGL. DRŽAVNIK OLIVER					EINSTON CHURCHIL		
AVSTR. SMUČAR HANS				RENAULTOV MODEL			
ZEMLJA				ANA V ANGLJI			
					SOLATA PRI JEDEH Z ZARA	SIBIRSKI VELETOK	
					ZADETEK NA TOMBOLI		
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	POSLEDIC BREZ-IZHODNEGA STANJA	KOSOVE-LOVA PESEM	RADJLEC KANONI TRESENJE		FRANC. PISATELJ BORIS	IT. KEMIK GIULIO	
						GL. MESTO GANE	
OBDELOVANJE LESA S SEKIRO							POGAN
							GRŠKA BOGINJA ZEMLJE
SLOV. GLED. IGRALEC IGNACU						HUDIČ	
						NOVA GRADISKA	
POKOJNI RADJESKI VODITELJ STANE				PRIPOVEDOVANJE O SVOJIH TEZAVAH			
					DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST		
IT. MESTO S POŠEVNIM STOLPOM				MATERIALNO PRIZNANJE ZA USPEH			

praktični
praktični
praktični

KRIŽ
KRIŽ
KRIŽ



Skrinja ali omara?

Kaj lahko se zgodi, da se sedaj, ko je zamrzovanje sadja in zelenjave na vrhuncu, zamrzovalnik bodisi pokvari ali postane pretesen in razmišljate o nakupu novega. Vendar ste postavljene pred izbiro: naj kupimo zamrzovalno omaro ali skrinjo? Vsaka izmed njiju ima dobre in slabe lastnosti. Prednosti omare pred skrinjo so v tem, da potrebuje manjši prostor za postavitve, moč pa jo je zgraditi tudi v kuhinjsko omaro. Lahko jo kombinirate s hladilnikom. V omari je veliko večja preglednost po predalih, zato je tudi čas, ko so vrata odprta, krajši. Tudi čistiti jo je enostavneje. Ima pa omara predvsem eno slabost: notranji volumen je le 80- do 88-odst. izkoriščen, medtem ko je v skrinji uporabna prostornina večja, saj lahko izkoristite 93 odst. prostora. Tudi poraba električne energije je pri skrinji manjša kot pri omari.



Ribji tatar

Za spremembo si lahko poleti pripravimo ribji tatar, ki se bo kot nalašč prilegel ob vročih večerih. Zanj potrebujemo: 1 jajce, 2 sardelna fileja, peteršilj, kapre, 1 jedilno žlico olivnega olja, česen, worchestrsko omako, sok pol limone, zeleni poper, 1 cl konjaka, 8 dag konzervirane tunine, 8 dag lososovih filejev, popečen kruh, cel poper za okrasitev. Peteršilj operemo in ga skupaj s kaprami sesekljamo. Sardelna fileja z nožem zmečkamo na deski, zelen poper stremo in ga drobno sesekljamo, česen stisnemo. Jajce, sardelna fileja, peteršilj, kapre, olje, worchestrsko omako, limonin sok, česen, poper in konjak z metlico dobro zmešamo, da dobimo enotno zmes. Tunino in lososa drobno sesekljamo in zmešamo s marinado. Kruh popečemo v opekaču, tatar položimo na krožnik in ga poljubno okrasimo. Obvezno je maslo.



Čas za motovilec

Motovilec je pri nas zelo priljubljena vrsta solate ne le zaradi rekordne vsebnosti vitamina C, s katero prekaša vse druge, temveč zaradi svojega časa rasti. Z gredice ga lahko pobiramo od konca septembra pa skozi vso zimo, če ni snega, tja do zgodnje pomladi. Odlikuje ga odpornost proti mrazu; s plastično ponjavo ali rogoznicco ga je mogoče še dodatno zavarovati, ne da bi rastlina kaj trpela. Zdaj prihaja čas sejanja motovilca, ki na izpraznjenih gredah da še zanesljiv drugi pridelek, torej še eno "žetev". Pri nas vrtnarski strokovnjaki priporočajo dve sorti, ljubljanski motovilec, rod Polar, ki ima manjše liste, zelo odporne proti mrazu, holandski motovilec z večjimi listi in listnimi rozetami, ki hitro raste in daje obilnejšo bero. Obe sorti potrebujeta nekoliko zavetno lego, za kakovost zemlje pa nista izbirčni, le preobilje plevela ju lahko zaduši, če pogrešata vrtnarjevo roko. In še to: motovilec je vrtnina, ki se je ne da skladiščiti ali zamrzniti, zato je primerna le za presno uporabo.



Ceneje po avtocesti

V poletnih mesecih se bomo tudi vozniki, ki se sicer poredko vozimo na daljših relacijah, bolj pogosto posluževali avtocestnega omrežja, kolikor ga Slovenija pač premore. Če se bomo odpravili proti Primorski, Gorenjski ali Štajerski bom morali plačati tudi cestnino. Če imamo vožnjo precej, pa se nam ponuja ugodnost s 25 odstotnim popustom, ki ga nudi Podjetje za vzdrževanje cest. Ta popust velja za prednakup bonov in sicer za fizične osebe v vrednosti najmanj 6000 tolarjev, za pravne osebe pa je najmanjša vrednost nakupa s popustom v vrednosti 60.000 tolarjev. Vsako si lahko torej sam zračuna, kdaj se mu ta popust splača izkoristiti. Bone s popustom lahko dobite na predstavnih AMZS v Kranju, Ljubljani, Kopru in Celju.



Pretočni plinski kotti

Plin je čist energetski vir. Zato je ogrevanje z njim ekološko sprejemljivo. Ti grelniki so izredno majhni. Vsebujejo vso potrebno opremo (ventile, obtočne črpalke, ekspanzijsko posodo), tiho obratujejo, so trajni in imajo zelo velik izkoristek goriva. Večini plinskih pretočnih grelnikov lahko nastavimo temperaturo, z njim pa lahko tudi programiramo temperaturo, ki jo želimo imeti v prostoru za vsako uro, za teden dni vnaprej. Vse to pomeni veliko osebno ugodje, saj s kurjenjem nimamo tako rekoč nobenega opravka. Če je zgradba toplotno ustrezno izolirana, so tudi izdatki za ogrevanje majhni.

zanimivosti iz sveta

Zlato iz pragozda prinaša smrt

Zlato prinaša srečo le redkim, nesrečo pa mnogim. Zlatokopi že desetletje in pol dolgo izpirajo zlato v divjinah amazonskih pragozdov, za zlato izplen pa bodo plačali zelo hudo davek okolje in stotisoči prebivalcev.

Deviška divjina pragozdov v porečju Amazonke postaja vse bolj zastrupljena. Odkar so v rekah odkrili zlato, je zlata mrzlica potegnila v lov za srečo na tisoče garimpeirosov, iskalcev zlata, ki so v poldrugem desetletju zastrupili reke in živali v njih z živim srebrom. Narava je udarec vrnila in med zlatokopi je začela razsajati skrivnostna bolezen. Strokovnjaki pravijo, da je to znamenje splošne zastrupitve prebivalstva na tem območju.

Prva znamenja bolezni so driska in nato razjede na ustnicah. Za temi, na prvi pogled ne tako nevarnimi znamenji, pridejo resnejša opozorila, da z zdravjem nekaj ni v redu: občasno zamegljen vid in nenadzorovano tresenje nog in rok. Takrat se že ve, da gre za zastrupitev z živim srebrom. To je prekletstvo, ki je zadelo tako iskalce zlata kot vse tiste, ki so si svoj življenjski prostor izbrali na širnih zlatonosnih območjih.

Prve zastrupitve so se pojavile pred sedmimi leti, ko je bila zlata mrzlica na vrhuncu. Takrat ni nihče poseval nobene pozornosti početju zlatokopov, ki so izpirali zlato iz rečnega mulja s pomočjo živega srebra. Amazonski deževni pragozdovi so bili deviški in neoskrbeni, videti je bilo, da jim zlatokopi ne bodo naredili kakšne večje škode. Danes pa se ve, da je početje iskalcev zlata izredno hudo obremenilo okolje. Niso le izsekali gozdov in skalili bistrice vode, marveč so jih tudi za dolga leta zastrupili.

Medtem ko znanstveniki še razmišljajo, kakšne bodo končne posledice zastrupitve porečja Amazonke - vnos živega srebra v prehranjevalno verigo še ni dovolj temeljito raziskan - pa je že jasno, da je prebivalstvo na območju, velikem kot cela Evropa, zdravstveno resno ogroženo.

"Soočamo se s tiho okoljsko tragedijo," pravi dr. Geraldo Guimaraes, biokemik v Središču za tropsko medicino v Belemu. "Kar 90 odstotkov vsakodnevne hrane prebivalcev na tem območju so ribe in z njimi se prebivalstvo počasi zastruplja. Zagnati moramo preplah! Na kocki je namreč zdravje generacij!"

Najnovejše študije so pokazale, da je z živim srebrom zatrupljenih sto in sto kilo-

metrov največjih rek v amazonskem bazenu. Ko so se garimpeirosi pomikali za svojim plenom vse globlje in globlje v deževni pragozd, so za seboj puščali smrtno nevarna odlagališča živega srebra, ki se sčasoma spremenijo v organsko obliko, imenovano metilno živo srebro, ta pa se počasi prebija skozi prehranjevalno verigo do živali, ki jih ljudje uporabljajo za prehrano, ter se njihovem organizmu skladišči kot strup, na koncu seveda tudi v človeškem organizmu.

Strokovnjaki ocenjujejo, da so pri izpiranju zlata doslej spustili v vodovje 2000 ton živega srebra, vsako leto pa se tej zastrašujoči količini doda še novih 200 ton,

ki pridejo v vode neposredno ali posredno prek dežja. To je pravi peklenski stroj, ki počasi, a zanesljivo tiktaka do tistega trenutka, ko bo izbruhnil v vsesplošno zastrupitev. Strokovnjaki se boje, da se bo pokazala v najhujši obliki, to je kot minamatska bolezen. Zanj so značilne možganske poškodbe, defekti pri novorojenčkih in na koncu smrt.

Bolezen je dobila ime po ekološkem škandalu iz petdesetih let, ko so prebivalci ob obalah zaliva Minamata na Japonskem zboleli zaradi odlaganja industrijskih živosrebrnih odpadkov v ta zaliv. Na tisoče ljudi je dobilo nepopravljive možganske poškodbe, 1382 jih je umrlo, najbolj grozljiv pa je bil učinek pri nosečnicah, ki so zaradi zastrupitve rojevale iznakažene otroke.

Med zlatokopi so zdravniki že zabeležili več sto primerov zastrupitev z živim srebrom, vendar so bolezen povezovali z vdihavanjem živosrebrnih par pri izpiranju zlata. Dokazanih primerov minamatske bole-

ni, ki bi izvirale iz uživanja zatrupljenih rib in vode, še niso zabeležili. Vendar je za to bolezen značilno, da se razvija zelo počasi, zato je vsakršen optimizem odveč. Da gre za resno nevarnost, opozarjajo zdravstvene statistike, ki govore o povečanem številu spontanih splavov na območjih, kjer so reke najbolj zatrupljene. Tudi analize v nekaterih naseljih so pokazale, da je v laseh mnogih prebivalcev nekajkrat večja koncentracija živega srebra, kot jo Svetovna zdravstvena organizacija predpisuje za normalno. Zaskrbljuje predvsem to, da to prebivalstvo ni dejavno pri izpiranju zlata in da živi več sto kilometrov daleč od zlatokopov.

Po mnenju zdravstvenih strokovnjakov bo epidemija minamatske bolezni v osrednji Amazoniji izbruhnila v naslednjih desetih ali petnajstih letih, če vlada ne bo takoj začela z odločnimi ukrepi. Ogroženih je 200.000 zlatokopov in nekajkrat večje število naseljencev ter domačih Indijancev. Raziskovalci so začudeni, ker obolenji ni več, saj so v krvi ogroženih prebivalcev izmerili deset- do dvajsetkrat večje koncentracije živega srebra, kot je normalno. Trenutni mir je varljiv, pravijo, ko se bo bolezen pojavila, bo prepozno. Ukrepiti bi morali takoj, če ni že prepozno.

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Črevesne okužbe

Vodilni klinični znak nalezljivih črevesnih bolezni je DRISKA. To je spremenjena konsistenca iztrebkov in povečano število iztrebljanj. Nalezljive črevesne bolezni so zelo številne in razširjene. Zlasti so pogoste v deželah v razvoju, kjer še vedno zaradi nenadno nastale driske umre več bolnikov, predvsem otrok, kot zaradi katerekoli druge nalezljive bolezni. Ocenjujejo, da zaradi črevesnih okužb umre na svetu vsako leto najmanj 5 milijonov otrok v prvih petih letih življenja. V številnih deželah otroci prebolijo tri ali več drisk vsako leto. In tudi v razvitih državah so pogost vzrok za sprejem otrok v bolnišnico. Te bolezni so zelo pogoste pri starostnikih, predvsem pri tistih, ki živijo v domovih za ostarele. Bolniki z aidsom so nova skupina, ki je izredno občutljiva za te okužbe. Prav pri teh potekajo črevesne okužbe v hudi obliki in s številnimi hudimi zapleti ter trajajo dalj časa.

Razširjenost črevesnih okužb

Rezervoar za črevesne okužbe so živali in človek - z boleznimi znaki ali brez njih. Okužba se prenaša neposredno z dotikom, večinoma pa posredno zaradi uživanja okuženih živil. Ocenjujejo, da je v razvitih deželah na tržišču kar 30% živil okuženih z različnimi mikroorganizmi.

Pri širjenju griže in salmoneloz so pomembne muhe, v katerih črevesju se mikroorganizmi zadržujejo in jih tudi mehanično prenašajo.

Obolavajo osebe vseh starosti, več obolenj je le pri otrocih.

Največ črevesnih okužb je v vročih poletnih mesecih.

V Sloveniji so epidemije črevesnih bolezni zelo pogoste. Najbolj pogost ugotovljen povzročitelj so salmonelle. Največ bolnikov se je okužilo z uživanjem živil v obratih družbene prehrane, sledijo pa gostinski objekti, vrtci, šole, domovi za starostnike, zdravilišča, slaščičarne. Prizadeti so navajali različne vire okužbe: hrenovke, piščančje meso, različne zrezke, salame, sire, smetano, sladoled, riž, pire krompir in drugo.

Razvoj črevesnih bolezni

V zgornjem delu prebavnega trakta bakterij navadno ni ali pa jih je zelo malo. Večje število mikroorganizmov v končnem delu tankega in v debelem črevesu se upira naseljevanju novih mikrobov.

Bolezniški mikrobi potrebujejo za naselitev v črevesju človeka. To so značilne beljakovinske snovi, ki jih mikroorganizmi izločajo na svoji površini. Naselitev bolezenskih klic v tankem črevesu pa otežkočajo obrambni mehanizmi gostitelja: močna kislost ali bazičnost črevesne vsebine, njen hitri pretok, prisotnost beljakovin ter obrambni odgovor.

Mikroorganizmi povzročajo drisko na več načinov: z vdorom in sproščanjem dejavnikov vnetja, z razmnoževanjem mikroorganizmov in posledično tvorbo presnovkov, ki vplivajo na črevesni transport, z neposredno okvaro celic črevesne sluznice ter s tvorbo različnih strupov.

Bakterije, ki vdirajo v črevesno sluznico, povzročajo vnetne spremembe različnih stopenj - od rdečine in otekline do plitve in globoke razjede. V črevesni celici se razmnožujejo, se širijo iz celice v celico in povzročajo smrt celice.

(Se nadaljuje)

Habsburžani

Avstrija se pripravlja na veliko praznovanje, prihodnje leto bo namreč slavila tisočletnico. Leta 996 je cesar Oton III. predal bavarskemu samostanu zemljo in posest na vzhodu cesarstva ter darilo potrdil z listino, na kateri je prvič omenjeno ime Ostarich, torej Vzhodna dežela, zdaj znana kot Osterreich oziroma Avstrija. Zgodovina Avstrije je skoraj isto kot zgodovina Habsburžanov, rodbine, ki se je povzpela med najmočnejše evropske vladarske hiše. V razcvetu svoje oblasti so ustvarili imperij, ki je presegal vse znane cesarstva, saj je Karel V. lahko upravičeno rekel, da v njegovi državi sonce nikoli ne zaide. Habsburžani so vladali 7 stoletij, iz srednjega veka vse v 20. stoletje, od 16. do 18. stol. pa so imeli nesporen svetovnozgodovinski pomen. Cela stoletja so bili pod njihovim okriljem številni narodi, med njimi tudi Slovenci. Leta 1282 jim je pripadel prvi kot tedanjega slovenskega etničnega ozemlja, po letu 1500 pa je bilo pod njihovo oblastjo skoraj že vse slovensko ozemlje.

“Odtlej je bila usoda Slovencev, ki so se po neštetihih ovirah oblikovali v narod, tesno in odločno povezana z rastjo in upadanjem moči habsburške dinastije, z njenimi političnimi, kulturnimi in ideološkimi usmeritvami, z njenimi ravninami glede teženj posameznih dežel in narodov po večji samoupravnosti, svobodnosti in samostojnosti,” pravi zgodovinar Dušan Voglar, ki je preprčan, da je posamezna poglavja v zgodovini Slovencev mogoče bolje razumeti samo s poznavanjem zgodovine habsburške dinastije.

Habsburžani so zaradi avstrijske tisočletnice, obujene zanimanja za srednje Evropo, s katero je tesno povezana habsburška vladavina, in pomena, ki ga imajo za slovensko zgodovino, tudi za nas zanimiva zgodovinska tema. Naši severni sosedje so skoraj obsedeni z njimi; na knjižnem trgu se pojavljajo številne knjige, posneli so tudi televizijsko nadaljevanje. Po nji je nastala obsežna in bogato ilustrirana knjiga HABSURŽANI, katere slovenski prevod je te dni na naš knjižni trg poslala Mladinska knjiga.

Pisca knjige Walter Pohl in Karl Vocelka sta napisala delo, ki je dostopno širokemu krogu bralcev. Vsebinska je razdeljena na 12 časovno zaokroženih poglavij, v katerih so pregledno prikazana posamezna zgodovinska obdobja in orisani posamezni vladarji iz habsburške dinastije. V dolgi vrsti Habsburžanov se vrstijo vsakršni značaj, omahljivci in divji bojevnik, pragmatiki in vidci, vsi pa trdno prepričani, da sta jim krona in cesarstvo dana po božji milosti. Pred bralcem oživijo osebnosti od Rudolfa I., očaka dinastije in prvega Habsburžana, ki je sedel na nemški kraljevski prestol, Maksimilijana I., poslednjega viteza, pesniško ljubečega moža prezgodaj umrle Marije Burgundske, Rudolfa II., čudaka na dvoru v praškem gradu, Rudolfa IV., ustanovitelja

Novega mesta, pa Marije Terezije, razsvetljene vladarice, katere ime je še živo v našem narodnem izročilu, do Franca Jožefa in v Sarajevu umorjenega prestolonaslednika Ferdinanda. Orisane so malo znane zgodbe in zgodbe, ki še danes buri domišljijo, kot je denimo dvojni samomor v gradu Meyerling. Avtorja sta v svojem pisanju v prvi meri kritična, mogočnost teme ju ni zmamila v poveličevanje in soustvarjanje mita o Habsburžanih, ampak sta ostala objektivna. Ne vsiljujeta le enega zornega kota ali ene ocene, ampak v svoje pisanje večkrat pritegneta tudi mnenja drugih, po stališčih razlikujočih se strokovnjakov.

MILAN MARKELJ

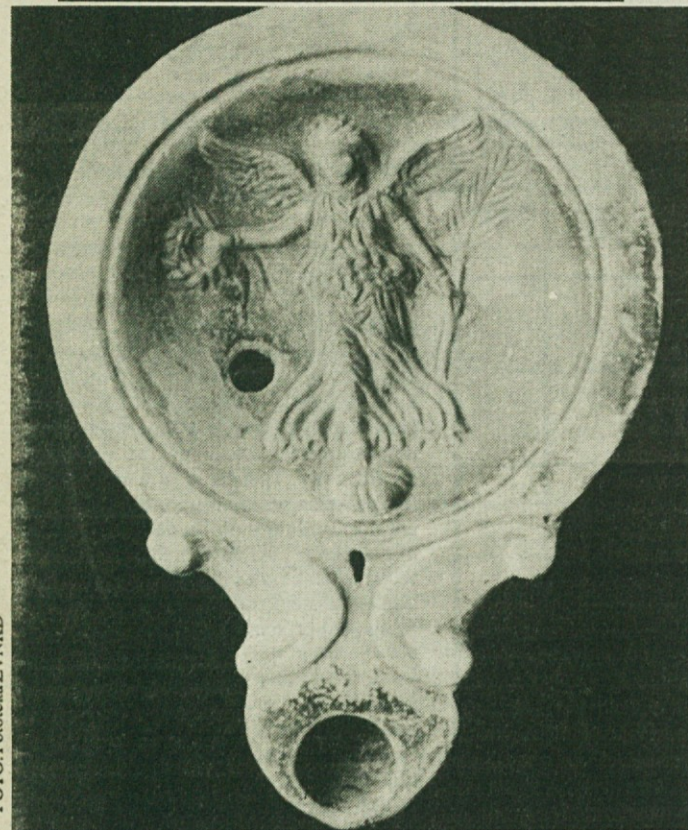
Videnja

Andrej Medved je že z dosedanjimi pesniškimi zbirkami izpričal, da je eden najbolj samosvojih pesniških glasov v sodobni slovenski poeziji. Njegova poetika se je oblikovala v obdobju radikalnega avantgardizma pred četrto stoletje, ko je bilo v modi eksperimentiranje z jezikom. Vendar pa Medved z besedo ni počenjal istih reči, kakor so jih njegovi pesniški vrstniki, ki so gojili ludizem; njemu je beseda pomenila mnogo več kot le sredstvo za lahkotne igre, do nje je gojil malone obredni odnos. Toda če so do zdaj v njegovih pesmih žarele samo besede kot bleščeče osamljenke, ker je to pač zahteval hoteno zgoščeni pesniški izraz, se je v novi zbirki VIDENJA, ki jo je Medved izdal pri Založbi Mladinska knjiga v Ljubljani, zgodilo, da je besedo osamljenko zamenjalo več besed oziroma da je podoba doživljajskega sveta zamenjala prispevka za ta svet.

V Videnjih se je Medvedova poetika sprostita. Opravitni imamo z izrazitimi kiticami, sestavljenimi iz dolgih ritmiziranih verzov, podobnih tistim v klasičnem sonetu, le da se ne rimajo. Je pa v teh, sicer nenaskovljenih pesmih obilo drugega. Tako pesnik, denimo, močno teži k aliteracijam, h konzonantnim zvočnim stikom, k sozvočju oziroma blaglasju, da o drugih straneh plemenitosti verzov niti ne govorimo. Čeprav pesmi živijo v organizmu zbirke samostojno, pa so obenem med seboj tudi povezane, in to tako, da se ključna beseda iz zadnjega verzja kake pesmi ponovi v prvem verzju naslednje pesmi. Tako organizirane pesmi, kot tudi sama kompozicija zbirke, se pravi oboje gledano z oblikovne in vsebinske strani, pomenijo, da je “v Medvedovo poezijo vstopil svet”, kakor v spremni besedi poudarja Boris A. Novak. V pesmih nenadoma razpoznamo obrise zgodb.

Pesnik se vsega, življenja in smrti, dotika s silnim čustvenim nabojem, a nade tudi izhod iz krčevitega objema življenja in smrti - v čistem hrepenenju po lepoti. Pesem je za pesnika samorog in podoba samoroga simbol čistosti. Pod tem simbolom se v tišini rojevajo besede, ki ustvarjajo lepoto.

IVAN ZORAN



OLJENKA Z VERDUNA - Oljenka je specifično oblikovana antična keramična ali kovinska svetilka, navadno ornamentirana z reliefnim prikazom na zgornji ali z napisom izdelovalca na spodnji strani. V grobu rimskega grobišča na Verdunu je bila najdena reliefna oljenka z motivom grške boginje Nike ali rimske Viktorije, boginje zmage. Tako v grški kot v rimski mitologiji je ta boginja zavzemala ob vrhovnih božanstvih Zevsu in Ateni oziroma Jupitru in Junoni posebno mesto. Boginjo so prikazovali kot krilato žensko bitje, ki ima v rokah lovorov venec, znak zmagovalca, in palmovo vejico. V rimski umetnosti je najpogosteje prikazana stoječa na krogli. Kasneje je ta lik služil kot likovni vzor za prikazovanje angelov v krščanski umetnosti. (Pripravil Danilo Breščak, dipl. arheolog)

Na Trdinovih rokopisih

Zakajene kuhinje - V kuhinjah kadi se mnogo strašno, da človek ne more v veži prebiti in se kuharice curkoma jokajo. Vzrok je, ker hiše imajo dimnikov.

Bolna žila melanholije - Vse mišljenje, govorjenje, djanje in nehanje le količkaj omikanih naših deklic, posebno tistih, ki bero kaj posvetnega - novele, pesmi - prepleteno je z bolno žilo melanholije. Sanjarije giblje jim se okoli sijajne bodočnosti, idealno blaženih ljubezini in zakonov, bogatih, imenitnih ženinov, ki si v svojem veledušju izbirajo neveste raje v blatu uboštva kakor v bleščečih palačah. Vedno pričakujejo od ene ali druge strani prihod neznanega, v vsakem oziru pohvalnega in pomičnega tujca. Bog se usmilil!

Tesne veže - Strašno tesne veže imajo tod menda vse hiše. Modri Jerič pa bo delal svojo jako prostorno, poznaje dobro veliko korist veže za kmečka dela pa tudi za zložnost, ki jo dajejo krčmam. Tudi mostovži in postreški bi bili večji in pripravnejši. Tako so malo kje za praktično rabo.

Poljanska dolina ob Kolpi je bila nekajgosto naseljena, štela je 20 vasi, ki so bile polne življenja. Kljub veliki revščini je bilo v dolini vedno polno smeha in petja. Sedaj pa dolina izumira. Nekaj manjših vasi je že izumrlo, a če bo šlo tako dalje, bodo vasi še naprej izginjale, ker podmladka ni.

Poljanci bi bolj napredovali, ako bi sporazumno iskali pot za razvoj doline, vendar največji vasi v dolini, Predgrad in Stari trg, nista bili nikoli složni. Kar je hotela ena vas, je druga preprečevala, čeprav je šlo za korist cele doline.

Sovrašтво med vasema sega daleč nazaj v drugo polovico sedemnajstega stoletja, ko so se začele rojevati prve misli o šoli. Takrat je deloval tam mlad župnik, ki je bil zelo sposoben in delaven. Pildar so ga klicali. Kmalu potem ko je prišel v faro, je začel navduševati farane, kako potrebna je izobrazba, kako potrebna je pismenost vsakemu človeku. Takrat so bili naši ljudje večidel nepismeni, saj v dolini ni bilo nobene šole. Župnik je hodil po vaseh in navduševal ljudi, naj pridejo v farovž, da jih bo učil pisati in brati. Ko je bil izdan zakon o šolstvu, je bilo že veliko Poljancev po njegovi zaslugi pismenih.

Predno se je začela graditi šola, se je začelo med vasema Predgrad in Stari trg sovrašтво. V Predgradu, ki je bil največja vas v dolini, je bilo največ otrok, Predgrajci so bili prepričani, da se bo šola gradila tam. Prosili so grofa, naj odstopi del zemljišča za šolo. Grof je dal lep kos zemljišča, obljubil je tudi materialno pomoč. Vendar je bilo nazadnje sprejeto, da se bo šola gradila v Starem trgu. Takrat se je začelo sovrašтво med vama, ki je trajalo dolga desetletja in je še vedno opazno pri posameznikih. Starotržani so izzivali Predgrajce ob vsaki priložnosti, češ mi imamo šolo in faro, vi Predgrajci, peklarji pa nimate nič.

Predgrad je bil velika vas, vendar veliko družin ni imelo nič svoje zemlje. Ker je bilo zemlje malo, je bilo tudi kruha malo. Predgrajci so bili res revni, zato so jih ob vsaki priložnosti zmerjali z gladniki in peklarji. Mnogi Predgrajci so se preživljali z dnino in raznimi

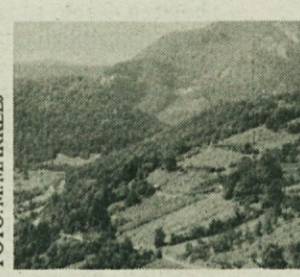
priložnostnimi deli, velikokrat so delali le za kos kruha. Čeprav so bili revni, pa so bili pametni in veselega srca, radi so prepevali, in to vsi od otrok do starcev. Bili so tudi zelo verni. V trumah so hodili ob nedeljah in praznikih k maši in peli od doma do cerkve. Starotržani so se razburjali, ko so slišali petje. Trdili so, da Predgrajci pojejo samo zato, da dražijo Starotržane, kregali so pojoče fante, češ s popevanjem se ne boste rešili revščine, tiho naj bi bili peklarji.

Nekoč so se Starotržani dogovorili, da bodo na binkoštno nedeljo pretepli Podgrajce, ko bodo pojoč šli od maše. Pripravili so si kamenje in kole, se skrili za kalvarijske kapelice in čakali. Ko so Predgrajčani pojoč prišli do določenega mesta, so Starotržani napadli. Mislili so, da bodo Predgrajci bežali, a niso, in vnel se je hud pretep, po katerem je nek Starotržan nezavesten obležal. Mislili so, da je mrtev, in nekdo je hitro tekel po duhovniku, da bi ga dal v poslednje olje. Ko so ga nesli domov, se je prišel zavedel. Krvavi in z razbitimi glavami so se vračali eni in drugi domov.

O vneslogi med Starotržani in Predgrajci spominja tudi ta zgodba iz konca prejšnjega stoletja. Učitelj Engelman je na prvi šolski dan razmeščal šolarje po klopeh. Starotrški šolar se je uprl učitelju, da ne bo sedel na mestu, ki mu ga je učitelj določil. “Zakaj ne?” je vprašal učitelj. “Zato, ker ne smem sedeti s predgrajskimi peklarji,” je odločno odvrnil šolar. “Sedel boš tam, kjer sem jaz določil, tu sem jaz gospodar,” je dejal učitelj.

Vse to je ostalo v ljudskem izročilu. Spremenili so se časi spreminila se je miselnost. Peklarjev ni več in upajmo, da jih nikdar več ne bo. Poljanci, združimo se in pomagajmo si, saj smo že po naravi zaokroženi v celoto z našo lepo dolino!

FOTO: M. MARKELJ



Živeli so z gozdom

Značilnost fratarskega življenja je bila pogosta selitev. Ko so iztrebili, kar jim je bilo odkazanega za kuhanje oglja, napravili drva in ostali les, so se preselili v drug predel gozda, ki je bil določen za trebljenje. Spet je bilo treba postaviti kočjo, kar pa se je bolj splašalo, kakor pa hoditi po več ur na delo. Če svet okoli bajte le ni bil preveč kamnit, so si napravili vrtove in celo sadno drevje so zasadili. Sejali so oves, fižol in drugo zelenjavo pa tudi krompir. Nekateri so redili celo kravo. V glavnem pa so živeli od polente, ki so ji rekli “fratarski žganci”. Pravijo, da še v dolini niso znali skuhati tako dobrih žgancev, kot so bili fratarski - bili so drobni in mehki, da jih je človek jedel z velikim apetitom. Tudi pozimi fratarji niso stradali. Če je pošel živež, so segli po divjačini. Poznali so vse šteje divjadi. Vendar za krivolov v sili žlahtni gospodje niso smeli zvedeti in tudi niso.

Če so šli bolj daleč na delo od svoje bajte in se niso mogli vrniti pred večerom, so vzeli s seboj kotliček za kuhanje in “banko” za vodo. “Banka” je bil lesen ploščat okrogel sodec, ki so ga nosili na hrbtu. Vžigalic stari fratarji niso poznali, ampak so imeli kresilno gobo, ki je pod spretnimi rokami hitro dala iskro, in ogenj je bil kmalu pri roki.

Pri delu fratar ni bil nikoli sam, vedno sta bila dva ali pa še več, če jih jih je bilo več v družini. Če je prišlo do nesreče, je bila tako pomoč blizu. Od fratarjev bi se še danes naučili marsikaj dobrega, predvsem pa reda v gozdu. Fratarska pravila so imeli v krvi že od rojstva. Vsak je vedel, kje lahko zaneti ogenj. Čeprav gozd ni bil njihov, so v njem delali z enako ljubeznijo kot doma okoli svoje kočje. Takega reda in snage v gozdu ne bomo doživeli nikoli več. Nihče jih ni učil, ali gozda niso nikoli onesnaževali. Do gob so imeli posebno spoštovanje pa tudi strah, vendar nobene strupene gobe niso nikoli uničevali. Užitne so nabirali in rezali z noži krivci.

Pred skoraj 50 leti mi je še otroku stari fratar Zajc pripovedoval o radostih in tegobah svojega in njegove-

Tone Virant: Delavci v roških gozdovih 3

ga pradedu življenja. Pripovedoval je tako živo in občuteno, da smo včasih vsi poslušalci jokali. Z očetom je živel v gozdu od svojega desetega leta. Dočakal pa je 98 let. Ni umrl od bolezni, ampak je preprosto zaspal na pomladnem soncu, ki je zlatilo roško gozdovo. Odšel je, ker v njem ni bilo več življenjskih sokov. Tako so umirali in odhajali tudi mnogi drugi fratarji. Skoraj vsak je pred smrtjo zaprosil, ko so bili že davno v dolini, da so ga odnesli iz hiše, ker je hotel še poslednjič z očmi objeti širne gozdove.

Železarna na Dvoru in razcvet fratarstva
Fratarji in gozdovniki so povečini trebili gozd do goloseka ali pa tudi ne. Iz lesa so kuhali oglje in napravljali drva. Poleg oglja so nekateri žgali tudi pepeliko. Na Rogu je bila zato posebna peč v Podstenicah. Pepeliko so potrebovali za steklarsko industrijo, ki je nekaj časa cvetela v Kočevju.

Kdor je hotel postati samostojen oglar, je moral najprej s sodelavcem skuhati precej kop. Pri tem opravilu je bilo treba mnogo vztrajnosti. Posebej je bilo treba paziti, da je bila kopa pravilno zložena. Poleg kope so naredili še “štirne” (vodne zbiralnike), da so kopo gasili, če se je vžgala. Oglar se je šele takrat oddahnil, ko je bilo oglje “zvagano”.

Fratarji so kuhali oglje večinoma za železarno na Dvoru, ki so začela obratovati 1796 leta. Železno rudo za Dvor so kopal v okoliških krajih, dovažali pa so jo tudi od drugod. Železarski obrat je slovel po različnih izdelkih, ulivali so železna vrata, nagrobne križe, okrasne in druge predmete. Nekaj časa so imeli celo naročilo od cesarskega dvora za ulivanje krogel in možnarjev. Žele-

zarna je bila nekaj časa na višku svoje zmogljivosti in fratarji so takrat rastle kot gobe po dežju. Z ogljem so zalagali tudi steklarne v Kočevju. Bilo pa je še dosti drugih odjemalcev oglja. V Rogu so tistikrat pridelali največ oglja na Kranjskem. Železarna na Dvoru je imela v obtoku celo svoj denar, ki so ga uporabljali fratarji za nakup hrane in drugega v veliki trgovini, ki so jo postavili poleg železarne za potrebe delavstva. Železarniški denar je bil veljaven le za območje železarne in njene dobavitelje, to je fratarje in prevoznike oglja in rude. Fratarji so vsakih 14 dni ali enkrat na mesec šli po “fasengo” na Dvor. Pripeljali so jim jo vozniki, ki so vozili oglje.

Vendar je železarna propadla. Starejši ljudje pravijo, da so bili bankrota krivi upravitelj in njegovi najozji sodelavci. Upravitelj si je menda dal napraviti poseben možnar, da je z njimi zletel v zrak, ko so prišli na sled, kdo je kriv finančnega poloma fužin.

Propadanje fratarstva
Ker so ugasnile fužine, je šlo veliko manj oglja v promet in fratarsvo je začelo zamirati. S propadom fužin na Dvoru so skoraj vsi zapustili frate in se naselili na obrobju Soteske. Šli pa so tudi v druge kraje. Nekateri izmed njih so dobivali od gradu celo nekakšno rento.

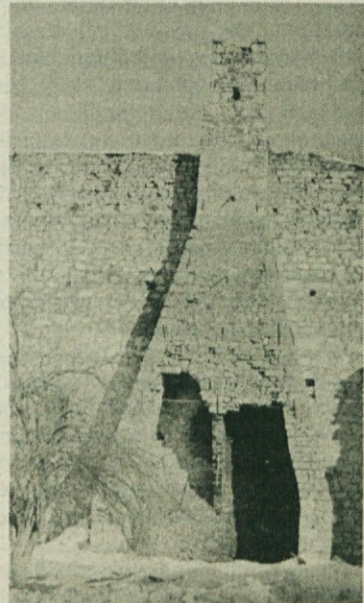
Na fratarje spominjajo znamenja in imena, ki so še ohranjena. V gozdovih ali že v dolini so nekateri postavili spominska znamenja in križe zaradi kake zaobljube. Nekatera stara znamenja so imela na vrhu dvojni križ in so še iz dobe oglejskih patrijarhov.

Med fratami je bila najbolj znana Červanova frata. Ker so bili tamkajšnji fratarji zelo pridni in varčni, si je oče Červan po več letih trdega dela napravil v gozdu

gostilno. Postavili so si res lično leseno hiščo. Ženske so imele dovolj dela v gostilni, saj je imela dosti prometa, čeprav je bila visoko v gorah. To hišo je Červan leta 1890 pripeljal v Gabrje pri Soteski in še danes stoji. V njej stanuje potomka nekdanjih fratarjev Amalija Korčetova.

Omeniti velja še Erjavčev, Zajčev, Ambrožev, Japljevo, Šterbenkovo, Gorenčičevo, Florjanovo, Štemcevo, Zoranovo, Kresetovo, Poljančevo, Grcmanovo, Jurcovo, Štricljevo, Bukovčevo in Zaplotnikovo frato. Še in še bi lahko naštevali imena nekdanjih fratarjev, zakaj roški gozdovi so jih bili polni kakor tudi gozdovi okoli Brezove Rebri. Vsi njihovi priimki so bili slovenski, čeprav so živeli na obrobju ozemlja, naseljenega z nemško govorečim prebivalstvom.

Tudi marsikatero poti in ovinki so znani še danes po nekdanjih fratarjih. Tako je zelo znan Ambrožev ovinek po fratarju Ambrožu. Nedaleč od Starega gradu je Bukovčevo dolina, ime ima po fratarju Bukovcu. Sedanjji Srbski ovinek se je pravilno imenoval Selski ovinek po fratarju Seljaku.



Ostank plavža na Dvoru

V žužemberškem vrtcu je premalo prostora

Starši zahtevajo rešitev

ŽUŽEMBERK - Starši kar enaindvajsetih otrok iz Žužemberka in okolice so bili te dni precej nejevoljni, ko so dobili negativen odgovor na njihovo prošnjo za sprejem otroka v vrtec. Na pobudo vrtca in prizadetih staršev so se zbrali 29. junija zvečer in vodja vrtca Slavka Nahtigal jim je pojasnila težak položaj v vrtcu. Dejala je, da so oddelki polni, prošnja za vrtec pa je preveč. Kljub temu da po mestnih krajevnih skupnostih vrtec celo zapirajo, je v žužemberški krajevni skupnosti vsa leta nenehen pritisk za sprejem otrok v vrtec. V krajevni skupnosti Žužemberk delujejo dva oddelka, eden v Žužemberku, drugi na Dvoru. V Žužemberku je predšolsko varstvo staro že okrog 28 let. Pred 18 leti je bilo varstvo organizirano na več lokacijah, dokler ni bil zgrajen vrtec. Žal je vrtec premajhen in potrebni bodo odločni koraki za rešitev teh problemov.

Nekaj rešitev je nakazala že Nahtigalova, še več pa so jih predlagali starši. Predvsem starše motijo opuščeni prostori stare šole. O tej stvari je bilo izrečenih več ostrih besed, saj je sramota za kraj, da prostori so, vendar so neizkoriščeni. Kljub temu da lastništvo šole še ni urejeno, računajo tudi na pomoč krajevne skupnosti. Druga možnost je čim hitrejša dozidava vrtca v Žužemberku. Z enakimi težavami se srečujejo tudi na Dvoru, čeprav vrtec še ni star 10 let. O dozidavi šole in vrtca je razpravljal tudi klub staršev na Dvoru. Starši računajo tudi na odprtje zasebnih vrtcev, za tovrstno varstvo sta bili že oddani dve vlogi, vendar sta bili zavrnjeni. Možnosti so tudi v prostorih, ki so v družbeni lasti in so nezasedeni (npr. policijska postaja).

Skratka, starši so zahtevali, da se problem varstva v Žužemberku in na Dvoru čimprej reši, zato so izbrali odbor, ki bo te dni odšel na pogovor z ustreznimi organi v Novo mesto. Starši računajo tudi na pomoč vodje Slavke Nahtigal in ravnateljice osnovne šole v Žužemberku Jelke Mrvar, ki se bo morala po odhodu ravnateljice Viranta spoprijeti z več let zapostavljeno problematiko otroškega varstva.

S. MIRTIČ

Za turisti ob Kolpi ostajajo le kupi smeti

Kdo bo kaj ukrenil?

V zadnjih dveh letih je obisk Kolpe zelo številen. Čeprav je TSD Kostel tega zelo vesel, pa po drugi strani nastopajo veliki problemi. Danes bi omenili samo osnovnega, to je zaščito reke Kolpe. Na tem področju do danes ni bilo nič storjenega. Turisti resda prihajajo, a od tega zaenkrat ni koristi, samo smeti ostajajo, zato ni čudno, da se ob Kolpi že pojavljajo napisi, da turisti niso potrebni.

Po moji oceni, bi morali najprej urediti mesta, kjer bi se obiskovalci lahko zadrževali, in tam postaviti manjše kontejnerje ali koše za smeti. Zagotovo pa je potrebno urediti režim na Kolpi. Prav tako bi morale biti službe občine Kočevje nekoliko bolj elastične in razumevalne. Na določenih mestih je potrebno postaviti počivališča ali okrepčevalnice. Sicer pa naj se to imenuje kakorkoli, važna sta vsebina in red. Prav tako naj bi bilo dovoljeno, seveda ne tik ob vodi, postaviti poljski WC, potem bi bilo ob grmovjih manj "okrasov". Kolikor mi je znano, to sosednja občina Črnomelj bolj prožno ureja in verjetno bi se veljalo tja obrniti za nasvet. Pojavlja se tudi že misel, naj bi na vpadnicah, ki peljejo h Kolpi, postavili nekakšne "mitnice", ki bi pobirale turistično in ekološko takso.

Smo na začetku, vsaj v tem delu Obkolpja, razvoja turizma in že se pojavljajo različni pristopi. Zaradi tega bi se morala posamezna turistična društva, tu mislim na TD Osilnica, Kostel in Poljanska dolina, bolj povezati med seboj. Nujno je poenotiti programe izkoriščanja tega prostora in skupen nastop navzven.

F. CIMPRIC

Gost je kralj - toda ne pri nas

To načelo ne velja za Modroničev kmečki turizem v Prelesju ob Kolpi - Če bodo v Kolpski dolini še naprej tako delali, se življenje k njim ne bo vrnilo

V minulem letu sem se odločil, da bom preveslal Kolpo od Fare pa do Vinice v treh dneh. K temu me je pritegnila vesela žilica pa tudi pripovedovanje prijateljev in znancev o krasotah zgornje Kolpe in miru, ki se ga tam naučijo.

V resnici je bilo lepo veliko in užitek tudi, miru pa bolj malo, kajti pregovi Kolpe so bili ob vsej moji poti polni kopalcev pa tudi divjih šotarišč, ki so bolj ali manj kazila bregove. Že ob prvi prenočitvi v Zlehab za sem spoznal "mir", ki se ga pridejo naučiti avantur željni Ljubljancani, saj je pijana družba po volčje zavijala do jutra in sprostita na obkolpske bregove vso svojo odvečno energijo, ki je v beli prestolnici ne sme.

Že tedaj sem se odločil, da bom dopust v letu 1994 preživel v Sloveniji, da ne bom dal zaslužiti, ne Hrvatoma, ne Italijanom, ne komu drugemu, kajti prekrasna dolina Kolpe me je prevzela. Z družino smo sklenili, da bomo kampirali ob Kolpi, da bomo čolnarili, se kopali, uživali mir, domače lepote in dobrote. Po temeljitom razmisleku smo se odločili za znameniti Modroničev kmečki turizem v Prelesju pod Starim trgom, saj ga v vseh časopisih postavljajo za zgled, od tam ministri startajo na rafting vožnje.

Ker navadno vse temeljito pripravim, sem se v nedeljo usedel v avto in se odpeljal k Modroničevim. To bo pravo, smo ugotovili v družini. Nekaj počez parkiranih prikolice, šotori, voz, dovrahaložen s smetmi in blatna cesta pri dohodu v kamp nam je dalo slutiti, da je vse res po kmečko. Napotimo se v gostilno in vprašamo dekleta, ki je streglo gostom, kje lahko dobimo podatke o kampiranju. "Grem vprašat," pravi deklet in izigine za vrati kuhinje. Kmalu se

vrne in pove, da gospodinja nima časa, ker pripravlja ribe. Čakamo kakšnih dvajset minut, pa nič. Vmes pride dva fantiča, očitno sta se pripeljala s kolesi, in povprašata, če lahko prenočita v kampu. Iz kuhinje se zasliši gospodinjini glas, naj prineseta dokumente in gresta spat na otok. Fanta imata kakšnih šestnajst let. Dokumentov nimata. Končno se ju usmili natakariča, ki pravi, naj podatke napišeta.

Mi pa vztrajamo, da bi radi vedeli, ali imajo prostor, koliko stane kampiranje itd. Prosim natakaričo, naj mi pove. Očitno se ji smilimo, saj zopet izigine za kuhinjskimi vrati. Kmalu se vrne in prenese gospodinjino sporočilo, da prostora za prikolico ni. Kot pravi Slovenec se ne dam zmešati in ji povem, da imam namen priti po petnajstem, in to samo za deset dni. Zopet sledi posvet v kuhinji in nato natakaričin odgovor, da prostora ni, da pa, če sem že tako vztrajen, bi se kaj našlo na soncu, vendar nič ne jamčijo.

Plačamo in odidemo, ne da bi spoznali kmečko gospodinjino in se osebnih pogovorih z njo. Ribe je v teh tridesetih minutah že gotovo spekla. Odnos gospodinjine me je malce spominjal na kampe v Istri v tistih časih, ko je pol Evrope, predvsem tiste s plitkimi žepi, drlo na topli Jadran in ko ti včasih ni bilo jasno, ali si na dopustu ti ali pa delavci v recepcijah, kampih in barčkih Mediterana. Nehote se mi je vselila primerjava med Luxemburgom in Belo krajino. Ve-

likosti sta obe enake pa tudi Luxemburg razmejujejo s sosedo reke. Ob bregovih rek v Luxemburgu sem videl na desetine kampov, urejenih, lepih, vendar so tam bili na delu prijazni ljudje, katerim je bil vsak gost drag in so se držali pravila, da je turist tam kralj.

Ob poti proti Vinici sem se spraševal, ali Belokranjci ne vidijo možnosti, ki jim jih nudi zelena Kolpa, zakaj se hitro ne organizirajo in poskrbijo, da se bo življenje vrnilo v Kolpsko dolino. Za zdaj ga tam še ni. Kajti ko sem se peljal skozi Radence, nisem srečal niti enega človeka. Dokler pa bo ob Kolpi samo en kmečki turizem, katerega gostilna bo dajala lastniku toliko zaslužka, da se bo lahko brezbržno obnašal do turistov oz. izletnikov, v Beli krajini od turizma ne bo pravega kruha.

JOŽE MAJES

DENAR ZA CESTO

OSILNICA - "Nikoli nismo dovolili o pravilnosti našega početja, saj smo bili vseskozi trdno prepričani, da imamo prav, ko smo začeli z deli na obnovi obkolpske ceste od Petrine proti Podplanini," je povedal dr. Stanko Nikolič, predsednik sveta KS Osilnica. Sedaj, ko je Ustavno sodišče RS legaliziralo vsa dela ob Kolpi, se pravi, dalo "zeleno luč" za obnovo poti, ki je življenjskega pomena za ljudi v teh krajih, so krajinu pripravljeno sami nositi levji delež stroškov. Zato ne preseneča odločitev sveta KS, ki se je za pomoč obrnil na posameznike, združenja, ustanove in druge. V dopisu seznanja javnost, da občina in KS nimata denarja, pomoč od države iz programa "Zelena meja" pa je počasna in premajhna, cesto pa nujno potrebujejo. V premagovanju stisk ljudi, ki morajo do občinskega ali republiškega središča potovati prek sosednje države Hrvaške, je torej nujno treba zagotoviti cestno povezavo po ozemlju matične države od Petrine do Podplanine oz. po dolini reke Kolpe in Cibranke. Za zbiranje sredstev so odprli žiro račun pri SKB Kočevje: 51300-780-10147, KS Osilnica, za cesto Petrina-Podplanina.

Pismo vladi RS

Zahteve šoferjev in avtomehaničev ob stanovskem prazniku

Ob Dnevu šoferjev in avtomehaničev Slovenije, 13. juliju, ki ga slovenski šoferji in avtomehaničji praznujemo kot svoj stanovski praznik, ne moremo mimo tega, da ne spregovorimo tudi o zelo perečih vprašanjih, ki tarejo vse motorizirane državljane Republike Slovenije, posebno pa poklicne šoferje in avtomehaničje. Ta vprašanja povzročajo nezadovoljstvo našega članstva, ki je bilo izraženo na vseh občnih zborih in združenjih in pa seveda na vseh manifestacijah Zveze združenj šoferjev in avtomehaničev Republike Slovenije.

Mnenja smo, da nova ureditev zakonodaje na cestnoprometnem in transportnem področju ne zahteva večjih finančnih sredstev, temveč veliko dobre volje in poslušnosti pristojnih državnih organov. Prav tako pa za preventivno delo v cestnem prometu niso potrebna večja finančna sredstva, ampak predvsem usklajeno delovanje vseh državnih ustanov in strokovnih organizacij, med katere prav gotovo sodi naša Zveza združenj šoferjev in avtomehaničev Republike Slovenije. Pripomniti moramo, da je naše članstvo na tem področju doslej prispevalo veliko volonterskega dela. Po zagotovilih pristojnih ministrstev imamo sedaj v Sloveniji prvič zagotovljen denar za izgradnjo cestne infrastrukture, vendar pa večjih efektov še ne vidimo. Tako se sedaj pri odseku avto ceste Arja vas-Vransko zatika pri proceduralnih vprašanjih in nihče ne ve povedati, kdaj se bo začel ta odsek graditi. Sprašujemo se, kako dolgo bodo še državni organi neuspešni v organizacijskih pripravah izgradnje novih cest.

JANEZ DOLENC
predsednik predsedstva
ZŠAM RS



Franci Čuček

Lahko še ceneje

Franci Čuček je bil med prvimi zasebnimi trgovci

NOVO MESTO - Novomeščan Franci Čuček je bil pred petimi leti eden prvih, ki so zbrali dovolj poguma in se podali v tedaj še povsem negotove vode zasebne trgovine. Leta 1989 je vzel v najem živilsko trgovino pri Prinovu v Šmarjeških Toplicah. Takrat so se cene spreminjale skoraj vsak dan, Franci pa se je v trgovski posej šele uvajal. Dobro se je zavedal dejstva, da kupce lahko privede do veliko izbire blaga po čim nižjih cenah, trgovina pa mora biti dobro založena tudi ob nedeljah in praznikih. Trgovini Toplice je v naslednjih letih pridružil manjšo trgovino v Ulici Slavka Gruma, mlečni diskont Vita v Smihelu in trgovino Darja v BTC-ju.

Čuček je, kljub temu da se je z leti njegovo zasebno podjetje močno razširilo, ostal zvest svojemu načelu. "Če imamo kakšno stvar precej cenejšo od drugih in gre zaradi tega dobro v promet, jo še pocenimo in postavimo na posebno polico. Tako početje nam sicer ne prinese neposrednega dobička, pač pa si na ta način pridobimo zveste stranke," nam je povedal in obenem dodal, da želi trgovino Darja jeseni preurediti v prvi mesni diskont na našem koncu, kjer naj bi med drugim prodajali tudi konjsko in oslovsko meso pa kozličke, jagenjčke in divjačino.

I. V.



Ali ne, gospod minister? Le čemu bi rinili v Evropo, ko pa nam je tu najlepše...

(Karikatura: Marjan Bregar)

Milijon kazni

TV tednik 14. julija

Nekje stoji baraka vsa vegasta in preperela, da zdi se, da je tu že kraj sveta, kjer ni ljudi več, najbrž ušla je davnim časom in sem zašla.

A vendar tu z družino je doma. Otroci šolarji, in dobri šolarji, ne taki z limuzino, drogirani, so tu doma.

Balončke oče le prodaja, da se žive. A ker prodajal je na črno, mu zdaj groze.

Sodnica piše: Milijon ali zapor.

Država terja milijon, on pa barako preperelo in kup otrok ima in človek in balončke.

Dandanes milijon! Saj hitovec on ni... Da bi orožje preprodajal... Balončke le prodaja in deske preperelo, v baroko zbite, si je lastninil...

Gospa sodnica, kaj ne bi ga poslali k ministru za stanovanjska posojila

po R + 3%, da hišico si bo končal, ki ste za črno gradnjo mu jo proglasili, morda že petega stanovanja za prapravnuko...

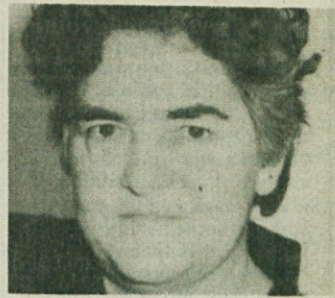
Tako ohranil se bo morda še kak poštenjak, gospa sodnica, čeprav po vaše Rom, za ljudstvo pa Cigan.

JANEZ KOLENC

SPOMINSKO SREČANJE NA GRAŠKI GORI

Iniciativni odbor pri ZZB NOV Velenje organizira 23. julija pod pokroviteljstvom občin Velenje in Slovenj Gradca srečanje borcev XIV. divizije, 3. bat. III. VDV brigade, Koroškega odreda, aktivistov OF šaleško-mislinske doline, veteranov vojne za Slovenijo, člane ZZB občin Velenje in Slovenj Gradca. Vabljeni so vsi občani, ljudje dobre volje, predvsem mladi. V pestrem kulturno zabavnem programu, bo skozi pripoved in živo pesem podan namen po 50 letih znanih dogodkov na tem kraju. Začetek ob 10. uri.

Za Iniciativni odbor:
SONJA ZBAČNIK-ZOFKA



Francka Malešič

Francka Malešič je bila po poklicu učiteljica. V petintridesetih letih službovanja je šlo skozi njen razred petintrideset generacij otrok. Veliko med njimi je danes že odraslih in svoje otroke pošiljajo po znanje k drugim učiteljicam in učiteljem. Francka Malešič pa živi v njihovem spominu kot preprosta, pošena, odkritosrčna in vedno za šalo pripravljena ženska.

Zato nosijo otroci, ki jih je počevala, v sebi žarek človeškega sonca, ki ni pri njej ugasnil niti takrat, ko ji je bilo najhuje. Znala je vcepiti učenecem vero v človeka, v življenje, v dostojanstvo in srečo. Na življenjsko pot jim je dala bogato popotnico.

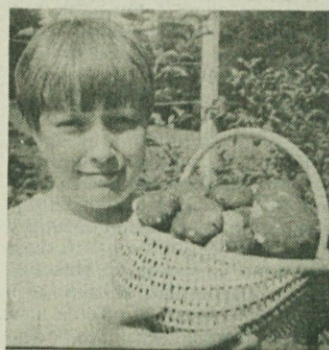
Znala pa je tudi biti dobra sodelavka: nikoli prepirljiva, zamerljiva. V učiteljskem kolektivu je znala ustvariti vzdušje sproščenosti in delavnosti. Mnogokrat to ni bilo lahko, kajti učiteljski poklic je bil in je še potisnjen na stranski tir v družbi. Preskromno vrednotenje njenega razdajanja pa ji ni vzeło poguma.

Francka Malešič svojega plašča ni obračala po vetru. Bila je trdnega in zanesljivega značaja. Če ji je med njenimi učenci uspelo vzgojiti vsaj enega, podobnega sebi, ni živela zaman. Učiteljice, kakršna je bila Francka Malešič, se ne rodijo vsak dan.

TONI GAŠPERIČ

POZABLJENI?

V avgustu se spominjamo internancev, ki so jih fašisti leta 1942 nasilno odgnali v taborišča smrti. O njih pišem zato, ker vem o tem več kot o pobitih partizanih. Ko so prišli ponje, zaradi velike vročine niso vzeli s seboj ne oblek ne obutve. Njihova pisma, v katerih sta bili s tušem prečrtani najmanj dve vrstici, so prihajala z mesecem ali dvema zamude. Pakete od doma so smeli dobivati le v majhnem številu, hrana v njih pa je bila največkrat že plesniva. Interniranci na Rabu so umirali na način, ki mu ni primerjave, bili pa so domačini, povrh še strankarsko neodpreljeni. Zakaj ne bi kdo prešel še njihovih kosti, če že sestevamo kosti tujih simpatizerjev? Sprašujem se: kako neki naj bi dobili od Boga odpuščanje duce in njegovi jagri slovenskega rodu? Taka zlodejstva odpuščati pomeni grdo, nesamospoštovanja vredno predajo. Kje so bili lepo imenovani domobranci takrat, ko nas je fašizem okupiral, tolkel, zasnoval internacije ter pobijal in žgal? Le kaj bodo danes rekli tej nedemokraciji Anglo-Američani, ki so z letali pomagali NOB? Bodo "požegnali" to združenje voljo duceja in Hitlerja? Danes so drugačni časi; ljudje ne verjamejo več vsakemu, ki ima malo bolj "nabiksane" čevlje. Predsedniku Kučanu očitajo, da gre na vsako proslavo NOB. Mar ni osvoboditev domovine svetinja? LOJZKA PUHEK



GOBE PO DEŽJU - Tudi letos jih ne manjka. 10-letni Kristjan Princ iz Golebnice jih je pomagal nabirati pri Celoblinjku. Polna košarica - poldrugi kilogram je pokazala tehničarica - in še zdravi so bili vsi do zadnjega. (Foto: M. V.)



OLIMPIADA PO JUGORSKO - Na Jugorju je bila v nedeljo že tradicionalna vaška podgorjanska olimpiada, nekakšne belokranjske igre brez meja v malem, na kateri se je letos pomerilo rekordnih deset ekip iz črnomalske, meliške in novomeške občine. Mladi tekmovalci so se pomerili v žabjih skokih, plezanju na mlaj, na katerem so visele banane, vožnji z zavezanimi očmi s samokolnico, v kateri je bilo dekle, ki je usmerjalo "voznika". Nositi in loviti so morali jajca, skakati v vreči ter na koncu še vleči vrvi. Najbolj uspešna je bila ekipa Gradnika, drugo mesto sta si delili ekipi Stopič in Grabrovca, četrto pa Predgrad in Vinica. Sledile so ekipe Jugorja, Brusnic, Dragomlje vasi, Gabrja in Lokvice. Hkrati so Jugorčani pripravili tekmovalce za obiskovalce, ki so lahko sklenili stavo, koliko je težka kmečka mati s klobaso, pogačo, zelenjavo in vsem, kar sodi zraven. Izvolili so tudi miss prireditve. Za najlepšo večera so izbrali Alenko Lenarčič iz Pristave pri Novem mestu. Na sliki: pristanek na cilju. (Foto: M.B.-J.)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Kam plove zadruga Črnomelj?

Dol. list št. 27, 7. julija

Na odgovor upravnega odbora v Dolenjskem listu št. 27 sem kot pi-sec kritizirane članka dolžan dodati še nekaj misli.

Pričakoval sem "nizek" odgovor, saj poznavajoč znanje in tovrstne izkušnje sestavljalke - drugačen ne more biti. Na vsebino, ki sem jo načel, pa odgovora ni. Ni ga bilo niti na izrednem obnem zboru, kjer so si predsednik Malenšek, podpredsednik Žugelj in direktor Simonič sicer prizadevali obrniti skromno število udeležencev članov proti vsebini članka, in to celo z zavajanjem, nepopolnostjo mojega življenjepisa, demagogijo pa tudi lažmi, vendar odziva ni bilo, preb. obratno. Tu se je ponovno pokazala osnovna slabost vodenja zadruga: vodilni ne poznajo in ne vejo uporabljati finančnih podatkov kot osnove odločanja. Tudi zato me ne čudijo trditve, da so moje navedbe "nepopolne, nepravilne in celo alarmanne". Ne, podatki so iz periodičnega obračuna 30.6.1992 in zaključnega računa 31.12.1993. Oba dokumenta je sprejelo sedanje vodstvo. Koliko jih je proučilo in kaj iz njih potegnilo, pa je predmet moje kritike. Ravno ta primerjava podatkov pa kaže pot zadruga navzdol.

Na zboru nisem odklonil sodelovanja v razčiščevanju odprtih vprašanj, obratno, bil sem argumentiran aktiven, kar vodstvu ni ustrezalo. Sem pa odklonil politično razčiščevanje oz. politikantstvo, ker menim, da zbor nima te vloge in večina te obremenitve noče sprejeti. Jasno sem tudi povedal, da sem že večkrat opozarjal na slabosti vodenja. Teh je še vedno, npr.:

- Trošenje in doljevljevanje republiških nepovratnih sredstev za katera jamči zadruga.
- Privilegiji posameznih članov iz vodstva, ki prinašajo materialne koristi.
- Slaba kadrovska politika v združenem vrhu, ki je posledica familiarnosti in prijateljstva, ne pa strokovnosti in znanja.
- Slabo oz. nikakršno informiranje članov, čeprav so ti lastniki združnega premoženja.

To so teme za nadzorni odbor in revizijo združne zveze, ki je bila predlagana že v aprilu letos, kar pa vodstvu ne odgovarja.

Se enkrat: "Kam plove Zadruga Črnomelj?" Po zadnjih odločitvah po istih vodah odmikanja od članstva in krepitve moči upravnega odbora oz. boljše skupnice znotraj njega. Žal pa tudi v vsak dan večjo in nepokrito izgubo, ki je posledica poslovnih in kadrovskih odločitev sedanjega vodstva.

Z dokaj čudnim in nedemokratskim vodenjem zbora si je vodstvo omogočilo še te stvari:

1. samo štirje člani odbora so dovolj za prodajo do 500.000 DEM premoženja zadruga. Kaj to ob naši pravnosti, nadzoru in javnosti dela pomeni? Je to lastninstvo?
2. Občni zbor, ki naj bi bil najvišji in osrednji organ, lahko odslej sklepa le o tistem, kar mu v vabilu določi predsednik. Vsak sklep mimo tega je ničen - ga ni.

To naj bi bila po mnenju predlagatelja demokracija in vpliv članstva. Jasno povem, da dvomim o uspešnosti takega vodenja. Žal mi je nekaterih članov odbora, ki so odgovorni za stanje pa nimajo dovolj možnosti ga spremeniti.

Zelim si in si za to tudi prizadevam, da bi Zadruga bila v korist vsem članom, ne samo izbrancem, in prijetno mesto zaposlenim delavcem, ki so večinsko ustvarili to združno premoženje. Za to v tej Zadrugi ni volje, pa tudi namen je drugačen.

S tem končujem ponujanje svoje resnice o stanju v Zadrugi. Čas bo

kmalu pokazal svoje. Bil bi zadovoljen, če bi me demantiral.

Vsem, ki mi pisno ali osebno dajete podporo v tem poskusu preprečevanja slabosti in naštevate še druge napake, pa priporočam, da so poveste javno.

LOJZE ŠTERK

Vsa grobišča še niso znana

Dol. list št. 28, 14. julija

Pred dnevi je parlamentarna preiskovalna komisija za povojne množične poboje obiskala bivše zaprti območje Kočevske Reke in nekatera grobišča v Kočevskem Rogu. Komisija, ki ima sicer izredno nehalno delo, se je po skoraj dveh letih delovanja pod Pučnikovim vodstvom končno le odločila ponovno obiskati kraje najbolj množičnih povojnih zločinov in drugih nepravilnosti. Bilo je pričakovati, da bodo člani komisije prišli na Kočevsko z mnogo večjo željo po odkritju novih dejstev oz. z izdelanim programom, ki bi zagotavljal otipljivejšo raziskovalne rezultate. Obisk parlamentarne komisije bi navezadnje lahko predramil in spodbudil k dejavnosti tudi občinsko komisijo v Kočevju, ki je zaznavna le še na papirju. Toda nič kaj takega se ni zgodilo (ali pa se ni smelo zgoditi!).

Člani občinske komisije se že dve leti nismo sestali, pa tudi na delovno srečanje s parlamentarno komisijo (na našem terenu!) nismo bili povabljeni. Iz časopisnih poročil sem razbral in ugotovil, da je bil obisk bolj podoben turističnemu izletu kot pa resnemu terenskem delu. Člani komisije so namreč s predavanjem samim sebi (na že odkritih lokacijah) pregrevali že znana dejstva. Zavedam se težkih pogojev dela komisije, toda s takim neorganiziranim in neučinkovitim delom komisija prav gotovo ne bo prišla do novih odkritij in spoznanj. Začenjam verjeti, da je omenjena parlamentarna komisija vse bolj in bolj vodena od tistih, ki se želijo zgodovinskih povezav iz preteklosti čim prej znebiti in jih izbrisati iz spomina.

V zadnjih dveh letih sem obiskal kar nekaj ljudi v različnih slovenskih krajih, ki so jim na Kočevskem ukradli mladost; spoznal njihovo usodo, pa tudi nekaj novih zgodovinskih dejstev. Kot član občinske komisije sem predsedniku nekajkrat predlagal, naj se vendarle sestanemo in pogovorimo. Ker do tega ni prišlo, sem pričevanja preživeli objavil v nekaterih naših časopisih. To je bilo tudi vse, kar sem lahko storil.

Zadnje čase krožijo razlage, da so se ljudje zaprli vase, postali bolj pazljivi, in da je delo komisije zato onemogočeno ali celo nesmiselno. Toda dejstvo, da krivci nečelo spregovoriti, ni opravičilo za neuspeh komisije. Tak odziv krivcev je razumljiv in ga je potrebno pričakovati. Prav zato bi morala komisija delati še bolj dosledno in strokovno, prilagajati program dela različnim situacijam, menjati strategijo pristopa do ljudi... In kaj se danes dogaja? Krivci se lahko upravičeno smejejo, saj komisijo vlečejo za nos, kakor jih je volja. Zavedajo se, da komisijo, ki se največkrat ukvarja sama s seboj (zanemarija občinske komisije), gleda in raziskuje že znane obraze in lokacije, poslušala in verjame iz zepetim, prirejenim in ponavljajočim se verzijam, ni težko varati. Pravi vzroki za neuspeh komisije so skriti nekje drugje. So politične narave.

Kaj meni o tem moj prijatelj, predsednik parlamentarne komisije za povojne množične poboje dr. Jože Pučnik? Prav gotovo se z menoj ne bo strinjal. Toda, dokler bo njegova (naša) komisija v tolikšni meri "streljala v prazno", se tudi jaz s takim načinom dela ne morem strinjati.

IVE A. STANIČ

Dogodek na gradu Otočec

Dol. list št. 28, 14. julija

in

Grof zahteva grad Otočec

Dol. list št. 28, 14. julija

Odkar je Slovenija samostojna, so pri nas v modi "odprta pisma". Tokratno ni naslovljeno na kakega ministra "v zameri", temveč bralcema DL. Belokranjski gospe Fanike Požek in Dolenjsku gospodu Jožetu Lužarju. DL je eden tistih redkih slovenskih časnikov, ki se trudi za svoj ugled tudi

z navedbo členov zakona o javnem pisanju.

Spoštovana gospa in gospod! Na Vajina zapisa v DL št. 28 z dne 14.7.94 si Vama dovoljujem napisati svoja razmišljanja in poglede na obravnane dogodke. Zanima me, zakaj Vaju je "razburil dogodek na Otočcu"? Je za, razočaranje - nad čim in čemu? Ali samo nad poročanjem v nemščini in TV ali pa sta dogodek doživljala osebno kot udeleženca prireditve? O dogodku na Otočcu imam pravico pisati zato, ker sem sodeloval pri pripravi zasebne družinske slovnosti, ki je bila združena z javnim verskim dogodkom, srečanje v gradu pa je bil tudi kulturni dogodek. Nastop ljudskega cerkvenega petja ob spremljavi prostijske organistke sestre Judite v šempetrski cerkvi je bil na takšni umetniški višini, da bi ga bila iskreno vesela vsaka evropska stolna cerkev. Lepota petja Dolenjskega okteta v gradu Otočec, kjer smo lahko poslušali pristno mehko dolenskih moških glasov, je prekosila vsa pričakovanja sicer zahtevnega poslušalstva. Temu oktetu je treba odpreti vrata za nastope v sosednjih kulturah. Domžalski lovci-rogisti so zatribili tako kot pred kratkim v Avstriji, kjer so si s tem prislužili zlato odličje. Se posebno gostje iz tujine so bili navdušeni nad vsemi temi nastopi in niso mogli nahvaliti lepote "Dolenjske Slovenije". Sicer pa družinska prireditve ni bila nikomur vsiljena, tudi Novicam ne, ki so jo v maniri že preživelega načina poročanja za bralstvo zmaličili preko mere še kulturnega okusa. Ljubljanska TV ni pokazala skoro ničesar od tega in tudi naš DL je poročal boječje zadržano, kot bi se zbal nalepke "provincializma". Vaju ne moti, da Slovenci sami sebe pred Slovenijo in pred svetom tako škodoželjno blatimo? Zakaj počenjamo vso to nerazumnost?

Zakaj ne bi smeli ljudje iz naše vlade dati državljanstva nekemu, katerega predniki in on sam so živeli z nami in med nami in ki je tudi svoje otroštvo preživel na svojem slovenskem domu? Zastopstvo kranjskega plemstva se pred Hitlerjem, ko je napadel tedanjo Jugoslavijo, ni izreklo niti za Jugoslavijo niti za Nemčijo. Odgovorilo mu je: Mi smo Kranjsko plemstvo. V teku zgodovine je postalo naše, kakor tudi vse evropsko plemstvo dejansko "internacionalnega" porekla (preselitve, poroke, dote, dedovanja itd.), kar v zadnjem stoletju ni imelo negativnega vpliva niti na narodno kulturo niti gospodarstvo.

"S pravom", kakršnega že nekaj let v Bosni izvajajo Srbi nad Muslimani, smo pred 45 leti in več tudi sami Slovenci preginali na stotine naših (tudi zavednih slovenskih) družin iz njihovih domov, pri čemer je šlo večinom za ideološke vzroke. Torej nismo samo Slovenci "kakor podgane bežali" pred Nemci, Italijani in Madžari, bežali so tudi naši avtohtoni Kočevjarji, pa tudi mi Slovenci sami pred svojimi Slovenci za gola življenja in iz lastnih domov. Mislim, da si je lahko misliti, s kakšnimi občutji so prihajali ti ljudje "ovohavati svojo domovino" in svoj narod. Danes pa naj jim še to očitamo? Mi njim, ko je vendar minilo že 40 let, odkar je umrl Stalin! Ste kdaj "bežali kot podgane"? Jaz sem mnogo, zato Vas rotim: ne zaigramo si pravice varovanja kranjskega življenja z nerazumno nestrpnostjo do bližnjega, če tudi ima ta drugačno ime ali je še v čem drugem drugačen od nas! Da je kdo "padel na kolena pred nemškimi grofi", je nedokazljiva posplošitev, ker v zadnjih 150 letih v Sloveniji ni znan noben takšen primer.

Zakaj Vas moti priimek špansko-italijanskega porekla Villavicencio-Margheri, ne motijo pa Vas priimki, kot je Prešeren, ki je francoskega izvora, Finžgar, ki je avstrijskega, Cankar, ki je nemškega izvora, pa Aškerc ali Jakac, ki sta judovskega izvora, pa Jurčič, ki je hrvaškega izvora, itd.? Tudi priimka Lužar in Požek nista slovenskega porekla. Če pa imajo nekatere družine zgodovinske naslove (baron, grof, markiz, vojvoda, knez itd., vse te v Sloveniji namreč imamo), smem vprašati, koga in na kakšen način v naši demokratični družbi to lahko prizadene, bodisi fizično, pravno, finančno ali moralno? Samo ideološko. Torej razčistimo s svojo ideologijo in ne s temi ljudmi, če nam sicer niso storili nič zalega, škodljivega!

Slovensko in vsako drugo državljanstvo imamo vsi zaradi "osebnih koristi". Če ga imate Vi samo zaradi osebne zavednosti, potem pač ne počnite svoji državi škode s takšnimi pisanji.

Velik del slovenskega naroda so verniki. Samo vera slovenskega kmečkega ljudstva in narodna zavest naših redkih razumnikov sta nam ohranila slovenski narod, da živimo in obstajamo še danes na svoji zemlji. Slovenskemu metropolitu resnično ni mogoče očitati narodne zavednosti, tudi "klečeplazil" ni še pred nikomer nikdar. Vsakogar sprejme s prijazno odprtostjo, tako naše državne voditelje kot preproste drža-

vljane. Ne glede na verska pričanja bo sprejel tudi Vaju, če ga bosta obiskala. Maša na Otočcu-Sempetru je bila povsem slovenska, ker ni bilo najmanjšega vzroka za tuji jezik. Ker vidva ne hodita k mašam, ne razumem Vajinega obrežovanja vanjo? Če poročevalci pišejo laži, se pač ne znašajte nad metropolitom. Nadškof je pet stavkov prevedel v nemščino, ker gostje pač ne razumejo slovenščine. V tujih jezikih občujejo vsak dan tudi naši gospodarstveniki in politiki v svojem rednem poslovanju z ljudmi iz tujine. Tega od nas ne zahteva samo potreba, temveč tudi kultura. Če tega ne bomo upoštevali, se bo Slovenija zelo hitro zadušila v lastni zaprtosti.

"Grofovska gospada se šopiri na Otočcu" - če se, se na legitimno svoji posesti in za lasten denar. Ne ta in - upam, da tudi nobeden drug - grof Vam ni očitil, kaj, kako in kdaj Vi počnete na svojem domu. Vse v povojnem času uveljavljene "nacionalizacije" so v mednarodnopravnem pogledu nelegitimne, ker niso bile izvedene v pravni tradiciji, kakršna je uveljavljena v vsem kulturnem svetu. Tedanja Demokratska ljudska republika Jugoslavija je izglasovala (in seveda izvedla) samo zakon o nacionalizaciji, medtem ko je zakon o (obveznih) odškodninah sebi in tujini samo obljubila in nanj nato "pozabila". Zaradi tega imajo v mednarodnopravnem pomenu vse naše "nacionalizacije" še danes značaj državne tativne, ropa. Če hočemo danes od sveta, s katerim želimo, hočemo in moramo (!) poslovati, zagotovila o enakopravnem (?) partnerstvu (in torej zaupanju), moramo svoje poštenje dokazati tudi z vrnitvijo posesti ljudem, ki niso po lastni krivdi danes tuji državljani. Tako je tudi grad Otočec po mednarodno veljavnem in upoštevanem pravu še vedno last družine Villavicencio-Margheri, ne glede na to, kaj si kdo ob tem misli, govori ali piše. Žagotovo pa je eno: grad Otočec je in bo ostal naš, slovenski! (Toda za grad Mokrice in posest se moramo potruditi, da bo tudi legitimno ostal slovenska last, preveč je izpostavljen!)

Moje ime je že 40 let Franc-Valt Jurčič in nobenega od teh treh imen si nisem izbral sam. Uradno sem ga na priporočilo vodje notranjega oddelka prevzel že pred 27 leti, vsi razlogi za to utemeljeni v ustrezni upravnopravni odločbi. Kot vsa imena je tudi moje zavarovano z ustreznim zakonom in ga (brez mojega dovoljenja!) nihče nima pravice spremenjati, torej niti Vi v svojih sestavkih niti novinarji v svojih žaljivih podtikanjih. Na desetisoče Slovencev ima po več priimkov ali več imen, Vaju in novinarje moti samo moje ime. "Kam greš, Slovenija?" se spražujete Vi. Da, ugonabljam se z lastno nestrpnostjo. Kaj je to v nas? Torej tudi "tako mislimo državljani te države", čeprav nimamo in zagotovo ne bomo imeli od tega nobenih "osebnih koristi".

O "slovenskem ščitu", njegovem delovanju in pomenu doma in v tujini, bomo še pisali. Pisalo pa se bo še tudi o umoru in morilu iz gradu Gracarjev turn, ne glede na to, če se mi "kaj zgodi". Gospo Fanike Požek in gospoda Jožeta Lužarja s spoštovanjem pozdravlja

FRANC-VALT JUREČIČ

Dogodek na gradu Otočec

Dol. list št. 26, 30. junija

Zanima me, če so obiski "italijanskih bingljev" za Otočec in okolico tako pomemben kulturni napredek, da se ob njega ni nihče obregnil, medtem ko so se mnogi obregnili ob početje nadškofa Suštarja. Vedeti je namreč treba, da je nadškof eden od potomcev zasužnjenih Dolenjcev, kakršne opisuje že Janez Trdina, in sonarodnjak današnjih. Kaj bi rekli Mengšani in drugi Gorenjci, če bi npr. Jurčič ali katerikoli drug pisatelj tako blatil njihove prednike? Imeli bi ga za čvekača, še posebej, če bi jim iz tedna v teden to čvekanje prinašal Gorenjski glas. In kaj šele, če bi si pridobil ime katerega od vrhov, kot si je Trdina vrh naše vs. Jere! Dolenjci pa nič, kot da se to njih ne tiče.

Videti je, da nekateri tudi za Goli otok sploh ne vedo. Še manj, da valpti Golega otoka niso bili najemniki graščakov, kot tudi ne tisti, ki so imeli nalogo požigati cerkve in gradove ter z obvezno oddajo prazniti kmečke hleve in svinjake. Tudi tega mnogi ne vedo, da so se medtem, ko so mnoge številne, tudi desetletanske družine bile brez osnovne zabele, na Brionih, v Opatiji in še kje prirejale slavnostne večerje, požrtije, kot je na lastne oči videl P. Koren, ki je s svojo ženo preživljal leta pregnanstva prav v Opatiji.

Tisti, ki danes pehajo podjetja v stečaj, delavce pa na cesto, sploh niso Bavarci. Roko na srce, če bomo naši

mladi državi želeli lepših dni, bomo morali radi ali neradi posnemati mirroljubnega in vsestransko odpuščajočega nadškofa Suštarja," piše naša bralka iz Črnomlja in dodaja, da je v svojih 78 letih doživela veliko pretresov, najhujši pa so bili tisti, ki so jih povzročili domači ljudje.

A. K. Črnomelj

Sodraški borci so ogorčeni

Dol. list št. 28, 14. julija

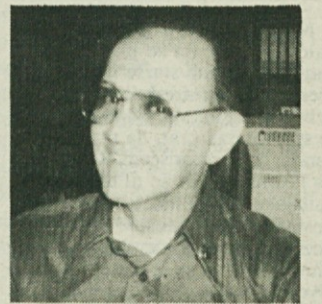
29. junija sem se udeležil pogreba pok. Frana Fajdiga. Kot namestnik praporščaka sem nosil prapor društva upokojencev Sodraščica. Avtor omenjenega članka Mirko Modic na-

vaja: Ker je nov sodraški borčevski prapor ravno v delu, so se z upokojenci dogovorili, da bodo na borčevskih pogrebihih začasno k dosedanji zastavi privezovali še trák z znamenjem Zveze borcev. Od tod naprej pa avtor članka navaja, milo rečeno, nesrčnice. Če bi bil namreč avtor članka Mirko Modic na pogrebu, bi videl, da je bil znak Zveze borcev privezan na državni zastavi, za kar se tudi sam zavzema. Zastavo je nosil predstavnik Komunalnega podjetja. Omenjena dne sem bil dopoldan na pokopališču. Videl sem na praporu upokojencev pritrjen trak Zveze borcev. V smislu dogovora, ki ga zagovarja tudi avtor članka, sem trak odnesel v prostor za shranjevanje brez navedene pripombe, da je ta reč edino še za smeti. Ta pripomba je v celoti izmišljena.

V bodoče naj poskrbi za svoje umrle vsaka organizacija sama. ANTON KOŠIR

Obšel je polovico sveta

Iz Clevelanda v Rim, nato na Filipine, Češko in končno v Kočevje - Red sv. Zakramenta pri nas?



Pater Rafko Ropret

KOČEVJE - Pater Rafko Ropret je doslej živel in delal v Ameriki, Aziji in Evropi. Zdaj dela v Kočevju, že kmalu pa bo premeščen v Kranj. Je duhovnik Reda sv. Zakramenta in edini duhovnik tega reda v Sloveniji. Njegov cilj je, da bi ustanovil tudi red tudi v Sloveniji, domovini svojih staršev.

Rojen je bil 5. novembra 1935 v Clevelandu, Ohio, ZDA, kamor sta se priselila njegova starša. Njegov oče je bil rojen v Senčurju pri Kranju, v Ameriko pa je odšel leta 1913, mati pa v Nevljah pri Kamniku, v Ameriko pa se je odselila leta 1920. Poročila sta se leta 1921. Skupno se jima je rodilo 5 sinov, dva pa sta posvečena v duhovnika. Pater Rafko je bil redovni brat v tem redu v Ameriki 12 let, nato pa je odšel v Rim študirat teologijo.

Počitnice med študijem v Rimu je izkoristil tudi za pogostejše obiske Slovenije, domovine svojih staršev, in sorodnikov. Za diakona je bil posvečen leta 1974 v Nevljah, maminem rojstnem kraju. Naslednje leto, leto 1975, je bilo sveto leto, pa ga je papež Pavel VI. skupaj s 350 drugimi iz vsega sveta posvetil v mašnika. Že takrat je bil prepričan, da ga bodo poslali službovat v Slovenijo, kjer tega reda še ni. Pravzaprav je v Rimu dobil občutek za svoje slovenske korenine. Slovenski laiki in duhovniki v Rimu se enkrat na mesec shajajo v domu "Slovenica".

Poslan ga je bil na Filipine, kjer je služboval 15 let. Tam je čisto drugače kot v Ameriki ali Sloveniji, prvi. Podnebje je vroče in vlažno. Glavna in najpogostejša hrana so riž in ribe. Tudi tega se privadiš. Manila ima 8 milijonov

prebivalcev, večina katoličanov, in več cerkva.

Njegov red ima postojanko tudi v Brnu na Češkem, pravzaprav je imel do pred nekaj leti. Zaradi razmer na Češkem je ta red vedno bolj zamiral in leta 1991 so patra Rafka poslali tja, da bi red obnovil, saj sta bila tam le še dva starejša brata. Ni mu uspelo.

Prišel je v Slovenijo in nadškof ga je leta 1991 poslal v Kočevje. Pravi, da so tu prijazni ljudje, ki so ga lepo sprejeli. Dodaja pa, da je tu precej drugače, kot je bilo drugod, in to ne le zaradi hladnega in vlažnega kočevskega podnebja.

Vsa ta leta je ohranil stike z rodnim Clevelandom in tamkajšnjimi sorodniki pa tudi z Gorenjsko, rojstnimi kraji svojih staršev. "Če bi bili starši še živi, bi se čudili in bili zadovoljni, da sem se vrnil v njihovo domovino," pravi pater Rafko. Nadškof mu je že določil novo poslanstvo: bo glavni pomočnik glavne župnije v Kranju. Tako se v zlatih letih vrača v rojstne kraje svojih staršev.

J. PRIMC

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDLEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Po metliško govori

Šestletnega Gorana Blaževića vprašam:

"Goran, ali si Srb ali Hrvat?"

Pa se fantič odreže:

"Ja sem Slovenec, saj po metliško govörim!"

Vse v verzih

Sedeli so v veseli družbi predvojni literati v Unionski kleti. Dogovorili so se, da bo le tisti smel zapustiti družbo, ki bo to željo povedal v verzih. Pa se je čez čas dvignil Tone Čokan in rekel:

"Zdaj na stranišče

si Tone svojo pot poišče!"

Ko je že stopal proti vratom, se mu je pridružil Mitja Šarabon z besedami:

"Gospod, saj tudi mene na vodo žene!"

In že se je dvignil tretji in nerodno zamencal:

"Jaz tudi... jaz tudi..."

Takrat pa ga je prekinil urednik Tine Debeljak:

"Jaz tudi... jaz tudi..."

Z rimo človek ta zaman se trudi.

O, če bi bil vsaj malo duhovit,

če ne bi kakor kasa bil zabit,

potem ta kot takole bi dejal:

Gospoda draga, če je vama prav,

ob vaj'ni strani bom se tudi jaz - uscal!"

Letos pročelje

V Sevnici poteka akcija za dograditev "novega hotela"

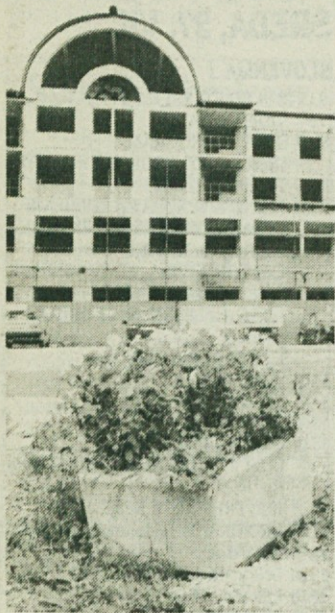
SEVNICA - Gostinsko podjetje Sevnica v teh dneh podpisuje s partnerji pogodbo o nadaljnji graditvi sevniskega hotelsko-trgovskega centra, ki je znan tudi kot "novi hotel" in za katerega se vse bolj uveljavlja ime poslovni center. Z deli, ki bodo sledila podpisu pogodbe, bodo stavbo zaščitili pred propadanjem, hkrati pa se bo ta del mesta znebil lepote nake.

Na zgradbi bodo ometali zunanje stene in objekt zastekli, vse to pa naj bi končali do 15. novembra letos. Stroške, ki bodo nastali s tem, bodo plačali občina Sevnica, Gostinsko podjetje Sevnica in zasebni podjetnik.

Potem ko bodo letos uredili zunanost omenjene nedokončane sevniske stavbe, bo v naslednjem letu prišla na vrsto tudi njena notranost. Gostinsko podjetje Sevnica bo tiste notranje prostore, katerih lastnik je to podjetje, v letu 1995 uredilo za gostinske potrebe. Gre za pritlični del stavbe.

Da bi omenjena nedokončana stavba postala hotel, kot je kazalo ob koncu 80. let, zdaj v Sevnici ne razmišljajo več. Gostinsko podjetje ugotavlja, da mesto ne potrebuje novega hotela ob obstoječem hotelu Ajdovec, ker ima ta zadosti nočitvenih zmogljivosti. Sobe zdaj sicer ne sodijo v višji kakovostni razred, vendar bo podjetje z naložbo v letu 1996 odpravilo to pomanjkljivost.

L. M.




ROŽNATI ČASI - Ob vrhuncu slovenskega navdušenja za verigo hidroelektrarn na spodnji Savi so začeli graditi v Sevnici nov hotel. Ko se je navdušenje poleglo, je zmanjkalo denarja, gradbeniki so odšli in stavbo so izročili zobu časa. Najnovejša akcija v Sevnici je usmerjena v to, da bi zdaj večinoma prazna zgradba postala razgibano poslovno središče, kjer bodo gostinski in trgovski lokali in mogoče kaj stanovanj. Pravijo, da se Savske elektrarne, prvotni partner, še niso povsem izločile. (Foto: L. M.)

Tudi pri nas!

Za gospodinje, ki vedo, kaj hočejo.

Posoda TEFAL, bela tehnika in še kaj, vse na enem mestu

tabakum d.o.o. 

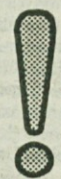
export-import

TRGOVINA S KMETIJSKO MEHANIZACIJO
Zastopstvo VESNA MARIBOR, Velika Cikava, Novo mesto, tel. 068/322-625.
Pridite in si oglejte!

NOVO NOVO NOVO

Cenjene stranke obveščamo, da smo se s 4. julijem 1994 preselili na novo lokacijo.

NAŠ NOVI NASLOV IN TELEFON
NOVO MESTO
Ulica talcev 2
tel./fax:068/323-444



v centru Novega Mesta nasproti parkirne hiše



OKNA, VRATA, SENČILA STANOVANJSKE HIŠE

JELOVICA
Škofja Loka Kidričeva 58, tel.:064/631-241, fax:064/632-261
NOVO NOVO NOVO

• Stranka je utvara mnogih v korist redkih. (Pope)

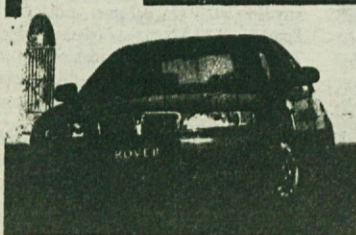
• Življenje je kratko malo vrsta nevesčnosti. (Hubbard)

• Poglavar je tisti, ki hodi svojim podložnikom po glavah. (Jurič)

• Čuden je naš odnos do kulture, kulture smo lačni, kulturnikov pa siti. (Jurič)

FRYMA

Tržaška 37/a, Maribor d.o.o.
(uprava Špedtrans)
Tel./fax 062/302-286



REZERVNI DELI ZA VOZILA ROVER!

ROVER
VW
SEAT
AUDI

ROVER	INNOCENTI	INNOVATI
OPEL CORSA 1.2i	16.900 DEM	
ROVER 214 1.4i	24.300 DEM	
INNOCENTI ELBA 1.4i	20.800 DEM	
NISSAN PRIMERA SLX 1.6i	28.500 DEM	
SEAT IBIZA 1.3i	19.100 DEM	
VW GOLF GL EUROPE 1.6i	31.500 DEM	

LEASING IN VEČ VRST UGODNIH KREDITOV, TUDI BREZ POLOGA!

VSE CENE SO DO REGISTRIKACIJE

TIKA

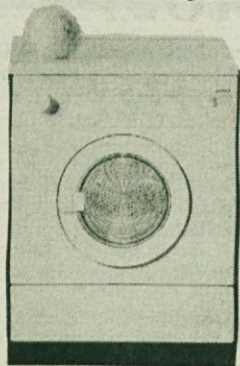
»TIKA« — TRGOVINA
STARI TRG — 27
68210 TREBNJE
Tel.: 068/44-940
Fax: 068/44-987

- 10.000 prodanih gospodinjskih aparatov
- ali vsak dan 10 gospodinjskih aparatov
- kreditiranje vaših nakupov
- dostava na dom
- strokovno svetovanje, lastni servis
- konkurenčne cene

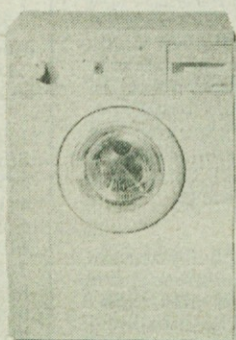
TO JE IZKAZNICA POSLOVNOSTI TRGOVINE TIKA. Z IZREZANIM OGLASOM VAM NUDIMO 5% POPUSTA ZA POMIVALNI STROJ IN PRALNI STROJ:

Pomivalni stroj 67.392,00 SIT — 5% popust
Pralni stroj 48.840,00 SIT — 5% popust

Pomivalni stroj



Pralni stroj Gorenje



OBA APARATA STA VISOKOKVALITETNA

Če želite ponudbo za nakup gospodinjskega aparata ali za ostalo blago, nas pokličite na telefon 068/44-940 ali 068/44-987 od 8. ure do 19. ure.

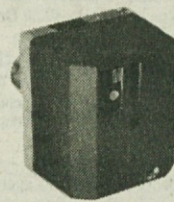
TILIA

Novo mesto, Bršljin 21
tel: 068/324-442
fax: 068/323-209

TEHNIČNA TRGOVINA

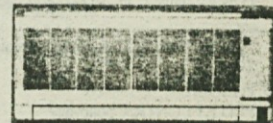
- RADIATORJI
- GORILCI, PEČI, CISTERNE,
- ČRPALKE, VENTILI CEVL,
- PIPE, UMIVALNIKI, KADL,
- KABLI, ŠTEVCI, STIKALJA,
- BARVE, LAKI

MONTAŽA CENTRALNE KURJAVE,
VODOVODA IN SERVIS GORILCEV



GORILCI ŽE OD 49.500 DALJE

KLIMA NAPRAVE



KOTLI ZA CENTRALNO KURJAVO

ŽE OD 2.200 DEM DALJE



ŽE OD 43.700 DALJE

V primeru, da vam izvedemo tudi montažo

RADIATORJI

OCEAN Spa

PLAČATE SAMO 3% DAVKA
Cene so brez prometnega davka.

Boste dopustili, da o usodi vašega certifikata odločajo drugi ali celo naključje. VERJETNO NE.

VIZIJA

je s svojim znanjem in pogledom vnaprej pripravila za vas možnost, da certifikat vložite v VIZIJO, ki je doma v vašem kraju.

Složnost južnih Slovencev lahko dokažemo s svojimi certifikati.



VIZIJA

Družba za upravljanje vaših VIZIJ

KRONA

družba
za upravljanje
investicijskih skladov in družb
d.o.o. Ljubljana
Tržaška 116

Svoj certifikat lahko v vaši regiji zamenjate za delnice
pooblaščenih investicijskih družb
KRONA SENIOR d.d. in KRONA KRONA d.d.
na naslednjih vpisnih mestih:

Brežice: KIN-Poslovne storitve d.o.o., Cesta 1. borcev 42

Hrastnik: Modulus d.d., Trg F. Kozarja 7

Kočevje: Morc TS, Rožna 39

Metlika: KIN-Poslovne storitve d.o.o., Kidričevo naselje

Novo Mesto: KIN-Poslovne storitve d.o.o., Prešernov trg 8

Rimske Toplice: Forum Terma d.o.o., Toplice 2

Sevnica: KIN-Poslovne storitve d.o.o., Naselje H. Maroka 17
in Trg svobode 1

Trbovlje: Rentax d.o.o., Ul. 1. junija 4

Organizacije upokojencev Slovenije: društva upokojencev,

enovita društva, koordinacijski odbori, občinske zveze društev

Enote PTT v Sloveniji samo za pooblaščen investicijsko

družbo KRONA KRONA d.d. od 25. 7. dalje

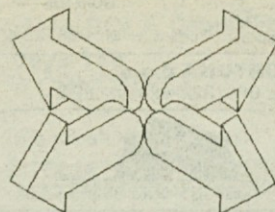
Združenja borcev in udeležencev NOB v vseh slovenskih občinah

Predhodno najavljeno potujoče vpisno mesto - potujoči urad

Informacije

(061) 9788

Na vseh vpisnih mestih sta vam na voljo prospekta pooblaščenih
investicijskih družb.



DINAMIC, ekonomsko-
finančni inženiring, d.o.o.
Kandijska cesta 64
68000 NOVO MESTO

Zaposlimo 3 delavce — revizorje.

Pogoji za zaposlitev:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali pravne smeri
- delovne izkušnje na področju računovodstva
- osnovno znanje računalništva
- znanje vsaj enega tujega jezika

Delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, z enomesečnim poizkusnim delom. Svoje ponudbe z življenjepisom in dokazili pošljite do 5. 8. 1994 na naš naslov. O izbiri boste obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

PLATANA d.o.o.
Kanižarica 15a, Črnomelj

razpisuje prosto delovno mesto

KV MESARJA — SEKAČA

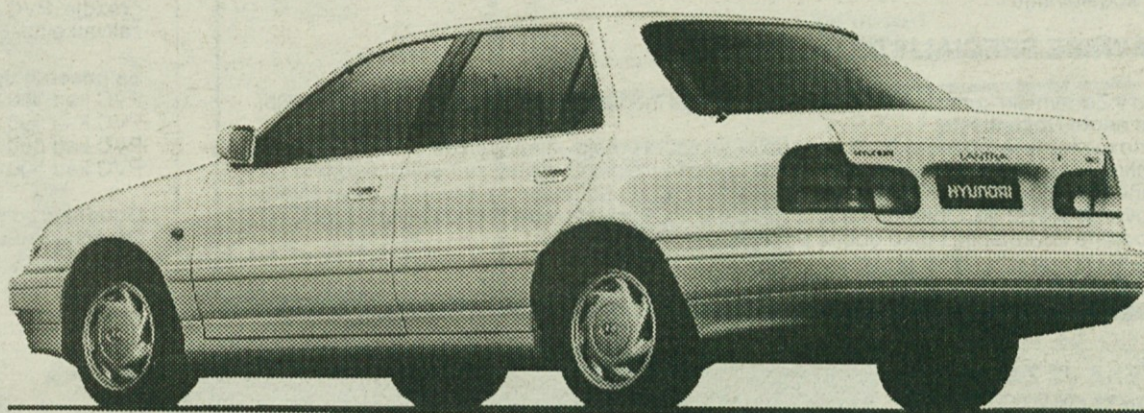
Razpisni pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- opravljen izpit iz higienskega minimuma
- izpit B kategorije
- sposobnost za opravljanje samostojnega dela in komuniciranje s strankami

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v osmih dneh (8) po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po poteku roka za prijavo.

PRILOŽNOST ŠE NI ZAMUJENA!

CENE AVTOMOBILOV HYUNDAI SE NISO SPREMENILE



PONY PARTNER	že za 16.990 DEM
PONY SEDAN 1.5 LSi	že za 19.750 DEM
LANTRA 1.6 GLSi	že za 26.200 DEM
SCOUPE 1.5 LSi	že za 26.500 DEM
SONATA 1.8 GLSi	že za 30.500 DEM

V vseh avtomobilih Hyundai je že nekaj časa vgrajen sodoben 3-kanalni katalizator.
To je prispevek Hyundai-a k čistejšemu okolju.

Ko znižana davčna stopnja za avtomobile s katalizatorjem ne velja več,
Hyundai razliko poklanja svojim kupcem!

VLJUDNO VABLJENI V SALON POOBLAŠČENIH PRODAJALCEV:

- EMINENT d.o.o., NOVO MESTO, tel.: 068/28-950, 323-902
- EMINENT d.o.o., KRŠKO, tel.: 0608/22-950
- ROZAL KOMERC d.o.o., KOČEVJE, tel.: 061/851-113
- SIVE TRADING d.o.o., GROSUPLJE, tel.: 061/764-040, 764-060



HYUNDAI VEDNO NA DOBRI POTI

AVTOSERVIS

Aleš PETERLIN
Novo mesto
Pod Trško goro 90

vam nudi

- * športne vzmeti **JANEX** za vse tipe vozil

Na zalogi so vzmeti za vozila:

Alfa 155 1.8 TS	22.946 sit
BMW 316i / 318i	26.257 sit
Golf III 1.4	18.215 sit
Golf II	15.298 sit
Opel Calibra	26.336 sit
Fiat Tipo 1.4/ 1.6/ 1.7 D	22.946 sit
Fiat Uno	17.506 sit

- * športne zračne filtre **JANEX**; s tem filtrom vaš avto pridobi okoli 3 Kw, menjava filtra pa je potrebna le na vsakih 60.000 km

- * športne izpuhe **Sebring**

Informacije na telefon 322-364.

Še nikoli doslej ni bil Safrane s toliko razkošne serijske opreme na voljo po tako ugodni ceni!

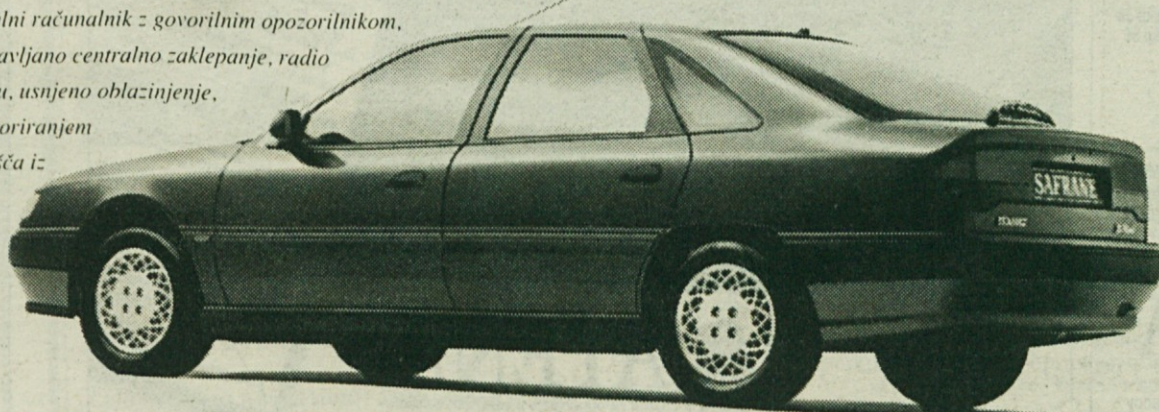
ABS, servo volan, avtomatska klimatska naprava, potovalni računalnik z govornim opozorilnikom, tonirana stekla, električno odpiranje oken, daljinsko upravljano centralno zaklepanje, radio kasetofon s 4 zvočniki po 20 W in upravljalcem ob volanu, usnjeno oblazinjenje, električno nastavljiva ergonomska sedeža spredaj z memoriranjem nastavitve za voznika, meglenke, kovinska barva in platišča iz lahke litine. Vse to vam Safrane limitirane serije

BEVERLY

ponuja za neverjetnih 4.775.760 SIT.

Še danes pokličite najbližji salon Renault!

SAFRANE Pustite užitku prosto pot.



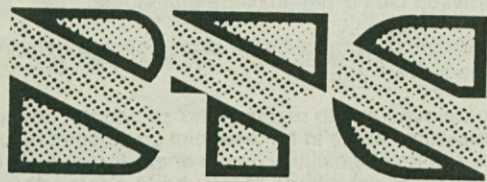
RENAULT
AVTO
ŽIVLJENJA

RENAULT priporoča elf

LUNA

Majhno mesto velikih nakupov

BLAGOVNO
TRGOVINSKI CENTER



NOVO MESTO

Ljubljanska 27 — v Bršljinu, Novo mesto
Tel.: 068/322-337

ALPSPORT d.o.o.
tel.: 068/322-337



trgovina za bodoče
mamice in dojenčke
tel.: 068/321-956

BENEFIT
INTERNATIONAL
tel./fax: 068/323-558

BIROPOC d.o.o.
tel.: 068/323-560

diskonta
DVOJKA
tel.: 068/65-316

DANEKS ART
trg. darilni boutique
tel.: 068/322-337

Dove
Trgovina in zastopstvo
tel.: 068/321-970

DZS tel.: 068/322-690

PRODAJALNA
GORENJE
tel.: 068/25-210

FORTUNA d.o.o.
tel.: 068/322-024, int. 224

IFIK
tel.: 068/321-956/213

OKREPČEVALNICA
MARI POTOČAR

PCP PUREBER d.o.o.
tel.: 068/322-337, int. 220

PODGORJE
tel.: 068/322-337, int. 215

RVR
trgovina, storitve in gostinstvo
tel.: 068/322-337, int. 242

Stil
tel.: 068/321-034

trgovina elved in emonka
tel.: 068/321-076
tel./fax: 068/324-071

TEOL

NAGRADNA IGRA BTC

Obiskovalci trgovin blagovno trgovinskega centra BTC z izpolnjenim kuponom sodelujejo v nagradnem žrebanju, ki bo vsak prvi ponedeljek v mesecu. Podeljenih bo 20 vrednostnih bonov po 5.000 SIT.

Izpolnite kupon in ga oddajte na blagajni katerekoli našete trgovine.

Imena nagrajencev bodo objavljena vsak prvi četrtek v Dolenjskem listu.

Ime in priimek:

Naslov:

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO, Prešernov trg 7
68000 NOVO MESTO

vabi k sodelovanju

ZDRAVNIKE SPECIALISTE

za delo v Zdravniški komisiji I. stop. in za opravljanje medicinskega nadzora na območju Območne enote Novo mesto. Delovno razmerje je možno skleniti za nedoločen čas, s polnim ali krajšim delovnim časom. Za zdravnike, ki že delajo polni delovni čas, pa je možna tudi zaposlitev za tretjino nad tem. Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Novo mesto, Prešernov trg 7, 68000 NOVO MESTO. Vse dodatne informacije lahko dobite po telefonu 068/321-820.

Mercator - Kmetijska zadruga Trebnje

Spoštovani kmetovalci, vinogradniki, vrtičkarji!

Bliža se čas spravil kmetijskih pridelkov, zato je M-KZ Trebnje v svojih prodajalnah v Trebnjem, Veliki Loki, Velikem Gabru, Dobrničju, Mirni, Šentrupertu in Mokronogu za vas pripravila zelo širok izbor sadnih in grozdnih mlinov, preš za grozdje, PVC zabojev, sevnic, vedric, škafov, posod za zelje, zalivalke itd.

Še posebej ugodne so cene PVC kadi:

PVC kad 350 l črna 2.975 SIT
PVC kad 500 l črna 3.900 SIT
PVC kad 350 l rdeča 3.920 SIT
PVC kad 500 l rdeča 4.950 SIT

Ugodni kreditni pogoji!
Obiščite prodajalne M-KZ TREBNJE, prijazno boste postreženi!

Prva zmaga Lagune

Dober nastop v dirki za britansko prvenstvo

NOVO MESTO - Le dva meseca po prvem tekmovalnem nastopu na britanskem prvenstvu turističnih avtomobilov je Renault Laguna na 7. letošnji dirki na stezi v Oulton Parku že dosegel prvo zmago. Za volanom zmagovalne lagune je bil 30-letni Švicar Alain Menu, ki je v dirki s časom 1:45,06 dosegel tudi novi rekord steze. Dve tekmovalni laguni so razvili v oddelku Renault Sport Rallye. Konkurenca v tem tekmovalstvu je zelo huda, saj so bili med 25 zasledovalci lagune tudi (pol)tovarniški ford mondeo, vauxhall cavalier, peugeot 405 Mi 16, BMW 318i, volvo 850 estate in drugi. Renault laguna se je že po nekaj dirkah izkazala za enega najboljših avtomobilov na tem prvenstvu, za katerega bo letos štel še 14 dirk.

ATENA JE ZAČELA ZBIRATI CERTIFIKATE

Vpisna mesta:

- Enote SKB Banke d.d.: Ljubljana, Ajdovščina 4
- Ljubljana BTC, Smartinska 152a
- Ljubljana, Slovenska 56
- Ljubljana Šiška, Celovška 264
- Ljubljana Zupančičeva jama, Robbova 14
- Ljubljana WTC, Dunajska c. 156
- Bled, Ljubljanska 4
- Brežice, Prvih borcev 33
- Celje, Vrnčeva 2a
- Cerknica, C. na Jezero 11
- Črnuče, Dunajska cesta 399
- Domžale, Ljubljanska 88
- Gornja Radgona, Partizanska 42
- Grosuplje, Kolodvorska 2
- Kamnik, Titov trg 9
- Kočevo, Trg zboru odposilancev 18
- Koper, Ferrarska 6
- Kranj, Koroška c. 5
- Kranj, Staneta Zagarja 30
- Krško, Krških žrtev 51
- Lendava, Partizanska 20
- Litija, Jerebova 14
- Maribor, Ljubljanska 9b
- Metlika, Kidričevo naselje, blok 4
- Mozirje, Na trgu 19
- Murska Sobota, Kocijeva 14
- Nova Gorica, Tolminskih puntarjev 4
- Novo mesto, Novi trg 3
- Novo mesto, Glavni trg 10
- Ormož, Ljutomerska 7
- Postojna, Ljubljanska 5a
- Radovljica, Serčerjeva 18
- Ribnica, Kolodvorska 9a
- Sevnica, Glavni trg 28
- Škofja Loka, Novi svet 22
- Trebnje, Rimska 6
- Vrhnika, Cankarjev trg 8
- Zagorje, Cesta zmage 1
- Zaloga, Agrokombinatska 2
- Zalec, Savinjska c. 12
- Enote SAFE INVESTa SL:
- Maribor, Prešernova 1
- Celje, Kidričevo 3
- Idrija, Vojkova 8a
- Koper, Pristaniška 14
- Krško, Krških žrtev 132b
- Ljubljana, Smartinska 130
- Murska Sobota, Slovenska 42
- Nova Gorica, Vipavska c. 13
- Novo mesto, Novi trg 5a
- Ptuj, Potrčeva c. 65
- Slovenska Bistrica, Trg Alfonza Šarha 1
- Velenje, Efenkova 61
- Sedež ATENE, Ljubljana, Slovenska 56
- Sedež SILVI, Ljubljana, Slovenska 56
- Kastel d.o.o.:
- Prem. Dolnja Bitnja 4
- Ilirska Bistrica, Gregorčičeva 2
- in v "potujočih uradih" zgoraj navedenih pravnih oseb.

NAKAZNICE DOBITE NA VPISNIH MESTIH
S seboj prinesite veljavni osebni dokument, ki vsebuje EMŠO za vplačilo in vpis delnic. Če vpisujete delnice za otroke, prinesite veljavni rojstni list, za druge osebe pa veljavno pooblastilo.

ATENA

Pooblaščen družba
za upravljanje investicijskih skladov
Ljubljana, Slovenska cesta 56
Telefon: 061 323 672

Svoj certifikat sem zaupal Ateni

STUDIO 3

ATENA
Pooblaščen družba za upravljanje investicijskih skladov

MODROST, KI SE OBREŠTUJE



MARUTI

Prodaja:
EMINENT, d.o.o.
Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
Resljeva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

TRGOVINA NOVOTEKS
NOVO MESTO

UGODNO

OD 20. JULIJA VELIKO - DO 40-odst. SEZONSKO
ZNIZANJE POLETNIH KONFEKCIJSKIH OBLAČIL

Velika izbira, ugodne cene, ugodni kreditni pogoji, možnost nakupa na več čekov in plačilne kartice (VISA, DINERS SLO, EURO, AMERICAN EXPRESS, ACTIVA)

Obiščite nas:

- MODNA HIŠA JULIJA V NOVO MESTU
- PRODAJALNA BRŠLJIN (pri tovarni)
- PRODAJALNA NOVOTEKS V METLIKI
- PRODAJALNA NOVOTEKS NA VINICI
- PRODAJALNA NOVOTEKS V ŠENTJERNEJU

REVOZ NOVO MESTO, d.d.

RAZPIS KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

Za šolsko leto 1994/95 razpisujemo naslednje štipendije:

dipl. ing. računalništva		2 štipendiji
dipl. ekonomist	- trženje	1 štipendija
	- finance	1 štipendija
	- računovodstvo	1 štipendija
prof. franc., slov. jezika		2 štipendiji
dipl. ing. elektrotehnike	- energetika	1 štipendija
	- elektronika	1 štipendija
dipl. ing. strojništva		1 štipendija
ing. strojništva		1 štipendija

Prijavi na razpis je potrebno priložiti:

- vlogo za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic (obrazec 8,40),
- dokazilo o vpisu v tekoči letnik,
- dokazilo o učnem uspehu v predhodnem letniku,
- kratek življenjepis.

Kandidati naj vloge vložijo do 25.8.1994 na naslov: REVOZ, d.d., Novo mesto, Izobraževalni center, Belokranjska cesta 4, 68000 NOVO MESTO.

SREDNJA TEHNIŠKA
IN ZDRAVSTVENA ŠOLA
NOVO MESTO
UL. MILKE ŠOBAR 30
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTI DELOVNI MESTI

- a) — 1 učitelja slovenskega jezika in književnosti, profesor
- b) — 1 učitelja gradbenih strokovnih predmetov, dipl. inž. gradbeništva ali dipl. inž. arhitekture

Prosti delovni mesti razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Učitelji strokovnih predmetov, ki še nimajo pedagoško-andragoške izobrazbe, bodo le-to morali pridobiti v treh letih. Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

SREDNJA ŠOLA ČRNOMELJ
Kidričeva 18a
68340 ČRNOMELJ

razpisuje prosti delovni mesti:

1. UČITELJA STROKOVNOTEORETIČNIH PREDMETOV in MATEMATIKE v programu podjetniško poslovanje, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
 2. UČITELJA FIZIKE IN RAČUNALNIŠTVA v programu gimnazija, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
- Kandidati morajo izpolnjevati v zakonom določene pogoje. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po roku za prijavo. Začetek dela 1. 9. 1994.

GORJANCI, TOVORNI PROMET
Vavta vas 36
68351 Straža

Na javni licitaciji, ki bo 26.7.1994 ob 13. uri na sedežu podjetja v Vavti vasi, bodo na prodaj naslednja osnovna sredstva:

1. tovorni avto RENAULT T1-340, karamboliran, letnik 1990, s prikolicco GORICA 2.600.000,00
2. tovorni avto FAP 12-17-36 in prikolica ITAS/1987 1.570.000,00
3. tovorni avto FAP 12-16-36 S in prikolica ITAS/1987 1.490.000,00

Na javni licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Ogled osnovnih sredstev je uro pred licitacijo. Pred javno licitacijo mora vsak ponudnik vplačati 10-odstotno varščino od izklicne cene pri blagajni ali na žiro račun 52100-601-56902 pri SDK Novo mesto. Prometni davek plača kupec.

OBČINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE
NOVO MESTO
Kettejev drevored 3
p.p. 63

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

**SEKRETARJA OBČINSKE ZVEZE
PRIJATELJEV MLADINE NOVO MESTO**
za nedoločen čas

POGOJI:

- srednja ali višja izobrazba
- organizacijske sposobnosti
- veselje do dela z mladimi

Nastop dela: 1.9.1994.

Poskusna doba: 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo prijavo z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiri jih bomo obvestili takoj po končanem razpisu.

**POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE**

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebnih
- storitve v zvezi z upeljivostjo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mirtvaškega odrca, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čeke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobilni: 0609-615-239

ZAHVALA

*Življenje celo si garala,
za nas, otroke, vse si dala,
a sedaj sami smo ostali,
le praznina je za teboj ostala.*

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča in teta

**BARICA
MILKOVIČ**

iz Vel. Lahinje 4

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče, ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se osebju ZD Črnomelj, Infekcijskemu oddelku Interne bolnice Novo mesto, govornicama Jožici Kuzma in Katki Schweiger, pevkam iz Dobljč in gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in bratranec

**IVO
BOŽIČNIK**

z Velikega Kamna

Z neizmerno žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in kolektivu M-Preiskrba Krško za pomoč in oporo v najtežjih trenutkih, za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se internemu oddelku bolnice Novo mesto, g. Jahnu za opravljen prevoz, LD Veliki Kamen in njegovim sočlanom, praporščakom, pevcem za zapete pesmi, g. Jankoviču za zaigrane žalostinke, govornikoma g. Francu Bogoviču in g. Ludviku Grilcu, družini Vertovšek in g. duhovniku za opravljen obred. Preveliko vas je bilo, da bi se lahko vam poimensko zahvalili, zato še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: žena Zofka, hčerka Ivica, zet Božo, vnukinji Boža in Sonja ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN



*Vse teče, nič se ne povrne
in nič ne pride več nazaj,
nikoli val se ne obrne,
sijoča zvezda se utrne,
v temi zgubi se njen sijaj.*

20. julija je minilo leto dni, odkar nas je zapustil

**FRANC
MOJSTROVIČ**

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice



**ANTONIJE
ŠKOBERNE**

roj. Žvar

s Senovega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in sveče in jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju Doma ostarelih v Sevnici, g. župniku za opravljen obred, pevcem iz Koprivnice, govornici za poslovilne besede in ZB Senovo. Vsem ponovno iskrena hvala!

Žalujoči: sinova Drago in Jože, hčerki Zorica in Kristina z družinami

ZAHVALA

*Ni več trpljenja
ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)*

V 50. letu starosti nas je po hudi boleznici zapustil dragi mož, ati, sin, brat, stric in svak

**JOŽE
MAJDE**

Muhaber 38

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, posebno še vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem, osebju Internega in Pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, dr. Suštaričevi, patronažni sestri Mariji, reševalni službi, pevcem in župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je po kruti boleznici zapustil naš dragi mož, oče, dedek in brat

ANTON JUREJEVIČIČ

s Primostka

Pokopali smo ga 20. julija 1994 v najožjem družinskem krogu.

Globoko žalujoči soproga Ljudmila, sinova Zlatko in Zvonko z družinama, sestre Mimica, Rezka, Pepca, Malka, Anica, Milena in brat Jože ter svakinja Anica

Primostek, 20.7.1994

OSMRTNICA

*Proti volji usode noben,
še tako trd napor človeških sil
nikdar ne zmaga.*

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš nekdani sodelavec

JOŽE ŠKRBE

hišnik v pokoju

Od njega smo se poslovili v torek, 19. julija, na pokopališču v Žužemberku. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv OŠ Žužemberk

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, brat, stric in tast

**LEOPOLD
SINKOVIČ**

iz Kočevarjeve 6

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče, osebju interne nege v Splošni bolnici Novo mesto, SZ-prometno vozlišče Novo mesto, moškemu pevskemu zboru Šmihel za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen obred. Iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: žena Marija, sin Tomaž z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki boleznici nas je v 75. letu starosti zapustil dobri mož, ate in dedo



**ANTON
CVELBAR**

iz Šmarja 5 pri Šentjerneju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem za izrečeno sožalje, cvetje, maše in sveče. Posebej se zahvaljujemo patronažni sestri ge. Znidaršičevi in ostalemu zdravstvenemu osebju ZP Šentjernej, g. dekanu in župniku Tonetu Trpinu za obiske in opravljen pogreb, šentjernejskim godbenikom za spremstvo in cerkvenim pevcem za petje pri pogrebni maši. Zahvala velja tudi sosedom za pomoč, posebno še Ani Franko za delo in skrb v dneh slovesa od pokojnika. Še enkrat vsem iz srca hvala!

Žalujoči: žena Ana in sinovi Tone, Janez in Tine z družinami

Šmarje, 14.7.1994

ZAHVALA

*Jože, če ne bi tvoja bolezen
tako huda bila,
ne bi tebe črna zemlja krila.*

V 61. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric



**JOŽE
COLARIČ**

Nad mlini 60, Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sodelavcem za izrečeno sožalje in vsestransko pomoč v težkih trenutkih. Posebna zahvala Travmatološkemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, gospodu proštu Lapu in gospodu župniku Bobiču za lepo opravljen obred. Zahvala tudi pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

24. julija bo praznovala 99. rojstni dan in god Ana Uršič iz Prečne. Na njeno in našo željo: zdravo 100. letnico! Vsi njeni

atm graf d.o.o.
posredujemo pri prodaji in nakupu nepremičnin.
Tel. 068/60-667, od 8. do 12. ure.
Partizanski trg 5, 68330 Metlika

AVTOŠOLA DABA
Avto šola DABA obvešča vse, ki želijo opraviti voziški izpit iz CPP, da se predavanja začnejo na **GIMNAZIJI, v ponedeljek, 1. avgusta, ob 10. in 16. uri** inf. in prijave po tel. 068/321-602 ali v lokalno DABA, Kandijska 13, Novo mesto.

BELBLED
DOBRAVA 35
68222 OTOČEC OB KRKI

- VODENJE POSLOVNIH KNJIG
- PC RAČUNALNIKI: 386/40 samo 108.000,00 SIT
- PROGRAMI: trgovina, glavna knjiga, knjigovodstvo
- MULTIMEDIJA: CD ROM samo 22.900,00 SIT
- IGRICE ZA PC IN AMIGO na disketah in CD
- NINTENDO: Game boy, Super nintendo in velika izbira igric
- VIDEOTEKA z bogato izbiro filmov

tel./fax: 068/25-515

GRADITELJI — IZVAJALCI GRADENJ
Po ugodnih cenah vam v mesecu juliju ponujamo iz našega proizvodnega programa: stropne nosilce vseh dimenzij, okenske in vratne prekade od 1 — 3 m
Ugodna ponudba: SKOK OPEKE, POLNILA, MIVKA V VREČAH.
Naredimo vam izračun potrebnega materiala po vašem načrtu.

BETOMAL d.o.o.
Zg. Polskava
Tel./Fax: 062/836-668


TERMOACTIVE GEL —
odlično odpravlja celulitis, poporodne strije.
Navodilo za uporabo priloženo.
Cena 1.600,00 SIT za eno kuro.
Dobava po pošti po povzetju.
Naročila sprejemamo vsak delovnik od 7. do 15. ure po tel. & fax: (062) 222-205.

V Črnomlju prodamo dve vseljivi komfortni stanovanji, in sicer dvosobno in trisobno. Dodatne informacije na tel. (068) 321-252.

ADRIATIK®
d.o.o. **PRODAJA VOZIL**

Smrečnikova 45 (vrtnarja)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

KIA



KIA SEPHIA 1,6 SOHN SLX, 1600 ccm, 60 kW (82 KS), EUROGARANCIJA

NOVO!

Do novega avtomobila brez gotovine!

- ugodna prodaja vozil na 4 leta brez pologa
- leasing: 8,7% obresti letno in 35% pologa

Opel omega od 52.000 DEM
Fiat punto 55 S 18.000 DEM, dobava 14 dni
Rover 214 i od 25.000 DEM
Rover 620 i od 38.000 DEM

JANUS
zastopstvo - uvoz - izvoz - trgovina

KOSTANJEVICA NA KRKI
PE Ljubljana, Vodovodna 1
0609/614-571
061/318-421
0609/615-928

DELOVNI ČAS:
ponedeljek — petek:
8. — 13., 15. — 19.,
sobota: 9. — 13.

POSEBNA PONUDBA
FIAT TIPO 1.4 IE SX KAT SAMO 18.990 DEM
El. stekla, centr. zakl., servo volan, odbijači v barvi vozila, avtoradio, konzola spredaj.
FIAT TIPO 1.4 IE S MAQ SAMO 18.990 DEM
El. stekla, centr. zakl., avtoradio, temne šiše.
FIAT TEMPRA 1.6 IE KAT SAMO 19.990 DEM
Desno ogledalo, avtoradio, temne šiše, električno nastavljalje luči, gasilni aparat.
LANCIA DEDRA 1.8 IE KAT SAMO 24.990 DEM
ENOLETNA GARANCIJA
LASTEN SERVIS
KREDIT — LEASING
STARO ZA NOVO

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu 26-005

ODRASLI



POKLIČI ME

00852-1723-3512
00852-1723-3513
00852-1723-3514

00852-1723-3606
00852-1723-3607
00852-1723-3610

SMOLE

SERVIS IN TRGOVINA S KOLESI

JOŽE SMOLE
Žabja vas
Novo mesto
Tel.: 068/341-952

Kolesa na 6 obrokov.
Za gotovinsko plačilo
10% popust.

RADIATORJI
Izdelujemo panelne radiatorje po 8.000 SIT za tekoči meter. Tel. 068/65-407.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 23. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Market, Drska od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Daria, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brnar, Smolenja vas od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- **Senjemej:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
- **Zuzembark:** od 7. do 17. ure: Mercator-Krka, Samopostrežba

• **Straž:** od 7. do 13. ure: Dolenjka, Market

V nedeljo, 24. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg, market Ragovska, market Drska, market Kristanova, nakupovalni center Drska, samopostrežba Mačkovec od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Daria, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brnar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA Novo mesto Ulica talcev 3a 68000 NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta:

1. učitelja slovenskega jezika
2. učitelja slovenskega in angleškega jezika ali učitelja angleškega in nemškega jezika
3. učitelja strokovno-teoretičnih predmetov, dipl.oec.

Delovna mesta pod zap. št. 1 in 2 se razpisujejo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, pod št. 3 pa za določen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili o izboru v 15 dneh po končanem izbirnem postopku.

InterMarketing
PODIJETJE ZA GRAFIČNO IN MARKETIŠKO DEJAVNOST, LJUBLJANA

iščemo

Več terenskih komercialistov za delo s pravnimi osebami na območju Dolenjske in Zasavja.
Za uspešno nudimo možnost redne zaposlitve, delo je lahko tudi honorarno.

Plača je stimulatívna.

61117 Ljubljana, Stegne 19, tel.: 061/15-91-318, faks.: 061/15-91-634

Strokovnjak odgovarja

informacije na tel.: 0608 21-385,
068 324-000

- **Ali bodo pooblašcene investicijske družbe Triglav samostojne pravne osebe? Posledica tega bo torej 6 različnih kotacij na borzi oz. različna donosnost vloženih certifikatov. Ali to drži?**

Pooblašcene investicijske družbe bodo samostojne pravne osebe. Imele bodo svoje delničarje, direktorja in nadzorni svet iz posamezne regije. Z zbranimi certifikati bodo od Sklada za razvoj kupovale delnice podjetij, in sicer na podlagi analiz, ki jih bodo družba za upravljanje in investicijske družbe skupaj pripravljale.

Na podlagi teh analiz bo izbran optimalen portfelj (zbir) podjetij, ki bo za vse Triglavove pooblašcene investicijske družbe enak. Regionalna komponenta pa bo pri naložbeni politiki zagotovljena na dva načina.

Dobra podjetja iz posamezne regije bodo glede na osnovni portfelj dobila večjo težo. Tako bodo na primer delnice podjetja Mura ali Radenska v naložbah investicijske družbe za to območje zastopane z recimo tremi odstotki vseh naložb družbe, v ostalih investicijskih družbah pa na primer le z dvema odstotkoma.

Med naložbami investicijskih družb bo tudi večje število delnic majhnih, perspektivnih podjetij iz regije, ki jo posamezna družba pokriva. Delnice takšnih manjših podjetij bodo zastopane samo v investicijski družbi, ki pokriva posamezno regijo, v ostalih družbah jih ne bo.

Regionalnost bo zastopana le do mere, pri kateri varnost in donosnost naložb celotne družbe ne bo ogrožena. Šlo bo torej za optimalno kombinacijo med osnovnim delom naložb, ki bodo enake za vse družbe, in nekoliko bolj poudarjeno zastopano podjetje iz posameznih regij.

Res bodo delnice posamezne investicijske družbe samostojno kotirale na borzi. Zaradi opisane naložbene politike pa se njihove vrednosti med seboj ne bodo bistveno razlikovale.

- **Lahko nekdo iz Koroške svoj certifikat vpiše npr. v pooblašceno investicijsko družbo za Ljubljano in Zasavje? Če je to mogoče, ali bo lahko vpis opravljen na vpisnih mestih poslovne enote na Koroškem?**

Delnice katere koli pooblašcene investicijske družbe Triglav bo mogoče vpisati na prav vsakem vpisnem mestu, ne glede na regijo, kjer boste delnice želeli vpisati.

Triglav
Pooblašcena investicijska družba za Dolenjsko in Posavje d.d.
v ustanavljanju

Na podlagi 58. člena Odloka o pristojnosti in sestavi zborov občinske skupščine (Ur. list RS, št. 3/1990) je Izvršni svet Skupščine občine Krško na svoji seji dne 18.07.1994 sprejel sklep, da objavi

RAZPIS

ZA DODELITEV SREDSTEV ZA ŠUBVENCIONIRANJE REALNE OBRENTNE MERE IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA ZA INVESTICIJE V ZASEBNEM KMETIJSTVU V OBČINI KRŠKO

VSEBINA IN POGOJI RAZPISA

- 1) Sredstva za kredite znašajo do 40.000.000 SIT.
Predračunska vrednost posamezne investicije ne sme presegati 100.000 DEM v tolaški protivrednosti.
- 2) Sredstva v obliki subvencioniranja realne obrestne mere iz občinskega proračuna se dodeljujejo za naslednje namene:
 - graditev, dograditev in adaptacije gospodarskih objektov;
 - nakup plemenske živine;
 - napravo trajnih nasadov (vinogradov in sadovnjakov na absolutnih tleh);
 - nakup kmetijske mehanizacije, ki pomeni zaokrožitev že izdelanega proizvodnega programa;
 - razširitev in posodobitev ter pridobivanje novih zmogljivosti za dopolnilne dejavnosti na kmetiji.
- 3) Prosilci za sredstva za razvoj so lahko:
 - zasebni kmetijski proizvajalci, ki so občani občine Krško;
 - občani, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
 - vsi občani, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, prednost pa imajo kmetje, katerim kmetijstvo pomeni edini poklic.
- 4) Sredstva se prednostno dodeljujejo prosilcem po naslednjem prioriteten vrstnem redu:
 - razvoj družinske kmetije glede na starostno strukturo;
 - velikost kmetije, možnost dodatne zaposlitve;
 - kmetije, ki razvijajo dopolnilne dejavnosti.
- 5) Višina subvencioniranja realne obrestne mere znaša do 10 (deset) odstotnih točk realne obrestne mere (r) za posojila, ki jih zagotavlja Slovenska zadržna kmetijska banka Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: kreditodajalec), pri čemer se realna vrednost glavnice ne sme zmanjšati. Administrativno-tehnična opravila za kreditodajalca opravlja Hranilno-kreditna služba Krško, CKŽ 54.
- 6) Doba vračanja posojila ne sme biti daljša od 4 (štirih) let.
- 7) Razpis za pridobitev sredstev po tem razpisu traja 30 dni od dneva objave v časopisu Dolenjski list.
- 8) Vloge za subvencioniranje obrestne mere s prilogi vlože zainteresirani na naslov: SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO, Sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino, CKŽ 14 (informacije na tel. 21-794 ali 22-771, int. 231). Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.
- 9) Prošilec mora vlogi priložiti še naslednjo dokumentacijo:
 - poslovni načrt ali investicijski program, iz katerega so razvidni viri financiranja investicije. Višina kredita iz naslova tega razpisa ne sme presegati 30% predračunske vrednosti investicije.
- 10) Vloge bo obravnavala komisija, ki šteje 5 članov. Komisijo bo imenoval Izvršni svet in bo sestavljena iz predstavnikov: Sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in veterino, Sekretariata za finance, Sekretariata za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravnih zadev, Hranilno-kreditne službe Krško ter Kmetijsko-svetovalne službe Krško.
- 11) Izvršni svet skupščine občine Krško bo sprejel sklep o dodelitvi sredstev za subvencioniranje realne obrestne mere v 15 dneh po dnevu poteka roka za vložitev vlog. Sklep o dodelitvi posojila bo posredovan prosilcem najkasneje v roku 8 dni po sprejemu. Sredstva za subvencioniranje obrestne mere se oddajo samo za nova posojila.
- 12) Za subvencioniranje obrestne mere se med upravičencem, izvršnim svetom, kreditodajalcem in Hranilno-kreditno službo sklene pogodba. V pogodbi se odloči, da prošilec najprej poravn svoje obveznosti, glavnico in del obresti kreditodajalcu. Subvencionirani del obrestne mere pa kreditodajalcu poravn Hranilno-kreditna služba, ki ta sredstva pridobi od občine Krško na osnovi tega razpisa.
- 13) V primeru nenamenske porabe posojila mora prejemnik sredstev za razvoj v celoti vrniti prejeta sredstva skladno s sklenjeno pogodbo.



SKB BANKA D.D.

OBVEŠČAMO VAS, DA JE ATENA ZAČELA ZBIRATI CERTIFIKATE

Pričakujemo vas na vpisnih mestih Enote SKB BANKE d.d.

- BREŽICE, Ulica prvih borcev 33
- KOČEVJE, Trg zbora odposlancev 18
- KRŠKO, Cesta krških žrtev 51
- METLIKA, Kidričevo naselje, blok 4
- NOVO MESTO, Novi trg 3
- NOVO MESTO, Glavni trg 10
- RIBNICA, Kolodvorska 9 a
- SEVNICA, Glavni trg 28
- TREBNJE, Rimska 6

NAKAZNICE DOBITE NA VPISNIH MESTIH

S seboj prinesite certifikat in veljaven osebni dokument, ki vsebuje EMSO za vplačilo in vpis delnic. Če vpisujete delnice za otroke, prinesite veljaven rojstni list, za druge osebe pa veljavno pooblastilo.
Podrobnejše informacije dobite na sedežu poslovnih enot Novo mesto in Kočevje ali na zeleni telefon 080-15-15.



ATENA
Pooblašcena družba za upravljanje investicijskih skladov

MODROST, KI SE OBREŠTUJE

